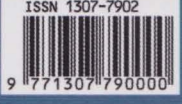


# Kasr-ı Arifan

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...



AB ve ABD  
Destğinde

## Fatih'in Tapusunu İptal Girişimi!

İsmailağa'daki Suikastlerin  
Perde Arkası...

Şevket Eygi: Suikastler  
Planlı ve Kasıtlı

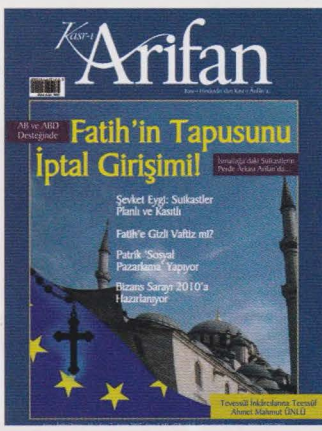
Fatih'e Gizli Vaftiz mi?

Patrik 'Sosyal  
Pazarlama' Yapıyor

Bizans Sarayı 2010'a  
Hazırlanıyor

Tevessül İnkârcılarına Teessüf  
Ahmet Mahmut ÜNLÜ





Kasım - 2007

Sayı: 2

Yıl: 1

ISSN NO: 1307-7902

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu

Yazı İşleri Müdürü

Bekir ÇALI

Genel Yayın Yönetmeni

Şükrullah DOLU

Yayın Danışmanı

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Pazarlama - Dağıtım

Nusret TEZCAN

Editör

Rabbani DÜZ

Grafik Uygulama

Selçuk ESER

Abonelik Bedeli (yıllık)

50.- YTL.

Abonelik için Banka Hesap No

Kuveyt Türk (Bağcılar Şubesi) 734218-1 No. Hes.

Albaraka Türk (Bağcılar Şubesi) 465001-1 No. Hes.

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-1 No. Hes.

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-101 (\$) No. Hes.

Türkiye Finans (Bağcılar Şubesi) 532105-102 (Euro) No. Hes.

Posta Çeki

Posta Çeki 5496163 Bekir ÇALI

Adres

Fevzi Çakmak Mahallesi Dağyolu Caddesi

2/1 Sokak Yılmaz İŞ Merkezi No: 1/5

Bağcılar / İSTANBUL

Telefon: 0212 634 01 71

Faks: 0212 634 01 90

www.arifandergisi.com

bilgi@arifandergisi.com

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

MİLSAN

Cemal Ulusoy Cd. No: 38/A

Bahçelievler / İSTANBUL

Tel: 0212 697 10 00

\* Dergimizde yayınlanan yazı, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam verenine aittir.



08

İslami Hassasiyetin ve Gayretin Delisine...

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER



14

Fatih'e Gizli Vaftiz Girişimi

Ali KEMAL



24

Suikastler Planlı ve Kasıtlı

Ali KEMAL



04

Teveessülü İnkâr Edenlere Teessüf - I

Ahmet Mahmut ÜNLÜ



10

İslam'a göre sigorta Caiz midir?

Fatih KALENDER



20

Bayram Hocamızın Şehadeti ve Düşündürdükleri

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER



28

Dünden Bugüne Patrikhanenin Ekümenlik Planı

Ahmet BOZDOĞANLI



# 32

Ölümün Öldüremediği  
Kahramanlar  
Ömer DÖNGELOĞLU



# 34

Patrik Ekümenlik için  
Sosyal Pazarlama Yapıyor



# 36

Bizans İmparatoru Onaylandı  
Sarayı da "2010" a  
Hazırlanıyor



# 40

Endülüs'ün Akıbetine  
Uğramayalım



# 46

Fethin 554. Yıldönümünde  
Ulu Hakan'a Vefa



# 54

Ders Kitaplarındaki Yanlışlar  
Bilgi Eksikliğinden mi Yoksa!  
Ali EREN



# 64

Kış Hastalıklarına Doğal  
Tedavi Yöntemleri  
Dr. İsmail VURGUN

## Ârifân'dan...

İyiliği emr ve kötülüğü nehyetmek geleneğimizde önemli bir husustur. Hisbe adıyla kurumsal bir niteliğe de kavuşan bu anlayış peygamberimizle başlamaktadır. İkinci halife Hz. Ömer (r.a.) zamanında tam teşkilatlı bir müessese haline gelen hisbenin temeli, Kur'an-ı Kerim'deki "el-emr bi'l-marif ve'nnehy ani'l münker" âyetine dayanmaktadır.

Daha Çok Hediye Bekliyoruz!

Günümüzde muhtesibin görevini, 'Beyaz Masa' ve 'Müşteri Hizmetleri' gibi uygulamalar kısmen yerine getirmektedir. Bununla birlikte görevini gerektiği gibi yapan medya da, 'Muhtesip' olarak tanımlanabilir. Fakat muhtesibin de uyarıya, ikaza ihtiyacı olduğunu unutmamak gerekir. Şimdi buna 'Geribildirim' diyorlar ve başarılı olmak isteyen kurum ve kuruluşlar için hayati önemde görüyorlar. Hatta, 'Müşteri geri bildirimi (şikâyet ve öneriler) bizim için en değerli hediyedir' diyorlar. Ârifân olarak biz de aynı düşüncedeyiz. Yurdun ve dünyanın dört bir yanından muhteva ve tasarımla ilgili geri bildirimler aldık, hepsinden istifade ettik. İlgilenenlere müteşekkirimiz. Ancak daha fazla hediye beklediğimizi de ifade etmeliyiz.

Resmin Bütününü Görmek

İlk sayımızda da ifade ettiğimiz gibi ele alacağımız konularda resmin bütününü göreceğimizi vurgulamıştık. Son yıllarda Fatih'de vuku bulan esrareniz saldırıları ele alan bu sayımızda bunu yapmaya çalıştık. Tarihçilerin, "Bir şeyin tarihi bilinmeden tanımı yapılamaz" tespitinden hareketle işe tarihten başladık, güncel gelişme ve yorumlarla konuyu zenginleştirdik. Fakat bunun sadece bir başlangıç olduğunu bildirmek istiyoruz. Fethin sembolü olan ve Şevket Eygi tarafından, "Ruhaniyetli Semt" olarak tanımlanan bölgeyle ilgili gelişmelerin takipçisi olacağız ve ilerleyen sayılarda sizlerle paylaşacağız.

Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle...





Te vessül; bir şeyi bir şeye aracı etmek, bir şeye ulaşmak için bir şeyi vesile edinmek gibi anlamlara gelmektedir ki, İslam'da bunun bir takım çeşitleri vardır. Fakat Ehl-i sünnet dışı bir takım akımlara kapılanlar, peygamberlerin ve velilerin yüzü suyu hürmetine Allah-u Te'âlâ'dan bir şey istemenin şirk olduğunu savunacak kadar büyük bir batağın içine sürüklenmişlerdir. Bize düşen, ilmî delillerle konuya açıklık getirmek ve bu hususta kafalara sokulmak istenen şüpheleri ortadan kaldırmaya çalışmaktır.



Ahmet Mahmut ÜNLÜ  
bilgi@arifandergisi.com



# Te vessülü İnkâr Edenlere Teessüf - I

**A**llah-u Teâlâ'ya, Zat'ının celaline yakışır şekilde hamd-ü senadan, Resûlü Muhammed Mustafa'sına, kendisini bizden razı edecek şekilde salât-ü selamdan ve âl-i ashâbını bu salavâta kattıktan sonra; bu sayıda yazmaya başlamak istediğim konu, günümüz Müslümanlarının kafaları karıştırılarak itikatlarının bozulmak istendiği tevessül konusudur. Maalesef Ehli Sünnet olarak tanıdığımız ve kendilerine güvendiğimiz Müslümanların bir kısmı, kendilerini selefi diye tanıtan Ehli Sünnet dışı bir takım akımlara

kapılarak Rasûlüllah (sallallahu Aleyhi Vesellem) Efendimizin bile vefatından sonra bir şeye gücü yetmediği, dolayısıyla ne ondan, ne de başka hiçbir peygamber ve veliden ölümlerinin ardından bir fayda gelmeyeceği şeklinde yanlış bir inanca sahip olmuşlardır. Hatta peygamberlerin ve velilerin yüzü suyu hürmetine Allah-u Te'âlâ'dan bir şey istemenin şirk olduğunu savunacak kadar büyük bir batağın içine sürüklenmişlerdir. Bu gibi yanlış görüşleri savunanların bir kısmı ilim ehli geçinmekte cahil buldukları masum halkı kandırma



kastıyla ve Rasûlullah (sallallahu Aleyhi Vesellem)'e ait Hırka-i Şerif ve Sakal-ı Şerif gibi kutsal emanetleri ziyaretin bile onları dinden çıkaracağı görüşünü yaymakta, böylece Müslüman Türk milletini ve diğer Müslüman halkları on dört asırdır amel ederek bereketlendikleri güzel tatbikatlardan uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar. Tabi ki bize düşen, ilmî delillerle konuya açıklık getirmek ve bu hususta kafalara sokulmak istenen şüpheleri ortadan kaldırmaya çalışmaktır. Bu vesileyle tüm okurlarımı hakkı bulma ve doğruya erme niyetiyle yazılarımı dikkatlice okumaya davet eder ve hepimiz hakkında Rasûlullah (sallallahu Aleyhi Vesellem)'in: "Ey Allah'ım! Bize hakkı hak olarak göster ve ona uymayı nasip eyle, batılı da batıl olarak göster de ondan sakınmaya muvaffak eyle!" duasıyla dua ederim. Yazımı "Te vessülün mahiyeti ve çeşitleri", "Te vessülün âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîf'ten delilleri", "Te vessül edilen zatın diri veya ölü olması arasında bir fark bulunmadığı", "İbadetin hakikati", "Müşriklerin ibadetiyle müminlerin tevessüllerini mukayese etmenin yanlışlığı", "Rasûlullah (sallallahu Aleyhi Vesellem)'in mübarek saç, sakalı, cübbesi, kabri-i şerif-i ve sair kutsal emanetleri ile teberrük" başlıkları altında sürdürmeye çalışacağım. Allah-u Te'âlâ bizlerden güzel anlatım, sizlerden de güzel anlayış nasip eylesin.

**Te vessülün Mahiyeti Ve Çeşitleri**  
Te vessül; bir şeyi bir şeye aracı etmek, bir şeye ulaşmak için bir şeyi vesile edinmek gibi anlamlara gelmektedir ki, İslam'da bunun bir takım çeşitleri vardır.

**1- Allah-u Te'âlâ'nın isimlerinden herhangi bir isimle tevessül.** Nitekim Âişe (Radiyallahu Anhâ)'dan rivayet edilen bir hadis-i şerifteki duasında

Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem): "Ey Allâh'ım! Ben Senden temiz ve pak olan, Sana en sevgili olan o mübarek isminin hürmetine isterim ki onunla dua olunduğunda kabul edersin, onun hürmetine bir şey istendiğinde verirsin..." buyurmuştur. (İbn-i Mace, Dua, No : 3859, 2/1268)

**2- Salih amellerle tevessül.** Buna örnek olarak, içinde bulundukları mağaranın kapısına kaya yuvarlanarak mağarada mahsur kalan üç kişinin kıssasını anlatabiliriz. Nitekim İbn-i Ömer (Radiyallahu Anhûma)'dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte beyan edildiği üzere: "Bu üç kişiden biri, ana babasına yaptığı iyilik hürmetine, ikincisi, bütün fırsatları elde etmişken zinadan uzaklaşması vesilesiyle, üçüncüsü de, emanete riayeti ve başkasının malını koruyup tam olarak sahibine ödemesi hürmetine Allâh-u Te'âlâ'dan o kayayı mağaranın ağzından kaldırmasını niyaz etmişler, Allâh-u Te'âlâ da, onların bu iyi amellerini dualarının kabulüne vesile kılarak her bir tevessülün peşine kayayı biraz daha açmış, sonunda onları tamamen kurtarmıştır." (Buhârî, Buyû', 98, No: 2102, 2/771; Müslim, Zikir 27, No: 2743, 4/2099)

Zaten bu iki madde Müslümanlardan hiçbir kimsenin meşruluğu hakkında ihtilaf etmediği konulardır. Te vessül meselesinde bir takım anlayışsızların karşı çıktığı hususlar ise bundan sonra zikredilecek olan kısımlardır ki, biz bu yazımızda fırsat bulduğumuz ölçüde bu bölümleri örnekendirerek izah edeceğiz. İnşâallâh bir sonraki yazımızda da bunların meşruiyetinin delillerini gün gibi ortaya koyacağız.

**3- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'in ismiyle tevessül.** Nitekim İbn-i Kesîr'den nakledilen: "Yemâme vâkasında Müslümanların şiarı (kendilerini tanıttıcı vasıfları):

**Maalesef Ehl-i sünnet olarak tanıdığımız ve kendilerine güvendiğimiz Müslümanların bir kısmı, kendilerini selefi diye tanıtan Ehl-i sünnet dışı bir takım akımlara kapılarak Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) Efendimizin bile vefatından sonra bir şeye gücü yetmediği, dolayısıyla ne ondan, ne de başka hiçbir peygamber ve veliden ölümlerinin ardından bir fayda gelmeyeceği şeklinde yanlış bir inanca sahip olmuştur.**







Teveşşülü inkâr edenler, ilim ehli geçinerek cahil buldukları masum halkı kandırmakta ve Rasûlullah (sav)'e ait Hırka-i Şerif ve Sakal-ı Şerif gibi kutsal emanetleri ziyaretin bile onları dinden çıkaracağı görüşünü yaymakta, böylece Müslüman Türk milletini ve diğer Müslüman halkları on dört asırdır amel ederek bereketlendikleri güzel tatbikatlardan uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar.

'Ey Muhammed! (Bize yetiş!)' demeleri idi" (el-Bidâye ve'n-Nihaye, 6/324) rivayeti, sahabe-i kirâmın Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in ismi hürmetine Allah-u Te'âlâ'dan yardım istediklerinin en büyük delili ve örneğidir.

4- Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ve sâlihlerle Allah'a ant vermek. Mesela bir kişinin: "Ey Allah'ım! Sana Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ile ant veriyorum ki benim şu dileğimi mutlaka yerine getiresin." Veya: "Falan veli ile hürmetine senden istiyorum ki mutlaka hastama şifa veresin" demesi bunun örneğidir. Allah'a ant verme konusunun meşruluğuna dair deliller bir sonraki yazımızda inşâallâh zikredilecektir.

5- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'den ve sâlihlerden

dua isteyerek onlarla teveşşülde bulunmak. Bir kimsenin: "Ey Allah'ın peygamberi! Ben senden ihtiyacımın görülmesi için dua etmeni istiyorum" demesi bu kabildendir. Nitekim Ömer (Radyallahu Anh) umreye gitmek için Rasûlullah (sav)'den izin istediğinde, Rasûlullah (sav) ona: "Ey kardeşim! Bizi duandan unutma" diyerek tevazu göstermiştir. (Ebû Davûd, Salât 358, No: 1498, 1/470)

Salihlerden dua isteme hususunda daha birçok hadis-i şerif mevcuttur.

6- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'in veya herhangi bir velinin makamı ya da hürmeti ile teveşşülde bulunmak. Nitekim bir kimsenin : "Ey Allah'ım! Ben peygamberinin hürmetiyle sana teveşşül ediyorum." demesi, "Ben onun yüce makamını ve Senin katındaki yüksek mertebesini

ihtiyacımın görülmesi için sebep kılıyorum" anlamına gelmektedir.

7- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'in ya da velilerin hakkı ile teveşşülde bulunmak. Bir kişinin : "Ey Allah'ım! Ben peygamberin hakkı hürmetine sana teveşşülde bulunuyorum" demesi, Rasûlullah (sav)'in hürmetine Allah-u Te'âlâ'dan bir şey istemesi demektir, yoksa Allah-u Te'âlâ'ya bir şey vacip olur (zorla yaptırılabilir) anlamında değildir. Salihlerin hakkı ile Allah-u Te'âlâ'ya teveşşülde bulunmanın meşruiyetinin delilleri de inşâallâh bir sonraki yazımızda açıklanacaktır.

8- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'in, veya diğer peygamberlerin ya da velilerin zatıyla teveşşülde bulunmak. İşte bu kişinin : "Ey Allah'ım! Ben Senden peygamberin Muhammed (sav) hürmetine dileğimi yerine getirmeni isterim" diyerek Rasûlullah (sav)'in zatını veya diğer salih kimselerin zevatını aracı yapmasıdır.

9- Rasûlullah (Sallallahü Aleyhi Vesellem)'den şefa'at istemek. Bir müteveşşilin : "Ya Rasûlallah! Bana şefa'at et!", "Senden bana şefa'at etmeni isterim", "Ey Allah'ım! Peygamberini bize şefa'atçi kıl" gibi sözlerle şefa'at talep etmesidir ki bu kısmın izahı da bir sonraki yazımızda yapılacaktır.

10- Teveşşül çeşitlerinden biri de bir işi bizzat vesileye isnat ederek ondan istemektir ki bir manada bu, vesile olan şahıstan, o işin görülmesi için Allah-u Te'âlâ'ya yönelmesini istemektir. Zira Allah ile birlikte kimsenin yapma veya bırakma hakkı yoktur. Aracı edilen zat ise bir şefa'at ve dua sebebi olmaktan öte geçmez. Bu kısmın tafsilatı da inşâallâh ileride gelecektir. Bir sonraki yazımızda buluşmak üzere Rabbime Emanet





# Güzel Ahlâk



## Ayet-i Kerime

İbrahim'in babası için af dilemesi, sadece ona verdiği sözden dolayı idi. Ne var ki, onun Allah'ın düşmanı olduğu kendisine belli olunca, ondan uzaklaştı. Şüphesiz ki İbrahim çok yumuşak huylu ve pek sabırlı idi.

Tevbe Suresi 114. Ayet-i Kerime

## Hadis-i Şerif

İmanca müminlerin en olgunu, ahlâkı en güzel olup, aile bireylerine karşı en yumuşak ve lütufkâr davranandır.

Hadis-i Şerif

## Hadis-i Şerif

Cehennem, her yumuşak huylu, uysal, sakın ve kolaylık gösterenlere haram kılınır.

Hadis-i Şerif

## Mevlana dan...

Sevgide güneş gibi ol,  
Dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol  
Hataları örtmede gece gibi ol,  
Öfkede ölü gibi ol,  
Tevazuda toprak gibi ol,  
Her ne olursan ol,  
Ya olduğun gibi görün,  
Ya görüldüğün gibi ol

## Kibar-ı Kelam

Kötü huylunun hali, kırık çömleğe benzer, ne bir faydası dokunur ne de tekrar toprak olur.

Vehb B.Münebbih



# İslâmi Hassasiyetin ve Gayretin Delisine...

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER  
mozsimsekler@hotmail.com

**E**kber şah zamanında Hindistan'da İslam'ın kökünün adeta kazınmak istenmesi ve bunun planlı bir şekilde devlet gücüyle yürütülmesi, İmamı Rabbani Hazretlerinin dertli gönlünde derin yaralar açmıştı. Ondan sonra yerine geçen oğlu Selim Cihangir Han ise din düşmanı olmayan ve orta yoldan giden biri idi. İmamı Rabbani Hazretleri, Selim Cihangir Han'a yakın olan yetkililere mektuplar yazarak, ülkedeki Müslümanların durumunun iyileştirilmesi hususunda uyarılarda bulundu. Bu gönderdiği mektuplardan biri de Hanı Azam Abdurrahîm Han'adır.

Hanı Azam Abdurrahîm Han, Ekber Şahın oğlu Selim Cihangir'in lalası idi. Başkomutan olarak yaptığı savaşlarla Dekkan'ı fethetti. Ve Dekkan'a vali tayin edildi. Hanı Azam'ın devlet içindeki etkili rolü, Ekber Şah'ın ölümünden sonra tahta çıkan oğlu Selim Cihangir devrinde de devam etti. İşte 65. mektup bu zata yazılmıştır.

İmam-ı Rabbani hazretleri bu mektubu, Hanı Azam'a yazmıştır.

Bu mektup İslam'ın zayıflığından ve Müslümanların acziyetinden (çektiği sıkıntılardan) doğan üzüntüyü ifade etmektedir. Ayrıca Ehli İslam'ı güçlendirmeye teşvik, dini hükümleri icra etmeye yönlendirme hakkındadır.

Sübhan olan Allah, dini hükümleri yüceltme hususunda, İslam düşmanlarına karşı yaptığınız mücadelenizde size güç verip yardım eylesin. Muhibri sadık olan Peygamberimiz (sav), şöyle buyurmuştur: 'İslam garip olarak başladı ve başladığı gibi garip olarak geri dönecektir. Müjdeler olsun o gariplere'

İslam'ın garipliği öyle bir noktaya gelmiştir ki, din inkârcıları toplum içinde hiç çekinmeden, açıkça İslam'a dil uzatıp Müslümanları kötülemektedirler. Hiç sakınmadan, pervasızca küfür hükümlerini

uygulayıp, sokak ve caddelerde küfür ehlini överek onların propagandalarını yapabilmektedirler. Müslümanlar ise aciz durumdadırlar. Dini hükümleri tatbik etmekten men edilmişler ve uğursuz kâfirler nezdinde şeriatın kurallarını yerine getirmelerinden dolayı da kınanıp, ayıplanmaktadırlar.

Bu manayı ifade eden bir şiir:

Eşi bulunmaz güzel (maalesef) atılıp horlanmıştır  
Onun zıddı (çirkin) ise, ağız, göz ve yanaklarından,  
öpülmüştür.

Sübhan olan Allah'a hamd olsun. Denildi ki: "Şeriat kılıçların gölgesi altındadır." Bunun için Şer-i şerifin ihtişamı meliklere ve sultanlara bağlı kılındı. Şimdi ise hüküm tersine döndü ve bu zamanda muamele değişti. Bu ne hasrettir! Bu ne pişmanlıktır! Vah başımıza gelenlere!

Biz bu gün, sizin kıymetli varlığınızı ganimet biliyoruz. (Din düşmanlarının hücumları karşısında, Müslümanların çok zor duruma düştüğü) Bu zayıf ve buruk muharebe meydanında (Müslümanlara sahip çıkıp koruyacak) sizden başka savaşçı bilmiyoruz. Allah Sühbhanehü, Peygamber Efendimizin ve Onun şerefli ehlinin (Salâtlar ve selamlar, tahiyeler ve bereketler Onun ve ehlinin üzerine olsun) hürmetine, sizi teyid ederek yardımcınız olsun.

Bir rivayette "Sizden biriniz kendisine deli denilmedikçe, hakiki manada iman etmiş olamaz" buyrulmuştur. İslami hassasiyetin ve gayretin çokluğuna dayanan bu delilik, zamanımızda sizin şahsınızda görülmektedir. Bunun için Allah'a hamd olsun.

Bu gün öyle bir gündür ki, yapılan az bir amel (Allah için söylenen bir söz, yazılan bir yazı) tam bir itibarla, pek çok sevaba nail olur. (Nitekim) Ashabı Kehf'in (Mağara arkadaşlarının) bu kadar saygınlık ve şöhret kazanmalarının yanında, kâfirlerden kaçıp hicret etmelerinden başka bir amel



işledikleri bilinmemektedir. (Yani Ashabı Kehf, o zor zamanda, belki az bir iş sayılacak olan “hicret etmeleri” sebebiyle, böylesine büyük kıymet ve şöhret kazanmışlardır.)

Görmezmissin ki: Memleketi istila etmek üzere düşmanın yoğun taarruzda bulunup galebe çaldığı bir sırada, askerlerden sadır olan küçük bir atılım ve basit bir hizmet bile, onları büyük saygınlığa ve bol mükâfatlara kavuşturur. Oysa emniyet halinde ve düşmanların sükûn bulduğu zaman (aynı mücadeleyi yapmış olsalar bile) durum böyle olmaz. (Yani bu itibar ve iltifatı göremezler.)

Bu sözle yapılan cihad, bu gün size müyesser olmuştur. Bunu ganimet bilmeniz ve “Daha yok mu?” demeniz gerekir. Hem de bunu: ‘Sözlü cihadın, savaş yollu cihattan daha üstün olduğuna itikad ederek’ yapmalısınız. Bizim gibi kötürümler, elleri ayakları kesik olan aciz kimseler ise, bu devletten (nimetten) mahrumdurlar.

Bu manada şiir:

Nimet sahiplerine nimetleri afiyet olsun  
Miskin âşık ise avucundakiyle avunsun...

Bu manada başka bir şiir:

Alamet gösterdim sana, meram hazinesinden  
Uğraşıp onu elde etmeni bekliyorum ben senden...

Hâce Ubeydullah Ahrar (Allah sırrını takdis etsin) buyurdu ki: “Eğer şeyhlik ve irşad makamına oturmuş olsaydım, âlemde hiçbir şeyh kendine mürid bulamazdı. Lakin ben, gayb âleminde başka bir işle görevlendirildim. Bu görev de, şeriati yüceltmek ve dini güçlendirmektir.”

Durum böyle olunca, hiç şüphe yok ki o, sultanlarla beraber olmayı tercih etti. Ve onları (manevi) tasarrufuyla kendisine bağlayıp, onların vasıtasıyla şeriatin revaç bulmasını sağladı.

Sübhan olan Allah-u Teâla, sizin bu taifenin büyüklerine olan muhabbetiniz bereketiyle sözlerinize tesir lütfedip, etkili kıldı. Akranların nazarında Müslümanlığınızın azameti zahir oldu. Sizden, bu bab ta (Dini yüceltme hususunda) çalışmanızı, Müslümanlar arasında şüyu bulan (âdet hâline gelmiş olan) küfür hükümlerinin çoğunu yıkmak için gayret etmenizi istirham ediyorum. Böylece Müslümanlar bu çirkin işlerden korunmuş olurlar. Allah-u Teâla bizden ve diğer Müslümanlardan yana sizi mükâfatların en güzeli ile mükâfatlandırsın. Hiç şüphe yok ki, bundan önceki saltanat

döneminde, (Ekber Şah dönemi. Ekber Şah, “Din-i İlâhî” adıyla yeni, bozuk bir din kurdu. Kurduğu bu dine temayülü olanlar baştâcı yapıldı. Ekber Şah’ın bu uyduruk dinî, ülke çapında pek taraftar bulamadı. Fakat Müslümanlar çeşitli eziyet ve işkencelere maruz kaldı.) Salât ve Selam üzerine olsun Muhammed Mustafa’nın dinine (İslamiyete) karşı bir inat (açıkça bir kin ve düşmanlık) olduğu anlaşılmıştı. Ama bu saltanat (Ekber Şah’ın yerine geçen oğlu Selim Cihangir Han) devrinde ise, bu (düşmanlık ve) inad zahir değil. Eğer böyle bir şey varsa bile, o da (inad ve düşmanlık sebebiyle değil) bilgisizliğe dayanmaktadır.

Fakat biz, bu saltanat döneminde de, işin (Ekber Şah döneminde olduğu gibi tekrar) inada dönmesinden ve Müslümanlar üzerine yapılacak muamelenin sert ve müsamahasız olmasından korkuyoruz.

O zaman Müslümanlar üzerine yapılacak muamele çok ağır olacaktır. (Eski kin ve düşmanlığın geri dönmemesi, Müslümanların zulüm ve sıkıntıya maruz kalmaması için çalışmaktan başka çare yoktur.)

Bir Mısra:

Hiçbir şey için endişem yoktur, dinimden başka...  
Allah Sübhanehü bizi ve sizi Peygamberlerin  
Efendisinin yolu üzere sabit kılsın.

Bu fakir, bir takım sebeplerden ötürü buraya geldim. Buraya kadar gelmişken sizi haberdar etmemeyi faydalı bir kısım sözler yazmamayı ve fitri tabiatım icabı yaratılıştan gelen<sup>1</sup> muhabbetimi bildirmemeyi uygun bulmadım. Nitekim Aleyhissalâtü Vesselam Efendimiz buyurdular ki: “Kim bir Müslüman kardeşini seviyorsa bunu kendisine bildirsin”

Selam size ve hidayete tabi olan herkese olsun.

(1) Aslında Arapça tercemelerde buradaki mana “büyüklerden biriyle alakalı muhabbetimi” şeklindedir. Fakat biz Yasin Kitabevi baskısıyla, Talha Alp, Mustafa Alp ve Orhan Ençakar’ın çevirisiyle çıkan kitaptaki “yaratılıştan gelen muhabbetimi” manasını aldık. Bu konuda onların açıklaması ise şöyle: “İlgili ibare Arapça tercemelerde ‘büyüklerden biriyle alakalı muhabbetimi’ şeklinde terceme edilmiştir. Oysa tashih edilmiş Farsça nüshada “yaratılıştan gelen muhabbetimi” ifadesi bulunmaktadır. Sanırız Farsça nüshada geçen “Ğarizi” kelimesini mütercim efendi Arapça hatta çok benzeyen “azizi” kelimesiyle karıştırmış ve metni yanlış terceme etmiştir.



Sigorta ilk olarak miladi 14. asırda İtalya'da deniz sigortası adı

altında ortaya çıkmıştır. İslam dünyasına çok daha geç intikal etmiştir. Bundan dolayı evvelki âlimlerimizden bu konu hakkında bir nakil bulunmamaktadır. Ancak bu durum, konunun İslam fihına göre bir değerlendirilmeye tâbi tutulamayacağı anlamına gelmez. İslam âlimlerinden bu meseleye ilk değinen Hanefi Fukahasından İbni Âbidin hazretleri olmuştur. Hocalarımızla yapılan görüşmede şu sonuca varılmıştır;

1-Ticari sigortanın hiçbir çeşidine cevaz verilmemiştir.  
2-SSK ve BAĞKUR gibi devlet sigortalarının ise teâvunî (yardımlaşma) sigorta kısmına dâhil olduğuna kanaat edildiğinden caiz kabul edilmiştir.

İslam'a göre

# Sigorta Caiz midir?

**S**igorta kelime olarak güven, emniyet ve garanti anlamı taşımaktadır. Riskin yaygınlaşması karşısında insanların güvende olma arayışının bir neticesidir. İlk olarak miladi 14.asırda İtalya'da deniz sigortası adı altında ortaya çıkmıştır. İslam dünyasına çok daha geç intikal etmiştir. Bundan dolayı evvelki âlimlerimizden bu konu hakkında bir nakil bulunmamaktadır. Ancak bu durum, konunun İslam fihına göre bir değerlendirilmeye tâbi tutulamayacağı anlamına gelmez. Şunu da öncelikle ifade etmek gerekir ki, sigorta işleminde, kaza ve zarar meydana gelmediği durumda ödenen primlerin karşılıksız kalması, kaza ve zarar meydana geldiğinde ise alınan paranın verilen primlerden daha fazla olması klasik akit yapılarına göre bir belirsizlik ve dengesizlik içerdiğinden dolayı bu konu şer'î hüküm açısından ciddi manada tereddütlere ve itirazlara sahne olmuştur.

İslam âlimlerinden bu meseleye ilk değinen Hanefi Fukahasından İbni Âbidin hazretleri olmuştur. İbni Âbidin "Redd'ü'l Muhtar" adlı eserinde, Müslüman olmayanların Müslüman tüccarlara sigortalı olarak nakliyecilik yaptığından bahsetmek suretiyle sigortacının, helak olan malı gayri Müslim de olsa ödeme yükümlülüğünün olmadığını beyan etmiş ve buna gerekçe olarak da 'Böyle bir taşımacılık hukuken ya "emanet" ya da "ariye"(ödünç) veyahut da "icare"(kira) hükmündedir' demiştir. Dolayısıyla taşıyıcının bir kusuru olmaması şartıyla hukuken her hangi bir ödeme yükümlülüğünün olmadığından bahsetmiş ve bu anlaşma klasik Hanefi içtihatlarına uygun değildir. Ancak düşman ülkesindeki Müslüman tüccarın, sigorta yoluyla ödenen hasar bedelini alması caizdir' demiştir.

Ulema Sigortayı iki kısma ayırmıştır



Fatih KALENDER  
bilgi@arifandergisi.com





Sigortanın şer'i hükmü konusundaki tartışma ve görüş beyanlarına girmeden önce sigortanın, âlimler bazındaki taksimini inceleyelim.

1- Teâvunî (yardımlaşma) dediğimiz karşılıklı üyelik sigortası: Üyelerin ortak katılımıyla gerçekleşen ve içlerinden birisi bir felaketle karşı karşıya kaldığında onun zararını telafi etmeyi amaçlayan bir sigorta sistemidir. İslam hukukunda bu tip sigortanın caizliği hakkında herhangi bir ihtilaf yoktur. Zira İslam hukukunda evveliyatından beri mevcut olan "Âkile" sistemi hatta "Kasâme" sistemi de toplu ödemeleri belli bir kesime yaymış, sorumlulukları paylaşmıştır. Maktulün diyetini ödemeyi sadece suçlu üzerinde bırakmayıp onun yakın akrabalarına da ödeme sorumluluğu getiren "Âkile" sistemi Hulefâ-i Râşidîn'den itibaren daha da geliştirilmiş ve giderek belli bir iş ve meslek gurupları arasında ortak bir dayanışma ve yardımlaşmaya dönüşmüştür. "Kasâme" ise faili meçhul bir cinayete uğrayan maktulün diyetinin belli bir usul çerçevesinde belirli bir bölge halkına paylaştırılarak ödetilme sistemidir. İslam'dan önceki dönemde de cari olan bu sistemi İslam, belli bir dayanışmayı hedeflediğinden devam ettirmiştir.

2- Ücretli sigorta: Bu tip sigortada ise, sigortacı, kaza, yangın ve ölüm gibi durumlarda zararı telafi etmeyi üstlenmekte, bunlar meydana gelmediğinde ise herhangi bir ödeme yapmamaktadır. Sigortalı da karşı tarafa periyodik olarak prim adı altında belli bir miktarda ödemeyi üstlenmektedir.

Bu tip sigorta ile yukarıda beyan edilen teâvunî (yardımlaşma) dediğimiz sigorta arasındaki farkı Zühaylî "el'Fıkhül İslâmî ve Edilletühü" adlı eserinde (c:5 s:3416) şu şekilde ifade ediyor; Te'âvunî (yardımlaşma) sigortayı oluşturan ve üzerine alan heyet müstakil olmayıp, herhangi bir kar amacı gütmedikleri gibi, bu sigortanın üyeleri de herhangi bir ticari kâr beklememektedirler. Ancak üyelere gelen zararı hafifletmek için kurulmuş

bir sistemdir. Hâlbuki ücretli sigorta sistemi böyle olmayıp, bunu oluşturan ve üzerine alan firma müstakildir, maksadı da kâr etmektir.

İslam hukukunun sözleşmeleri, mümkün olduğunca muameleleri belirsizlikten arındırma hedefi güttüğünden, İslam âlimlerinin önemli bir kısmı İslam hukukunun ilke ve amaçlarıyla uyuşmadığı gerekçesiyle bu tür sigortayı caiz görmemektedirler. Azınlıkta olan bazı âlimler ise aksi görüşte olup bunun cevazına hükmetmişlerdir.

**Ücretli Sigortanın Caiz olmayışının Sebepleri Nelerdir?**

Bu tip sigortanın caiz olmadığına varan âlimler (ki bunlar âlimlerin ekseriyetidir) buna delil olarak 4 gerekçe sunmuşlardır.

1-Faiz: Bu tip sigorta faizin her iki nevisini içerir. Zira pirimi veren sigortalı, verdiğinden fazla veya eksik alırsa ribe'l-fadl, (fazla almadan kaynaklanan faiz) verdiğini miktarca alırsa hemen almadığından ribe'n nesîe (gecikmeden kaynaklanan faiz) olur.

2-Ğabin: Bu tip sigorta "ğabin" dediğimiz aldanmayı ihtiva eder, zira akit mahalli (hakkında akit yapılan şey) açık değildir. Hâlbuki dinen, akdin sıhhatinin şartlarından biri de akit mahallinin malum olmasıdır.

3-Kumar: Zira bu tip akitte, sigortalı olan kimse, büyük meblağlar beklentisi içinde prim adı altında az bir meblağ vermektedir ki bu da kumara dâhildir.

4-Cehalet: Bunda gerek sigorta yapan kurumun, gerekse sigortalı olan şahsın ne kadar ödeme yapacakları meçhuldür ki hayat sigortasında bu çok açık şekilde gözükmektedir.

Bu tip sigortanın caiz olduğunu söyleyen âlimlerin buna delil olarak sundukları gerekçe ise; Fetâvâyı Zerkâ'nın sahife:403 deki beyanı veçhile İslam hukukunda mevcut olan "MÜVÂLÂT" akdidir. Zira yukarıda beyan olunan gerekçelerin bir kısmı "müvâlât" akdinde de vardır. "Müvâlât" akdi, nesebi meçhul olan kişinin bir başkasına, 'Sen benim velimsin, ben öldüğümde bana varissin. Ancak ben (diyeti gerektirecek



İslam Konferansı  
Teşkilatına bağlı İslam  
Fıkhi Akademisi,  
Mekke'i Mükerrerme'de  
1976 senesinde  
toplanoarak sigorta  
meselesini ele alıp  
inceden inceye tetkik  
ettikten sonra Mustafa  
Zerka hariç ittifakla  
ticari sigortanın  
bütün çeşitlerinin  
haram olduğuna dair  
kanaatlerini beyan  
etmişlerdir. (Mevsûatü'l  
fikhil müyessire  
c:1 s:50)



Devletin yaptığı SSK ve BAĞKUR gibi sigortalar da tıpkı teâvunî sigortada olduğu gibi yardımlaşma ve vatandaşa hizmet sunma maksadı olduğundan, bunlar caiz görülebilir. Nitekim bu konuyla ilgili olan kişilerle yaptığımız görüşmelerden anladığımıza göre SSK ve BAĞKUR gibi devlet sigortalarının maksadı kâr değildir.

bir cinayet işlediğimde sen benim 'akilem' sin yani diyet borcumu sen vereceksin', demesidir. Hâlbuki bu akitte yukarıda zikredilen şartların bazıları tahakkuk etmemiştir ve sınırlı olmayan haklar birbirlerine karşılık yapılmıştır. Bununla beraber İslam Fukahası "müvâlât" aklının cevazı konusunda ittifak etmişlerdir ki bunun neticesi de mirastır. Ayrıca İslam fikhında nice alışverişler vardır ki kendisinde "ğararı fahiş" olduğu halde fukahadan birçoğu bunların cevazına hüküm vermiştir. Mesela 'Ceâle' dediğimiz 'kim şu malımı bulursa şu kadar meblağ vereceğim' diye taahhüt etmesi bu akitlerdendir. Zira kişi o malı aramak ve bulmak için bir masraf yapar. Bu masrafın ne kadar olduğu meçhuldür, bulup bulamayacağı da meçhuldür. Dolayısıyla yapacağı masrafın bedelini alıp alamayacağı da meçhuldür. Aynı şekilde umumi hamam ücreti de bu kabildendir. Zira hamama giren kimsenin ne kadar su harcayacağı ve ne kadar kalacağı meçhuldür. Bununla beraber İslam hukukuna göre bu akit caizdir. Yedirme ve içirme karşılığı sütanne kiralamak da aynı şekilde bu kabildendir.

İslam hukukuna göre bu akit de caizdir. Yine böylece bu çeşit sigorta işleminin caizliği ile hükmedenler bu işlemi bir alışveriş olarak değerlendirmediklerinden onlara göre burada faiz olayı söz konusu değildir. Sigorta akdine caiz diyen azınlığın bu delillerine karşı sigorta aklını caiz görmeyen ekseriyetin tabi ki cevapları olmuştur, ancak mesele "Mukaren fıkha" (karşılıklı tartışmalı fıkha) götürüleceğinden, bu da meselenin uzamasına sebebiyet vereceğinden dolayı bunlara değinmedik. İki tarafın delilleri hulasa olarak yukarıda beyan edildiği gibidir. Bu konuyla alakalı olarak İslam Konferansı Teşkilatına bağlı İslam Fıkhi Akademisi, Mekke'i Mukerreme'de 1976 senesinde toplanarak sigorta meselesini ele alıp inceden inceye tetkik ettikten sonra Mustafa Zerka hariç ittifakla ticari sigortanın bütün çeşitlerinin haram olduğuna dair kanaatlerini beyan etmişlerdir. (el-Mevsûatü'l fikhîyyetül-müeyyessere c: 1 s:50)

### Zorunlu Sigorta Caiz midir?

Sigortaya caiz gözüyle bakmayanlar dahi trafik sigortası ve sosyal sigorta gibi devletin yaptığı sigorta sistemini mecburiyet olmasından dolayı caiz görmüşlerdir. Zira bu, devletin vatandaşına hizmet verme mukabilinde vergi koyması mesabesindedir. (El-Fikhül İslam ve Edilletühü c:5 s:3422)

Ancak burada, "Kişinin devlet tarafından bir mecburiyeti olmaksızın özel şirketten değil de, devletin SSK ve BAĞKUR gibi sigortalarından isteğe bağlı olarak istifade etmesi caiz olur mu?" diye sorulacak olursa, buna şöyle cevap verilir: Sigortayı mutlak halde caiz görenlere göre, burada bir problem yok, ancak sigortaya izin vermeyenlere göre de mecburiyet olmadığından caiz değildir.

Lakin burada şöyle bir şey denilebilir; ücretli sigorta ile teâvunî dediğimiz yardımlaşma üzerine kurulan sigortayı ayıranlar, illet olarak "teavünde" kâr maksadının olmadığını ancak ücretli sigortada kâr maksadının olduğunu

ifade etmişlerdir. Bu itibarla baktığımız zaman, devletin yaptığı SSK ve BAĞKUR gibi sigortalar da tıpkı teâvunî sigortada olduğu gibi yardımlaşma ve vatandaşa hizmet sunma maksadı olduğundan, caiz görülebilir. (Tabi kişinin çiftçi olmadığı halde kendini çiftçi göstermesi veya çalışmadığı halde çalışıyorum diye yalan beyan vermesi gibi bir haramlık olmaması kaydıyla!) Nitekim bu konuyla ilgili olan kişilerle yaptığımız görüşmelerden anladığımıza göre SSK ve BAĞKUR gibi devlet sigortalarının maksadı kâr değildir. Tamamıyla vatandaşa hizmettir, zaten devlet bütçesiyle desteklenmesi toplanan primin bu hizmeti karşılamayacağı ortadadır. Bu konuyla alakalı olarak Hocalarımızla 22-11-2005 tarihinde yaptığımız bir görüşmede şu neticeye varılmıştır;

1-Ticari sigortanın hiç birine cevaz verilmemiştir. 2-SSK ve BAĞKUR gibi devletin sigortaları teâvunî(yardımlaşma) sigorta kısmına dâhil olduğundan caiz kabul edilmiştir.



# 'Aşkı'nın Bedelini Ödedi



Şerife TORTOP  
bilgi@arifandergisi.com



**S**ehadetin mübarek olsun, Hocam!... Hem şehadetin, hem de bayramın... Bilirim; bayramın en büyüğünü yaşadın bugün. En büyüğünü ve en güzelini. Aşkı maşukuna kavuşturan, vuslatı son deminde yaşatan bayramdı bu bayram.

Vuslatın mübarek olsun, Hocam!...

Anlattığın hep aşktı; hayatın hep hicrandı. Şehadetin, meleklerin tebriğe geldiği Şeb-i Arus'du.

Şeb-i Arus'un mübarek olsun, Hocam!...

Sana Bayram Ali adını verenler, bilirler miydi dünyadan ayrılırken bir bayram yaşayacağını? Arkada yüz binleri yasa boğan, gözlerinden dolup gelen kanlı yaşları, sessizce sinelere döndüren bir bayram.

Her sohbetinde "Ey Allah'ın bahtiyar kulları, veli kulları!" diye taltif ettiğin kardeşlerin, sonsuz acı ve ızdırapla yanmakta, kıvranmakta bugün, her birinin yüreğinde o melun hançerin derin acısı, sancısı... Ama o yanan sinelerden, âlimin ölümünün âlemin ölümü olduğunu bilen gönüllerden, bir tek söz aksediyor dışarıya:

"Allah'tan geldik; Allah'a dönücüyüz."

Sen ki dönüşlerin en güzeliyle döndün Rabbine. Bilirim... Bir ömür yoluna bent olduğun, adını anarken hıçkırıklara gark olduğun Muhammed Mustafa (sav) karşıladı seni bugün, elinde cennet gülleriyle.

Sohbetlerinde; "Bayram Efendi bana ne getirdin diye sorunca o Habibi Kibriya ne cevap veririm, ne cevap veririm" diye feryat ederdin hep.

Bilirim... Böyle bir soru gelmedi sana, göğsünden akan kanlarla huzur-u İlahi'ye vardığında. Âlemlerin Sultan'ı "Hoş geldin ümmetim!" diye fısıldadı kulağına...

Gözümün nuru dediğin İmam Rabbani (ks) kucak açtı sana. "Mektubatçı Bayram geldi" diyerek, müjdeler verdi meşayih; ve buyur etti, dünyada doyamadığın ilim sofralarına.

Bayramın Mübarek ola, Hocam!...

Bayramın mübarek ola...

Bir ömür aşkı söyledi dilin; aşkı anlattı gözyaşların.

Ama hep aşka layık olamadığından yakındın... "Değil

kürsüde olmak, toprak üstünde gezmekten bile utaniyorum. Seviyorsak bunun bir bedeli olmalı" diye haykırırdın.

Sonra 'Aşk bedel ister; aşk bedel ister!...' diye çağıldın, O Davudi sesinle semayı ve arzı titreterek AŞK BEDEL İSTER...

Ve tarih 3 Eylül 2006; Pazar sabahı... On beş gün sonrası için düğünü kararlaştırılan kızının odasına girdin, elinde hediye paketinle.

"İnsanların en hayırlısı Kur'an öğrenen ve öğretendir" hadis-i şerifinin yazılı olduğu tabloyu düğün hediyesi olarak verdin o çok sevdiğin kızına. "Tatlı kızım, cici kızım!" diye okşadın başını... Sonra "Biliyor musun?" dedin;

"Biliyor musun, ben ahireti çok özledim."

Ve aşkının mihrabı Gönüller Sultanı'nın vekili olarak, son sohbetini vermek üzere camiye yöneldin. O aşk, vecd dolu sohbetine meftun olan sevenlerin, yine tıklım tıklım doldurmuştu camiyi.

Hakk'ın kelamını anlattın onlara. "Biz bu dini kolay bulmadık" diye çağıldın. "Herkesin çilesi dini kadardır; bu din için çile, eza çekmeye hazırız" dedin.

Ve son bir kez kükredin cami duvarlarını sarsarak, melekleri ağlatarak...

"Aşkın önünü ölüm keser.

Aşkın önünü ancak ölüm keser."

Sonra elini kaldırarak başladın; meleklerin amin dediği son duana...

"Yarab! Bizi İslam'a hasım değil, hısım eyle.

Yıkanlardan değil yapanlardan eyle.

Bizden öncekiler aşklarının ve sevgilerinin bedellerini ödediler.

Yarab!... Bizi de İslam'ın, aşkın bedelini ödemeye muvaffak eyle."

Ve bedelini ödedin, Hocam!...

Aşkın bedelini ödedin. İsmi aldığın Allah'ın Aslanı Hz. Ali (ra) gibi, adalet timsali Hz. Ömer (ra) gibi, Allah'ın beytinde hunharca hançerlenerek ödedin.

Büyük Yaşadın... Büyük öldün...

Şehadetin mübarek olsun, Hocam!...

Şehadetin ve Bayramın Mübarek Olsun...

\*Yazarın, 'Gül-i Ruhsarım' isimli eserinden alınmıştır.



Dönemin Papası II. Pius, Fatih Sultan Mehmet'e bir mektup yazarak, 'Vaftiz' olarak Hristiyanlığı kabul etmesi halinde kendisini dünyanın hâkimi yapmayı teklif etti. Teklif kabul edilmeyince Vatikan, Yahudi dönmesi Yakup Paşa'ya Fatih'i zehirletti. Ardından da yurtiçindeki uzantıları vasıtasıyla çıkardığı isyanlarla koca bir imparatorluğu zayıf düşürdü ve tarih sahnesinden silmeyi başardı. Şimdi de bu büyük medeniyetin izlerini silmeye, tabiri caizse ruhunu gizlice vaftiz etmeye çalışıyor. Çarşamba'daki hocaefendilere yönelik suikastları bu geleneğin günümüzdeki yeni versiyonu olarak değerlendirebiliriz.

# Fatih'e 'Gizli Vaftiz'

## Girişimi



Ali KEMAL  
bilgi@arifandergisi.com



Dünya tarihinde hoşgörünün timsali olarak gösterilen Fatih Sultan Mehmet'in gayrimüslimlere gösterdiği samimi yakınlığı bir türlü anlayamayan Batılılar, onun Hristiyan olmak istediğini düşünmeye başlamışlardı. Hatta Papa, Fatih'e bir mektup yazarak Hristiyan olduğu takdirde kendisini Dünyanın hükümdarı olarak tanıyacağını bildirdi, tabii ki Fatih kabul etmedi. Konuyla ilgili olarak Güneri Cıvaoglu, 28 Eylül 2007 tarihli Milliyet Gazetesi'ndeki köşesinde şunları kaydediyordu, "Fatih Sultan Mehmet'e dönemin Papası

II. Pius'un bir mektup yazdığı ve şu mesajı vermeyi hedeflediği bilinir: 'Hristiyan ol, Hristiyan olduğun takdirde dünyanın hâkimi zaten sen olacaksın...

Bunun için sana gereken şey, -birazcık su- (aqua pauci...)'

Yani... 'Vaftiz' olmasını öneriyor.

İlber Ortaylı'ya göre, gerçi bu mektubun gönderildiğine dair bir kanıt yok.

Ancak... Müsveddeleri ve ana teması esas itibarıyla arşivlerde bulunmuş.

Görülüyor ki... Daha Fatih döneminden bu yana, Avrupa'nın Türklere bakış açısı değişmiş değil. Avrupa'yı bir Hristiyan kıtası olarak görmek ve eğer bir ulus



o haritada yer alacaksa, onun farklı bir  
dinde olmaması...

2007 Türkiye'si, bu gerçeğin  
bilinciyle AB'ye tam üyelik  
politikalarını sadece siyasal ve  
ekonomik ilişkilere oturtmanın ötesini  
görebilmeli." Civaoglu'nun dikkat  
çektığı gibi Türkiye, "AB'ye tam  
üyelik politikalarını sadece siyasal ve  
ekonomik ilişkilere oturtmanın ötesini  
görebilmeli." Bununla ilgili başka  
bir yazıda mevzuu bahis olacağı için  
üzerinde durmayacağız. Fakat Fatih'e  
'Vaftiz' öneren Papa, önerisini kabul  
ettiremeyince başka yöntemlere  
başvurduğunu tarih bize bildiriyor.

'Vaftiz'i Kabul Etmeyince Öldürüldü  
Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'un  
fethini oldukça genç yaşta  
gerçekleştirdi. O zaman 21 yaşında idi  
ki bu çağımızda gençlerin üniversite  
tahsillerine devam ettikleri ve henüz  
herhangi bir mesleğe atılmadıkları  
yaştır. Sultan II. Mehmed o yaşta,  
bir dünya devleti olan Osmanlı  
İmparatorluğu'nun başına geçtiği  
gibi aynı zamanda köklü Yunan  
saltanatının devamı niteliğindeki  
Bizans İmparatorluğu'nu da ortadan  
kaldıran bir fetih gerçekleştirerek  
o zaman Konstantiniyye olarak  
adlandırılan merkezi şehri İslâm  
hâkimiyetine sokmuştu. Ne var ki bu  
büyük fethi gerçekleştiren Sultan Fatih  
aynı zamanda genç sayılabilecek bir  
yaşta hayata veda etti. Oldukça verimli  
geçen bir saltanat sürdükten sonra  
49 yaşındayken ilginç bir tedavi işlemi  
sonrasında vefat etti.

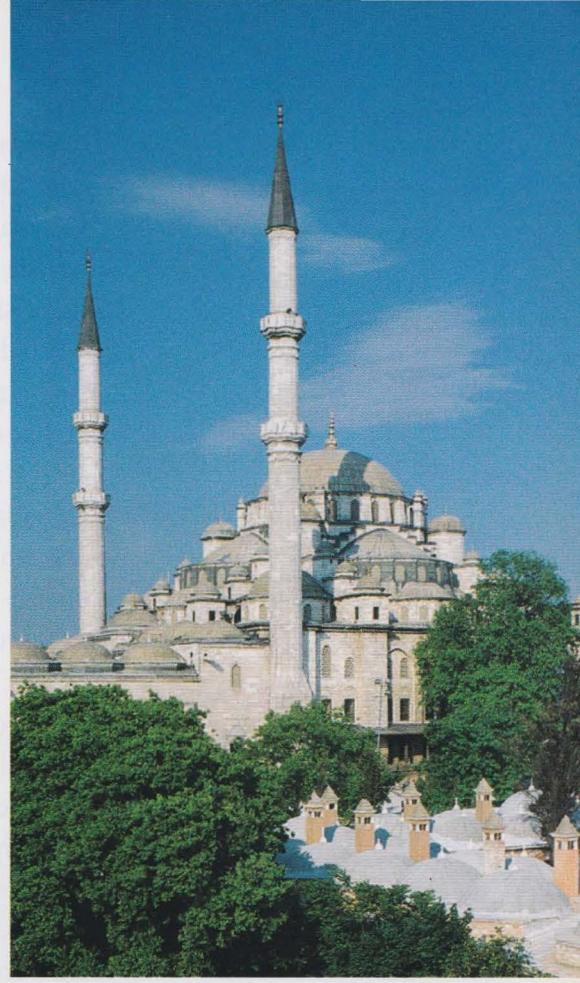
Fatih Sultan Mehmed, 1481'de biraz  
rahatsız olmasına rağmen yeni bir sefer  
için Üsküdar'dan harekete geçti. Gebze  
yakınında Maltepe denilen bölgeye  
geldiğinde dinlenmek için Tekfur  
Çayırı'na kurulan otağına yerleşti. Bu  
arada rahatsızlığından kaynaklanan

ağrısının artması sebebiyle  
doktorlarının müdahale  
etmeleri istendi.

Tarihi kaynaklarda  
belirtildiğine göre Fatih'in  
rahatsızlığı ayağındaydı.  
Bunun sebebi ise Osmanlı  
sultanlarının birçoğunda  
görülen damla (nikris)  
hastalığıydı. Rahatsızlığın  
artması Fatih'in şiddetli ağrı  
ve sancı hissetmesine sebep  
oldu.

Fatih'in dördü İranlı, biri  
Türk, biri Arap, biri de Yahudi  
asıllı olmak üzere yedi tabibi  
vardı. Aşağıda kendisinden  
söz edeceğimiz Yahudi asıllı  
tabip Müslüman olduğunu  
söylüyordu. Bu kişinin asıl adı  
Maestro Lacopo idi. Ancak  
ihtida ettiğini söyledikten  
sonra Yakub adını aldı. Bu şahıs  
muhtelif yollarla ilerleyerek padişaha  
yanaşmayı başardı ve paşa unvanı aldı.  
Bu sebeple Tabip Yakub Paşa olarak  
anılırdı. Yahudi asıllı tabip Yakub ile  
İranlı tabip Lârî arasında aynı zamanda  
ciddi rekabet vardı. Tarihçi Hammer'in  
dediğine göre Yahudi asıllı tabibin  
Fatih'e yanaşmasını da bu rekabet  
geciktirmiştir. Yoksa belki o çok daha  
erken padişahın yakınına yerleşecekti.

Hristiyan-Yahudi İşbirliğiyle Suikast  
Fatih'in Tekfur Çayırı'nda rahatsızlığının  
ilerlemesi üzerine önce İranlı tabip Lârî  
çağrıldı ve müdahale etmesi istendi. Fatih  
döneminde yaşamış olan ünlü tarihçi Âşık  
Paşazade'nin verdiği bilgiye göre İranlı  
tabip Lârî, Fatih'in ağrısının azalması  
için önce ayağından kan aldı. Ancak ağrı  
azalmayıp arttı. Bunun üzerine Yahudi  
asıllı tabip Yakup Paşa çağrıldı. O da  
şerâb-ı fariğ denilen ilaç içirdi. İşte bu  
ilacı içmesi üzerine Sultan Fatih birkaç  
saat içinde hayatını kaybetti.



Fatih Sultan Mehmed  
Han, oldukça verimli  
geçen bir saltanat  
sürdükten sonra 49  
yaşındayken ilginç  
bir tedavi işlemi  
sonrasında vefat etti.



Günümüzde yaşayan en muteber tarihçilerden olan Prof. İlber Ortaylı da zehirlenme konusunu teyid ediyor. Prof. İlber Ortaylı Bükreş'teki bir bilimsel toplantıda, "Evet, Fatih Sultan Mehmet, yönü belli olmayan bir sefere çıkarken zehirlenerek öldürülmüştür" diyor.

Hadisenin buraya kadarki kısmında tarihî kaynaklarda herhangi bir ihtilaf ve tartışma yok. Peki, tartışılan husus nedir? Burada tartışılan iki husus var: Birincisi: Muhtelif kaynaklarda belirtildiğine göre o zaman şerâb-ı fariğ olarak adlandırılan ilacın tehlikeli bir ilaç olduğu biliniyordu. Bu yüzden de çok zorunlu bir sebep ortaya çıkmadan kullanılmıyordu. Böyle olmasına rağmen Tabip Yakup Paşa bu ilacı Fatih'in ayağındaki ağrının azaltılması için neden içirdi? İkincisi: İçirilen şey gerçekten ilaç mıydı yoksa zehir miydi?

Osmanlı tarihi uzmanlarından Franz Babinger, Fatih'in ölümü olayının bir zehirlenme olduğu görüşündedir. Babinger, zehirlenme olayının arkasında Venediklilerin olduğunu iddia etmektedir. Onun iddiasına göre sürekli Haçlılarla işbirliği yapan Venediklilerin, Eğriboz adasının Osmanlılar tarafından alınması üzerine düşmanlıkları iyice artmış ve

Fatih'i zehirlenmek için 14 kez teşebbüste bulunmuşlardır. Sonunda bu işi İtalya'dan kaçıp Osmanlı'ya sığınan Yahudi asıllı tabip Maestro Lacopo yani Yakup Paşa vasıtasıyla başarmışlardır. Babinger'in görüşüne göre Tabip Lacopo 30 yıl Osmanlı sarayında çalışarak padişahın itimadını kazanmıştır. Böylece onun yakın çevresinde yer almayı ve özel tabipleri arasına girmeyi başarmıştır. Venedikliler de onu zehirlenme işi için ikna etmiş ve amaçlarına ulaşmışlardır. Yani Fatih, Hristiyan ve Yahudi ittifakının sonucunda öldürülmüştür denilebilir. Günümüzde yaşayan en muteber tarihçilerden olan

Prof. İlber Ortaylı da zehirlenme konusunu teyid ediyor. Zaman Gazetesi'nin (31 Mayıs 2007) bildirdiğine göre Prof. İlber Ortaylı Bükreş'teki bir bilimsel toplantıda, "Evet, Fatih Sultan Mehmet, yönü belli olmayan bir sefere çıkarken zehirlenerek öldürülmüştür. Tarihî veriler bu seferin İtalya üzerine olduğunu gösteriyor ve İtalyanlar o dönemde zehir konusunda çok uzmanlaşmış bir millettir. Fatih Sultan Mehmet'in hastalığı vardı; ama o hastalıktan ölmedi, zehirlenerek öldü" diyor.

"Bizans'ın Çocukları" Faaliyetinde Tarihi kayıtlara göre Fatih Sultan Mehmed'in çıktığı son seferin hedefi gizliydi. Doğuya doğru gitmesine rağmen bunun bir şaşırtmaca olduğu yönündeki görüşler ağırlık kazanıyor. Asıl hedefin Vatikan olduğuna işaret eden tarihçiler, suikastı da bunu engellemeye yönelik bir girişim olarak değerlendiriyorlar. Fatih'i şehit ederek onun fiziki bedenini ortadan kaldıranların torunları, şimdi de onun misyonunu gölgelemeye çalışıyorlar. Büyük Sultan'ın tarihin derinliklerine gömdüğü Bizans'ı yeniden ihya etmeye çalışıyorlar. Hatırlanacağı üzere 2004 yılında dönemin Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac, Marsilya'da gençlere hitaben yaptığı konuşmada, "Hepimiz Bizans'ın çocuklarıyız" ifadesini kullanmış, bu manidar ifade bizim basında da yer almıştı. ABD ve AB kurumsal çatısı altında toplanan Bizans'ın çocukları, atalarının cephede yapamadığını şimdi masa başında yapmaya çalışıyorlar. ABD ve AB desteğiyle yerli işbirlikçilerin uyguladığı plana göre Bizans'la ilgili eserler restore ediliyor, Camiler müzeye çevriliyor (Bir süre sonra da kiliseye dönüştürülecektir).





Ayasofya'yı hariç tutarsak Fatih semti sınırları içinde olan Kariye, Fethiye ve Zeyrek Camii'lerinin müze yapılması bu girişimlerin en dikkat çekici örnekleri. Öte yandan daha önceden gayrimüslimlerin yoğunlukta yaşadıkları Fener (Rumlar) ve Balat'ın (Yahudiler) AB finansmanı ile restore edilmesi de göz ardı edilemeyecek bir durum. Çünkü 16.2 hektarlık kapsama alanı ile bu çaptaki bir restorasyon projesinin Türkiye'de ilk olduğu belirtiliyor. Bununla birlikte dünyadaki tek Bizans sarayı olarak kabul edilen Tekfur Sarayı'nın da onarılıyor olması büyük planın işlemekte olduğunu gözler önüne seriyor. Fatih'e yapılan suikastta olduğu gibi burada da Hristiyan-Yahudi ittifakı dikkat çekiyor.

Fatih'i Nişantaşı Yapmak İstiyorlar  
25.09.2006 tarihli Akşam Gazetesi'nde Nagehan Alçı Ayan'ın sorularını cevaplayan Sosyolog-Yazar Ali Bulaç, Bizans'ın diriltilmesi girişimlerini teyid ederek şunları kaydediyor, 'Yüzyıllardan beri Çarşamba bir merkez. Bizans ve Osmanlı zamanında da böyleydi... İstanbul ile ilgili yeni bir plan var. Bizans'a ait mekânların AB projesi çerçevesinde restore edilmesi isteniyor. Ben bundan şüpheleniyorum. Çarşamba'yı dağıtıp eski Bizans mimari ve tarihi kimliğini vermek istiyorlar. Bizans çizgilerinin yoğunlukta olduğu bir Nişantaşı yapmak istiyorlar." Mimari anlamda gerçekleştirilen bu kimlik

değiştirme girişimi, Fatih Sultan Mehmed'e yapılanın benzeri suikastlarla farklı bir aşamaya taşıyor. Bir çağı kapatıp yeni bir çağı açan Sultan'ın misyonunun bekçiliğini yapan mümtaz bir topluluk, hain saldırılarla korkutulmaya, sindirilmeye ve dağıtılmaya çalışılıyor. Son yıllarda Fatih Çarşamba'da vuku bulan ve medya tarafından başka niyetleri gizlemede bir yöntem olarak kullanılan üç saldırıyı bu kapsamda değerlendirebiliriz. Bilindiği gibi 17 Mayıs 1998



Dr. Hamdi KALYONCU

### Senaryo ve Senaristlere Bakılmalı

Üç saldırı da aradan geçen uzunca zamana rağmen gizem perdesinin arkasında kaldı maalesef. Yaşananlar, 'Tahrik' ve 'Gizli el' şüphelerini iyice artırdı. Çünkü ölümle sonuçlanan her iki saldırının da failleri akli zafiyeti olan kişilerdi. Terör, cinayet ve şiddet gibi olayların bireysel bazda psikolojik bir problem olduğunu ifade eden Psikiyatrist Dr. Hamdi Kalyoncu, İsmailağa'da yaşananların bir tesadüf olmadığını vurgulayarak şöyle devam ediyor, "Bu tür olayları planlayanlar ile olayda kullanılanları ayrı ayrı değerlendirmek gerekir. Ruhsal açıdan normal olan, herhangi bir psikolojik rahatsızlığı bulunmayan birinin, aslında kendisinin şahsi olarak hiçbir problemi olmadan birini öldürmesi, öncelikle bize onun psikiyatrik bir olgu olduğunu düşündürmelidir. Bu cinayetlerde rol alanların akli yönden zafiyetleri bulunan kişiler olması asla tesadüf değil. Ruhsal problemleri olanlar bu işlere uygun elemanlardır. Terör ve cinayet şebekeleri bunu çok iyi bilir ve istifade ederler. Psikozlar, ağır nevrotik bozukluklar, zeka

gerilikleri, paranoit rahatsızlıklar ve kişilik bozuklukları, uyuşturucu bağılıkları gibi psikiyatrik hastalıklar kişiyi şiddete meyilli hale getirebilir. Ama bunlar genellikle planlı ve politik amaçlı olmaz. Dolayısı ile doğru bir sonuca varmak için cinayeti işleyenlerden çok, senaryoya ve senaristlere bakılmalı." Cemaatin etkin olduğu alan üzerinde tarihi ve karanlık emelleri bulunanların cinayetler açısından parlak bir sicile sahip olmadığına dikkat çeken Dr. Hamdi Kalyoncu, benzerlerin gelecekte de yaşanmaması için açıklamasını şöyle sürdürüyor, "Cemaatin etkin olduğu mahal üzerinde, kendilerine göre tarihi ve karanlık emellerinin bulunduğu açık olanlarla bu cinayetlerin ilintilendirilmesi yabana atılamayacak bir ihtimal olsa gerek. Burada önemli olan ve bu ülke üzerinde sorumluluğu bulunan her kurum ve kuruluşun beklenen, bu tür olayların arka planının deşifre edilmesidir. Geleceğe yönelik olması mümkün nice müessif olayları önleyecek olan da bu olabilir."



tarihinde Mahmut Ustaosmanoğlu Hocaefendi'nin damadı Hızır Ali Muratoğlu Hoca, İsmailağa Camii içinde uğradığı silahlı saldırı sonucu şehid edilmisti. İkinci olayda ise kamuoyunda Cübbeli Ahmet Hoca olarak bilinen Ahmet Mahmut Ünlü'nün babası Yusuf Ünlü, 19 Haziran 2001'de uğradığı silahlı saldırı sonucu yaralanmıştı. Üçüncü de ise bu sefer yine kan akıtıldı. 03 Eylül 2006 tarihinde Fatih İsmailağa Camii imamı Bayram Ali Öztürk (54), cami içinde uğradığı bıçaklı saldırı sonucu şehid edildi. Sabah namazının kılınmasının

ardından rutin olarak yapılan sohbet sırasında, cemaatin arasından kalkarak imam Bayram Ali Öztürk'ün yanına yaklaşan ve isminin Mustafa Erdal (26) olduğu öğrenilen kişi "Hocam bana da dua eder misin?" dedi. Bu sırada saldırgan gazete kâğıdına sardığı bıçağı üzerinden çıkararak imam Öztürk'e saldırdı ve şehid etti. Esasen bu saldırıları Fatih'in ruhunu da öldürmeye yönelik girişimler olarak değerlendirebiliriz. Çünkü şehid edilen kişiler sıradan vatandaşlar değil, âlim zatlar. Peygamberimiz (sav), 'Bir âlimin ölümü âlemin ölümü gibidir'

buyuruyor. Dolayısıyla âlimlere yapılan bu saldırıları sıradan cinayetlerle bir tutmamak gerekir. Âlimlerle birlikte ilim, inanç ve kültür de ölüyor. Kısacası medeniyetimizi gelecek kuşaklara taşıyacak köprüler yıkılıyor. Diğer bir ifadeyle Fatih'i gönüllü olarak, 'Vaftiz' edemeyen Vatikan, önce onu zehirletmiş, ardından da yurtiçindeki uzantıları vasıtasıyla çıkardığı isyanlarla koca bir imparatorluğu zayıf düşürmüş ve tarih sahnesinden silmeyi başarmıştır. Şimdi de bu büyük medeniyetin izlerini silmeye, tabiri caizse ruhunu gizlice vaftiz etmeye çalışmaktadır. AB ve ABD desteğinde bir planın yürütüldüğü bilinmektedir. Ancak unutulmamalı ki, Allah'ın da bir plan ve programı var. Görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler.

#### Kaynaklar:

- Bahadıroğlu, Yavuz, Fatih Sultan Mehmed, Nesil Yayınları, 2003
- Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi, Komisyon, Çağ Yayınları, 1989
- Küçük, Abdurrahman, Dönmeler Tarihi, Aziz Andaç Yayınları, 2003

### "Bizans Entrikaları" Bitmiyor

Fatih Sultan Mehmed Bizans'ı şekil itibariyle tarihe gömdü, fakat meşhur 'Bizans Entrikaları' bitmek tükenmek bilmiyor. "Ayaklı kütüphane" olarak tanımlanan değerli âlimlerini şehid vermenin şokunu yaşayan İsmailağa Cemaati, çarpıtılmış haberlerle yıpratılmaya çalışılıyor. Fatih'te işlemekte olan büyük planı gizlemek için her yönden taarruz yapıyorlar. Ancak ilahi adalet nasıl da ellerini ayaklarını birbirine dolandırıyor. Buna güzel bir örnek olarak farklı tarihlerde Milliyet'te çıkan haberi dikkatinize sunmak istiyoruz:

1- Ümran Avcı imzasıyla 28 Mayıs 2007'de çıkan ve basılı gazetenin manşetinden verilen haber, "Şeyhe komşu olmak isteyen paraya kıyıyor" başlığını taşıyordu. Başlıktan da anlaşılacağı üzere Fatih'te emlak fiyatlarının arttığı, buna da İsmailağa cemaatinin neden olduğu vurgulanıyor. Haberin detayı <http://www.milliyet.com.tr/2007/05/28/guncel/agun.html> adresinde görülebilir. Bu haber, esasında Fatih'teki fiyat artışının gerçek sebebini gizliyordu. İşin aslı aynı

gazetede 4 ay sonra açıklanıyordu. 2- Şenol Demirci imzasıyla 6 Eylül 2007'de "Fener'de emlak fiyatları uçtu" başlığı ile verilen haber ise gerçeği yansıtıyordu. "Haliç Kültür Vadisi" adı altında 300 milyon dolarlık bir projenin hayata geçirildiğini belirten muhabir, haberine şöyle devam ediyor, "Son yıllarda bir biri ardına başlatılan projelerle birlikte Fener'de gayrimenkul fiyatları adeta fırladı. Ev yapmaya uygun arsaları metrekaresi 3 bin YTL'den alıcı buluyor. Tarihi mimariye sahip evler 250 ile 500 bin YTL'den satılıyor. Avrupa Birliği'nin 7 milyon euro'luk hibesiyle Ocak 2003'ten itibaren yenilenmeye başlanan Fener ve Balat'ta 6 yıl önce metruk durumdaki tarihi evler 10 ile 20 bin dolardan alıcı bulamıyor, semt adeta toplu halde terk ediliyordu. 2000'li yılların başında 5 ile 15 bin dolar arasında el değiştiren yapılar şu sıralar 200 bin dolardan başlayan fiyatlarla talep görüyor." Detay için: <http://www.milliyet.com.tr/2007/09/06/ekonomi/eko24.html>





Bayram hocamız  
söylediği gibi yatakta  
değil davasını anlatırken  
bir çınar ağacı gibi  
ayakta gitti. Efendi  
Hazretlerinin 'Ayaklı  
kütüphanesi' olarak

tanımladığı Bayram  
hocamızın şehadeti  
üzerinden bir yıl geçti.  
1998 yılının Mayıs'ında  
da Hızır hocamız şehid  
edilmişti. Bu olayları  
hâlâ unutamadık.  
Hâlâ içimiz acıyor,  
yüreğimiz sızlıyor.  
Bu menfur saldırılara  
baktığımızda, ikisinde  
de benzer taraflar  
görüyoruz. İki olay da  
Fener patrikhanesine  
komşu olan İsmail Ağa  
camiinde oldu. Şehid  
edilenlerin ikisi de  
herkesin saygı ve sevgi  
duyduğu büyük din  
âlimi idi. Uzmanlara  
göre, yapılan saldırıların  
ikisi de son derece  
profesyonelce yapılmış.

# Bayram Hocamızın Şehadeti ve Düşündürdükleri

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER  
mozsimsekler@hotmail.com

**B**ayram hocamızın  
şehadetinin sene-i devriyesi  
münasebetiyle geçen ay  
kendisini rahmetle andık. O  
gür sesiyle, aşkla-şevkle yaptığı vaaz  
ve sohbetler gözümüzde canlandı.  
Böylece hatırasını yâd edip, fatihalarla  
ruhunu şad ettik.  
Bayram hocamız; "Dava adamı yatakta  
değil ağaç gibi ayakta, hizmet yolunda  
ölür" derdi. Ve kendisi de, söylediği  
gibi yatakta değil davasını anlatırken

bir çınar ağacı gibi ayakta gitti. İlim  
ve hizmetle geçen hayatını, herkesi  
imrendirecek bir finalle noktaladı.  
Hz. Ömer (ra) gibi O da caminin  
mihrabında şehadet şerbetini içti.  
Böylece ismiyle müsemma olarak son  
anı bayram oldu. Üstad Necip Fazıl'ın  
dediği gibi;  
"Bayram ölene bayram bayrama  
sevinmek var, oh ne güzel bayramda  
tahta ata binmek var."  
Ömrünü ilim ve hizmetle geçirenlerin



ölümü de elbette bir nevi düğündür ve bayramdır.

Bayram hocamız ulemanın kıt olduğu böyle bir asırda yetişmiş, eşine az rastlanan ilim ve gönül ehli bir kimseydi. Dava adamıydı. Adam gibi adamdı... Kendi ifadesiyle, Allah'a ve Resulüne kalbini ipotek etmişti. Derdi ki: "Malın bedeli mal vermektir, paranın bedeli zekât vermektir, aşkın bedeli ise can vermektir." Bayram hocamız canını bu yolda feda edip bedelini ödeyerek, Allah'a ve Resulüne olan aşkını ve muhabbetini cümle âleme ispat etmiş oldu.

'Ayaklı Kütüphane'ydi Kitaplara olan düşkünlüğü de dillere destan olan Bayram hocamız, ömrünü kitaplara vakfetmişti. Pek çok kütüphaneden daha büyük bir kütüphaneye sahipti. Kitaplara olan vukûfiyeti ve ilmî üstünlüğü ise herkesin malumu idi. Nitekim Efendi hazretlerimiz ona "Ayaklı kütüphane" buyurarak, Bayram hocamızın derin ilmine işaret buyurmuştu. Efendi hazretlerimiz, İmamı Rabbanî hazretlerinin "Mektubat" isimli eserini okuyup şerh etme görevini Bayram hocamıza vermişti. Böylece o gür sesiyle yıllarca İsmail Ağa cami kürsüsünden mektubat okudu. Efendi hazretlerimizin de himmetiyle, birçok hocanın okumaya dahi cesaret edemediği mektupları ders olarak işleyip anlattı. Aldığı bu görevi yıllarca bihakın yerine getirmesi hasebiyle "Mektubatçı Bayram Hoca" olarak tanındı.

Evet, Bayram hocamızın şehadeti üzerinden bir yıl geçti. 1998 yılının Mayıs'ında da Hızır hocamız şehid edilmişti. Bu olayları hâlâ unutamadık. Hâlâ içimiz acıyor, yüreğimiz sızlıyor. Bu menfur saldırılara baktığımızda, ikisinde de benzer taraflar görüyoruz. İki olay da Fener patrikhanesine komşu olan İsmail Ağa camiinde oldu. Şehid edilen iki hocaefendi de İsmail Ağa cemaatinin önde gelen

isimlerinden... İkisi de herkesin saygı ve sevgi duyduğu büyük din âlimi. Uzmanlara göre, yapılan saldırıların ikisi de son derece profesyonelce yapılmış.

Söylenenlere göre Hızır hocanın katili bir meczuptu. Ne hikmetse iddialara göre Bayram hocanın katili de yine bir meczup... Tabi iddialar böyle ama hiç kimse bu cüretkâr saldırıların sıradan birer meczubun işi olduğuna inanmıyor. Zira yüz binlerce seveni olan böylesine büyük bir cemaatin, önde gelen ve lider vasıflı ilim adamlarına yönelik yapılan bu suikastların, basit birer adli vaka olması mümkün mü?

Dolayısıyla bu olayların üzerinden bu kadar zaman geçmesine rağmen hâlâ kafalardaki bazı soru işaretleri silinmedi. "Bu menfur saldırılar niçin tertiplendi? Arkasında kimler var? Bu karanlık kişilerin asıl maksadı nedir?.. " İddialar, ihtimaller... Tabi herkes bu konuda bir şeyler söyledi, ama doğru ama yanlış birçok yorumlar yapıldı. Kimisi cemaat içi çekişme olduğunu söyledi, kimi post kavgası dedi, bazıları da bu işin arkasında derin güçlerin olduğunu ifade etti. Hatta bu cinayetin ardında patrikhanenin olduğu ve bu işin oraya kadar uzandığı yorumları da yapıldı. Nitekim bir köşe yazarı, Bayram hocamızın şehid edildiği sıralarda kendisiyle yapılan bir röportajda, aklına gelen şöyle bir senaryoyu dile getirmişti: "Yüzyıllardan beri Çarşamba bir merkezdir. Bizans ve Osmanlı zamanında da böyleydi. Fener-Rum



Şehid Bayram Ali Öztürk

Kitaplara olan düşkünlüğü de dillere destan olan Bayram hocamız, ömrünü kitaplara vakfetmişti. Pek çok kütüphaneden daha büyük bir kütüphaneye sahipti. Kitaplara olan vukûfiyeti ve ilmî üstünlüğü ise herkesin malumu idi. Nitekim Efendi hazretlerimiz ona "Ayaklı kütüphane" buyurarak, Bayram hocamızın derin ilmine işaret buyurmuştu.



Söylenenlere göre Hızır hocanın katili bir meczuptu. Ne hikmetse iddialara göre Bayram hocanın katili de yine bir meczup...

Tabi iddialar böyle ama hiç kimse bu cüretkâr saldırıların sıradan birer meczubun işi olduğuna inanmıyor. Zira yüz binlerce seveni olan böylesine büyük bir cemaatin, önde gelen ve lider vasıflı ilim adamlarına yönelik yapılan bu suikastların, basit birer adli vaka olması mümkün mü?

Patrikhanesi ile burası arasında birkaç metrelik mesafe var. Öteden beri Yunanistan'dan bazı kesimler, patrikhanenin bu cemaat tarafından adeta muhasara altına alındığını, boğulduğunu, gelişmesinin engellendiğini iddia etmektedirler. İstanbul ile ilgili yeni bir plan var. Bizans'a ait mekânların AB projesi çerçevesinde restore edilmesi isteniyor. Ben bundan şüpheleniyorum. Çarşamba'yı dağıtıp, buraya eski Bizans'ın mimari ve tarihi kimliğini vermek istiyorlar. Burayı Bizans çizgilerinin yoğunlukta olduğu bir Nişantaşı yapmak istiyorlar..." Evet, bu köşe yazarımız röportajında bunları söylüyor. Yani Bayram Hocaefendi'ye yapılan bu menfur saldırının, İsmail Ağa cemaatinin dağıtılmasını hedefleyen bir kışkırtma olduğu şüphesini dile getiriyor. Bu konuda başka iddialar da var. Mesela; Patrikhanenin gizli bir harekât planı çerçevesinde Fener ve Balat çevresinde etnik bir Hristiyan

cemaati oluşturulması amacıyla, bu civardaki arsa ve evlerin satın alınmaya çalışıldığı iddiaları... Tabi bu iş taşeron vatandaşlar vasıtasıyla yapılmaya çalışılıyor. Fakat bu planın gerçekleşmesine en büyük engel ise İsmail Ağa cemaati. Çünkü alınmak istenen evlerin ve arsaların birçoğunun mülkiyeti İsmail Ağa cemaatine mensup kişilere ait. Onun için İsmail Ağa cemaatinin Fatih ve bölgesinden sökülüp atılması isteniyor. Evet, değişik kesimler tarafından bu yönde yorumlar yapılmakta ve bir takım iddialar, komplo teorileri ileri sürülmektedir. Bir de hepinizin malumu olan "Kin kapısı"ndan söz edilmektedir.

'Kin Kapısı'nın İntikamı mı? İki asra yakın zamandır açılmayan ve adına "kin kapısı" denilen kapı... Bunun hikâyesini az çok bilirsiniz. Yıl 1821...Dönemin padişahı ise İkinci Mahmut... Yunanistan'da Mora isyanı başlıyor. Osmanlı Devleti aleyhine ayaklanan Rumlar, binlerce Müslüman'ı katlediyor ve neticede bu bölge Osmanlı egemenliğinden kopuyor. Bu hususta yapılan titiz araştırmalar, o sıralar Fener Rum Patriği olan Gregorius'un bu isyanın başını çektiğini gösteriyor. Bunun üzerine padişahın emriyle Fener Rum Patrikhanesi basılıyor ve isyanın patrikhane tarafından tezgâhlandığının plan ve belgeleri ele geçiriliyor. Böylece, Patrik Gregorius'un ihanet ederek bu isyanda önemli bir rol oynadığı, bu isyanı kışkırtıp büyük destek verdiği tespit ediliyor. Bunun üzerine yargılanan patrik Gregorius, halkı isyana teşvik etmekten suçlu bulunarak, patrikhanenin ana girişi olan orta kapısı önünde asılıyor. Fener Patrikhanesini ihanet yuvasına çeviren ve suçu sabit görülüp oracıkta asılan Gregorius'un, Rus çarına göndermiş olduğu ve patrikhanede saklanan bir mektubundan söz

### İki Şehid Yetmez mi?

İddia edildiği gibi, Patrikhanedeki kin kapısının açılması büyük bir din âliminin bu kapının önünde asılmasına bağlıysa, iki asra yakın süren bu kin eğer bununla dağılıp yürekler soğuyacaksa, işte koskoca iki âlim, o kapının birkaç metre yukarısında şehid edildi. Hem de caminin içinde, kapısında da değil (malum Gregorius kilisenin kapısında asılmıştı)...

Yıllar önce bir gazeteci Peter Desiteos'a sormuştu: "Ruhban Okulu'nun açılması bile gündeme gelmişken bu kapıyı açmayacak mısınız?" bu anlamlı soruya Peter Desiteos şöyle cevap vermişti: "Orada bir patriğin hatırası var. Ayrıca açılması mekanik olarak mümkün değil, çünkü kapının arkasına yerleştirilen bir mermer var bu sebeple kapı açılmaz."

Kapının açılmasına mani olan şey basit bir mermermiş. Ama anlaşılan o ki, mermerden başka bu kapının açılmasına mani olan engeller de var. Ve o kapının ardında kim bilir daha neler var?!



edilir. Gregorius bu mektupta, Türk milletininki hangi vasıflara sahip olduğunu zikrettikten sonra, onların hangi hile ve desiselerle yıkılabileceğini yazmıştır. Belli ki, Gregorius kilisedeki görevinin dışında daha başka görevler de üstlenmiş...

Gregoriosun Türk milletiyle alakalı tesbitleri ve Rus çarına yazdığı mektup şöyle:

“Türkleri maddeten ezmek ve yıkmak mümkün değildir. Çünkü Türkler çok sabırlı ve mukavemetli insanlardır. Gayet mağrur ve izzet-i nefis sahibidirler. Bu hasletleri de, dinlerine bağlılıklarından, kadere rıza göstermelerinden, geleneklerinin kuvvetinden, padişahlarına, kumandanlarına, büyüklerine olan itaatlerinden gelmektedir.

Türkler zekidirler ve kendilerini müspet yolda sevk ve idare edecek liderlere sahip oldukları müddetçe de çalışkandır. Gayet kanaatkârdırlar. Onların bütün meziyetleri, hatta kahramanlık ve şecaat duyguları da dinlerine olan bağlılıklarından, ahlâklarının salâbetindendir.

(Onları yıkabilmek için yapılacak şey) Türklerde; önce itaat duygularını kırmak, manevî bağlarını yok etmek ve dinî menfaatlerini zaafa uğratmak icap eder. Bunun da en kısa yolu, millî ve manevî değerlerine uymayan, yabancı fikir ve davranışlara onları alıştırma. Türkler dış yardımı reddederler; haysiyet duyguları buna mânidir. Eğer geçici bir süre görünürde kuvvet ve kudretleri varsa da Türkler dış yardıma alıştırmalıdır.

Maneviyatları sarsıldığı gün, Türkleri, kendilerinden çok kudretli görünen güçler karşısında zafere götüren asil kudretleri sarsılacak ve o zaman Türkleri yıkmak mümkün olacaktır. Bu sebeple, Osmanlı Devletini tasfiye için, sadece savaş meydanlarındaki zaferler kâfi değildir. Hatta sadece bu yolda yürümek, Türklerin haysiyet ve



vakarlarını harekete geçireceğinden hakikatleri anlamalarına da sebep olabilir. Yapılacak iş, Türklere bir şey hissettirmeden, bünyelerindeki bu tahribi tamamlamaktır.”

Rusya'nın İstanbul büyükelçisi General İgnatıyef, Grigorios idam edildikten yıllar sonra bu mektubu Patrik Yermanos'ta gördüğünü belirtir. Ve hatıratında da, Grigorios'un bu tespitlerine iştirak ettiğini, zaten bunun doğruluğunun da yavaş yavaş ortaya çıktığını yazmıştır.

Evet, patrik Gregorius'un önünde asıldığı bu kapı, o günden beri kapalı tutuluyor. Bazı iddialara göre, patrikhane yönetimi bu olaydan sonra gizli olarak toplanıp yemin etmiş ve: “Burada asılan papazla, aynı değerde büyük bir İslam âlimi veya devlet adamı asılmadıkça bu kapı açılmayacak...” diye karar almıştır. Böylece kilise girişinin ana kapısı olan bu kapı, din kapısı olması gerekirken maalesef kin kapısı olmuştur.

Tabi patrikhane bu kapının “Kin Kapısı” olarak kapalı tutulduğunu kabul etmiyor. Ama iki asra yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen kapının hâlâ neden kapalı olduğuna dair makul ve mantıklı bir gerekçe de ortaya koyamıyor. Omuzla şöyle biraz yüklenildiğinde açılacak olan bu kapı ne hikmetse açılmıyor.

“Kin Kapısı” olarak tanımlanan giriş kapısı (ortadaki)

Yıl 1821...Dönemin padişahı ise İkinci Mahmut... Yunanistan'da Mora isyanı başlıyor. Osmanlı Devleti aleyhine ayaklanan Rumlar, binlerce Müslüman'ı katlediyor ve neticede bu bölge Osmanlı egemenliğinden kopuyor. Bu hususta yapılan titiz araştırmalar, o sıralar Fener Rum Patriği olan Gregoriosun bu isyanın başını çektiğini gösteriyor. Bunun üzerine padişahın emriyle Fener Rum Patrikhanesi basılıyor ve suçu sabit görüldüğünden ana kapı girişinde idamına hükmediliyor.





Haçlıların ve Siyonistlerin Fatih'te faaliyette olduğunu belirten Mehmet Şevket Eygi, "Çarşamba'daki Hoca Efendilere yönelik suikastların tesadüfî ve fevrî olmadıkları, planlı ve kasıtlı oldukları anlaşılmaktadır. Bu gibi menfur cinayetlerle Müslümanları korkutmak, sindirmek ve o bölgeden kaçırmak mümkün değildir. Böyle düşünenler hava alırlar" açıklamasını yaptı. Fatih semtinin ruhaniyetli bir mekân olduğunu vurgulayan Şevket Eygi, Zeyrek Camiinin Camilikten çıkartılması halinde, "Hazret-i Muhammed'in (sav) risaleti inkâr edilmiş olacaktır" uyarısında bulundu.

## Mehmet Şevket Eygi; 'Suikastler Planlı ve Kasıtlı'!

**T**arihi kayıtlara göre İstanbul'da Hristiyanlık IV. yüzyıldan itibaren yerleşmeye başlamış. İlk inşaa edilen Kilise, I. Konstantinus tarafından yaptırılan ve 12 havariye atfedilen 'Havariyun Kilisesi' olarak biliniyor. Latinlerin İstanbul'u istilası sırasında harap olan bu kilisenin yerinde bugün Fatih Camisi bulunuyor. Fatih İstanbul'u fethettiğinde çok harap durumda olan bu kilise, Patrikhane'nin yönetimine verilmişse de 1456'da Patrikhane Pammakaristos manastırına (Fethiye Camii) taşınmış. Fatih de harap ve terk edilmiş olan bu kilisenin kalan bakiyelerini yıktırıp yerine 1463-1470 yılları arasında

süren bir inşaat dönemiyle Fatih Cami ve külliyesini yaptırmıştır. Böylelikle tabiri caizse Bizans'ın tapusunu iptal edip yerine Türk-İslam mührünü vurmuştur. Yavuz Selim Camisi ile bölgedeki bu süreç devam etmiştir.

Fatih'in Tapusunu İptal Girişimi Ayasofya'yı hariç tutarsak Bizans döneminde en büyük kiliseler Fatih semtinde inşa edilmiştir. Fatih şehri fethettiğinde yalnızca Ayasofya'yı Cami'ye çevirmiş, diğer kiliselere dokunmamıştır. Fakat zamanla cemaati azalan kiliselerin harabe olmasını önlemek amacıyla camiye çevrildiğini görüyoruz. Kariye, Fethiye ve Zeyrek Camisi bu uygulamanın



gerçekleştirildiği en büyük ve en bilinen örneklerdir. Ancak bu mekânlar kademeli bir şekilde yeniden kiliseye döndürülmeye çalışılıyor. Doğrudan buna cesaret edemeyenler; önce onarıma alıyor, cemaatin ayağını kesip unutturuyor, ardından da müze yapıyor. Kariye, Fethiye ve Zeyrek'te şu anda bu plan işliyor. Fatih'in tapusunu iptal edip yerine Bizans'ı ikame etmeye çalışanlar, bu durumu gizlemek için değişik provokasyonlar yaparak dikkatleri başka yerlere çekme çabasındalar. En son, emekli imam Bayram Ali Öztürk'ü hedef alan suikastı bu kapsamdan değerlendirebiliriz. Haçlıların ve Siyonistlerin Fatih'te faaliyette olduğunu belirten Mehmet Şevket Eygi, saldırıların planlı ve kasıtlı olduğuna dikkat çekti.

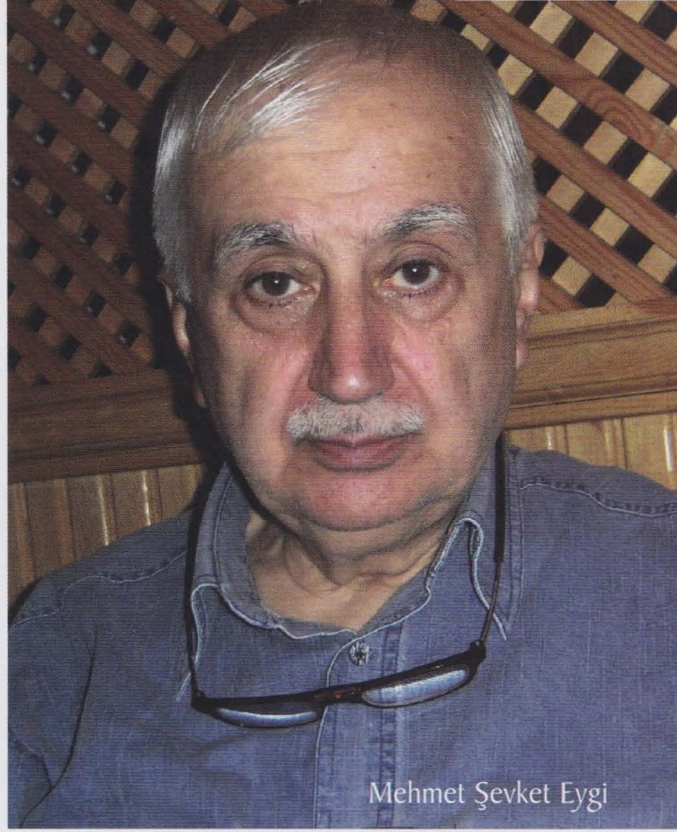
Bölgeyi tanıyan ve takip eden Mehmet Şevket Eygi'ye merak edilenleri sorduk:

Günümüzde FATİH semtinin İstanbul ve Türk-İslam kültürü açısından önemi nedir? Fatih semti ruhaniyetli bir mekândır. Ruhaniyet kelimesini söylemek kolay da manasını açıklamak hayli zordur. Ruhaniyet bir sırdır, akıldan çok duygularla anlaşılır. Fatih'te İslam'ı, Müslümanlığı, dindarlığı hissedersiniz. Yakın tarihimizde İslam'a ve Müslümanlara hayli suikast ve baskı yapıldı; bu yüzden birtakım yozlaşmalar, yabancılaşmalar, kopukluklar oldu. Buna rağmen Fatih'te İslam kimliği, geleneksel kültür, tarihî devamlılık hâlâ görünen bir vakıdır. Gönül arzu eder ki, İslam kültürü, İslam medeniyeti, İslam sanatı, fütüvvet ahlâkı, yüksek Müslümanlık görgüsü daha da güçlensin. Medeniyetsiz, kültürsüz, sanatsız kuru dindarlık ile iş bitmiyor. Fatih'te İslam kültür ve sanat merkezleri, İslamî sohbet yerleri, Müslüman lokantalar,

Müslüman çayhane ve kahvehaneler olmalıdır. Akşam veya yatsı namazını kılacaksınız, bir çayhaneye veya kahvehaneye gideceksiniz, orada huzur bulacaksınız, âlim ve arif Müslüman seçkinlerin sohbetlerinden yararlanacaksınız.

Ayasofya'yı hariç tutarsak Kariye, Fethiye ve Zeyrek Camilerinin müzeye çevrilmesini nasıl yorumluyorsunuz?

Yapılanlarla amaçlanan sizce nedir? Benim bildiğim Kâriye Camii müze haline getirilmiştir; orada artık ezan okunmamakta, namaz kılınmamaktadır. Zeyrek Camiinin üçte biri ibadete açıktır, binanın restorasyonu ABD'deki Illinois Üniversitesinin nezaretinde sürmektedir. Caminin iç kısmı yürekler acısı bir viranelik halindedir. Bu konuda hayli yazı yazdım, feryat ettim. Memnuniyetle öğrendiğime göre İstanbul Büyükşehir Belediyesi caminin restorasyonu konusunda karar almış, inşaallah biran önce harekete geçilir. Haçlılar burayı camilikten çıkartmak, mümkün olursa kilise yapmak, olmazsa müze, araştırma merkezi, enstitü haline getirmek istiyorlar. Hristiyan olarak onlar bunu isteyebilirler, bizim de Müslüman olarak burayı çok güzel bir şekilde restore etmemiz ve camiliğini korumamız gerekir. Cami olduğu takdirde Hazret-i İsa'nın, Hazret-i Meryem'in hatıraları yüceltilecektir. Camilikten çıkartılırsa, Hazret-i Muhammed'in (sav) risaleti inkâr edilmiş olacaktır.



Mehmet Şevket Eygi

“Medeniyetsiz, kültürsüz, sanatsız kuru dindarlık ile iş bitmiyor. Fatih'te İslam kültür ve sanat merkezleri, İslamî sohbet yerleri, Müslüman lokantalar, Müslüman çayhane ve kahvehaneler olmalıdır. Akşam veya yatsı namazını kılacaksınız, bir çayhaneye veya kahvehaneye gideceksiniz, orada huzur bulacaksınız, âlim ve arif Müslüman seçkinlerin sohbetlerinden yararlanacaksınız. “



AB, UNESCO, Dünya Mirası Merkezi, Fatih Belediyesi, Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü, Fener Gönüllüleri Derneği ve Balat Güzelleştirme Derneği işbirliği ile "Fener ve Balat Kentsel Rehabilitasyon Projesi" uygulanıyor. 16.2 hektarlık kapsama alanı ile bu çapta Türkiye'deki ilk proje olarak

kabul edilen uygulamaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fener ve Balat semtlerinin ihya edilmesi, güzelleştirilmesi elbette alkışlanacak bir iştir. Lakin bu işte art niyetler, kötü kasıtlar var mıdır, onları da araştırmak gerekir. Yakın zamana kadar Balat bir Yahudi

mahallesi idi, Fener de bir Rum mahallesi. Sonra çeşitli sebepler dolayısıyla Yahudiler ve Rumlar buraları terk ettiler. Aristo "Tabiat boşluğu sevmez" diyor... Onların yerine doğudan, güneydoğudan gelen, gelir ve kültür seviyesi yüksek olmayan göçmenler yerleşti, bilhassa Fener harabeye döndü. Keşke biz Türkiyeliler bu iki semti AB ve UNESCO'nun yardımları ve teşvikleri olmadan restore edebilseydik. Şu hususu da belirtmek istiyorum: Gerek Süleymaniye'nin, gerekse Fener ve Balat'ın ihyası işinde çok büyük rantlar ve menfaatler vardır, "birileri" bu rantları yemek istiyor. Haçlılar Haçlılık için çalışıyor, Siyonistler Siyonizm için, rantçılar da (onların dini imanı paradır) rant için. Bu hususu da göz önünden uzak tutmamak gerekir.

## Eygi'nin Gönlündeki Fatih

FATİH'in kimliğini ve misyonunu korumak için neler yapılmalı?

Fatih şu anda şehircilik, sanat, mimarlık bakımından çok çirkin, çok zevksiz, çok ahenksiz bir beton yığındır. Halkı oldukça dindardır ama meskenleri, sokakları, evlerinin içi İslam medeniyetine, Müslüman kişiliğine uygun değildir. Bu konuda maalesef hem İslam'ın, hem de çağın çok gerisinde kalmışız. Gönül arzu eder ki, Fatih'te bundan sonra İslamî mimarlık tarzına uygun evler, apartmanlar, hanlar, iş merkezleri, dükkânlar yapılsın. Dünyanın her şehrinde olduğu gibi, İstanbul'da da Çin, Japon, Kore lokantaları açıldı. Fatih'te de gerçek İslam lokantaları açılmalıdır. Avrupaî bir dükkânın bir tarafına Besmele levhası asmakla orası İslamî bir mekân olmaz. Japonlar, yer sofralarında yemek yiyor, geceleri yer yataklarında yatıyor da, biz niçin kendi medeniyetimize, kültürümüze, geleneklerimize, örf ve adetlerimize, görgümüze uygun mekânlar oluşturamıyoruz? Müslüman'ız ama bizim Müslümanlığımız pek yüzeyseldir. İslam evlerinin, İslam mekânlarının, İslam dükkânlarının özellikleri vardır. Bunları bilmemiz, keşfetmemiz ve hayata geçirmemiz gerekir. Bundan 70-80 yıl önce Suriçi İstanbul, bağlarıyla, bahçeleriyle, havuzlu açık kahvehaneleri

ve gazinolarıyla, bostan kuyularından çekilen suyla sulanan bahçeleriyle, ahşap evleri ve konaklarıyla, kırk çeşme suyu akıtan çeşmeleriyle, yaz mevsiminde soğutucu vazifesi gören kuyularıyla, sarnıçlarıyla, küçük bahçelerindeki erik, nar ve incir ağaçlarıyla, üzüm asmalarıyla, mor salkımları ve hanım elleriyle, fersude ahşap binaların saçaklarının altındaki "Ya Hafız" levhalarıyla bambaşka bir şehirdi. Bunların hepsi yıkıldı, tahrip edildi. Her yer bitişik nizam, zevksiz ve ruhsuz beton apartmanlarla doldu. Pencereden bakıyorsun karşıdaki evin yatak odası görünüyor. Eskiden evler yuva idi, şimdi mal oldu. Eskiden evlerin ruhu vardı, şimdi o ruh yitirildi. Eskiden yıkık duvarlarda, yana yatmış ahşap evlerde, harap bahçelerde bile esrarlı bir estetik vardı, hepsi gitti, hepsi gitti... Şehirlerin, mahallelerin manen ve maddeten imarı, medeniyet ve sanat bakımından yükselmesi, güzelleşmesi orada yaşayan insanlarla olur. İnsanlar medenî, kültürlü, âlim, arif, zarif, nazik, ince, hassas ise şehir veya mahalle öyle olur; değilse nafile. İnşallah Türkiye'mizde millî kültür ve kimliğimizi iyi bilen, sadece bilmekle yetinmeyip bunları hayata geçiren yeterli sayıda vasıflı, güçlü, üstün Müslümanlar yetişir.





Zeyrek Camii

Son zamanlarda Fatih'te artan emlak fiyatlarını kimileri İsmailağa cemaatine, kimileri ise Fener-Balat restorasyonuna bağlıyor. Siz bu durumu nasıl yorumluyorsunuz?

Birtakım rant çeteleri, bazı semtlerde mülk fiyatlarının artmasını fırsat bilerek oralarda gayrimenkuller almakta, spekülasyon yapmakta, büyük voliler vurmaktadır. Bu çeteler, ileride nerenin imar ve restore edileceğini, hangi bölgenin gözdeleşeceğini çok önceden öğreniyorlar. Hattâ kapalı kapılar ardında toplantılar yapıyor, "Arkadaşlar, filan yerler bir iki sene içinde müthiş değerlenecektir, bizler buralara yatırım yapalım..." mealinde laflar ediliyor. Bu konuda sağlam kaynaklardan bilgi edinmiş bulunuyorum. İsmail Ağa cemaati oldum olası Fatih semtini, bilhassa Çarşamba semtini tercih eder. Ama onların bu konuda spekülasyon yaptıklarını hiç zannetmiyorum. Bu iş olsa olsa birtakım cin fikirli "İslamcıların" işidir.

Çarşamba'daki hoca efendilere yönelik suikastlar, FATİH'te yapılmak

istenilenlerin bir parçası olabilir mi? Çarşamba'daki Hoca Efendilere yönelik suikastların tesadüfî ve fevrî olmadıkları, planlı ve kasıtlı oldukları anlaşılmaktadır. Bu gibi menfur cinayetlerle Müslümanları korkutmak, sindirmek ve o bölgeden kaçırmak mümkün değildir. Böyle düşünenler hava alırlar. Rumlar, kendi açılardan haklı olarak Fener'e dönmek ve o mahalleyi bir "Küçük Yunanistan" haline getirmek isteyebilirler. Biz de Müslüman olarak İstanbul'un, bu arada Fatih'in Müslüman kimliğini korumak isteriz. Bazıları itiraz edecekler ama ben şahsen, köken olarak Fenerli Rumların tekrar oraya dönmelerine itiraz etmem. Bir şartla: Yunanistan'daki Türklere, Müslümanlara, Boşnaklara baskı yapılmasın, Atina'da ve birkaç büyük şehirde cami açılsın... Her şey karşılıklı olmalıdır. Uluslararası münasebetlerde, komşulukta mütekabiliyet denilen bir şey vardır.

"Kâriye Camii müze haline getirilmiştir; orada artık ezan okunmamakta, namaz kılınmamaktadır. Zeyrek Camiinin üçte biri ibadete açıktır, binanın restorasyonu ABD'deki İllinois Üniversitesinin nezaretinde sürmektedir. Caminin iç kısmı yürekler acısı bir viranelik halindedir."



Fatih, İstanbul'u alınca Rum Ortadoks cemaatine büyük imtiyazlar bahsetti.

Patriği "Milletbaşı" unvanıyla şereflendirdi. Ancak patrikhane, devletin zayıf düştüğü dönemlerde isyanların odağı oldu. Bizans'ı yeniden diriltmek üzere Etnik-i Eterya cemiyetini kurup Mora isyanını çıkarttı, Avrupa'yı kışkırtıp İstanbul'un ortasında Yunan Marşı çalacak kadar ileri gitti. Suiistimalden idam edilen patriklerin kini ise hâlâ kapalı bulunan "Kin kapısında" diri tutuluyor. Şimdilerde ABD ve AB desteğiyle asırlık planında yeni bir aşamaya geçmeye çalışıyor.

Ahmet BOZDOĞANLI  
bilgi@arifandergisi.com

## Dünden bugüne Patrikhane'nin 'Ekümenlik' Planı

Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u fethinin ardından yaptığı ilk önemli işlerden biri de, boş bulunan İstanbul patrikhanesinin başına Bizans imparatoru Konstantin'i protesto eden Ortodoks bir aydını tayin etmesiydi. Böylece hem Ortodoks tebaanın dini hizmetleri yerine getirilecek, hem de Fatih'in kontrolündeki bir patrik aracılığı ile Ortodoksların Osmanlı'ya bağlılığı sağlanacaktı. Edirne'den Fatih'in emriyle getirilen ve "II. Gennadios" adıyla Patrik ilan edilen Georgios Kurtesios Skolarios; hayatı boyunca sultana bağlılığı ile tanınan bir din adamı olarak öne çıkacaktı.

Fatih de bu bağlılığına karşılık, onu sarayına yemeğe davet etmiş, ruhani haklar bahsetmiş. Rum Ortodoks cemaatinin evlenme, defin, miras, vasiyet vb. işleriyle uğraşması için ona "Milletbaşı" ünvanı vermişti. Eline, patriklik esası verilip, başına haç ile süslü patriklik tacı giydirmiştir. Fatih ve daha sonraki Osmanlı Sultanları, "itaat ve sadakatleri" devam ettiği müddetçe bunları huzura kabul etmişlerdir. Bir kaynağa göre 205 yıl içinde on dört sultanın huzuruna çıkarak bağlılıklarını bildirmişlerdir (9 Süreyya Şahin, s.52-62). Osmanlı yönetimi İstanbul'un fethinden sonra her



zaman patrikhaneyi kontrol etmiş, yanlış yapan patrikleri cezalandırmış, gerektiğinde patrik seçimlerine müdahale etmiş, ama onların dini faaliyetlerini siyasi olmaması şartıyla serbest bırakmıştı.

Zenbilli'nin Fetvasıyla Kurtuldu Osmanlı'nın patriği kontrolü sürdürdüğü ile ilgili çok sayıda örnek belge ve olay bulunmaktadır. Mustafa Nuri Paşa'nın "Netaic-ü'l-Vukuat" adlı eserine göre, Trabzon ve Mora'da krallık yapan Bizans asıllı yöneticilerle ilişki kuran Rumlar patrikhaneye danışmadan idam ettirilmiş. Yavuz ise patrik ve İstanbul'daki Rumlara ya Müslüman olmalarını ya da İstanbul'u terk etmelerini emretmişti. Ancak Şeyhül İslam Zembilli Ali Efendi'nin araya girmesi ve Patrikhane'ye dedesi Fatih'in dokunmadığını hatırlatması üzerine bu düşüncesinden vazgeçerek patriği huzuruna kabul etmişti. Prof. Dr. Halil İnancık'ın verdiği bilgiye göre Patrikhane Kanuni döneminde biraz gücünü arttırmış, Patrich I. Jeremios "Patrikler üstü bir güçle" Kıbrıs ve İskenderiye patriğini ziyaret etmiş, hatta Bosnalı Katoliklerden bile vergi toplamaya başlamıştı. Ancak Osmanlı, Patrikhanenin iyi niyetini "istismar" etmesine izin vermemiş, 1597'de patriğin yetkileri oldukça kısıtlanmıştı. 1638'de Patrik I. Kirillos "vatana ihanetle" suçlanarak idam edilmişti. 1657'de ise bir başka patrik III. Parthenios, Eflak Voyvodası Konstantin'i isyana teşvik ettiğini bizzat itiraf edince bir başka deyişle faaliyetlere katılınca idam edilmişti. (12. Bülent Atalay, s.4-10)

#### İşyanların Odağı Oldu

II. Mahmud döneminde Bab-ı Ali, Rumların çeteleşme faaliyetlerinin içteki merkezinin patrikhane olduğunu

anlamakta gecikmemişti. Sadrazam Benderli Ali Paşa, Avrupa devletlerinin tepkisini çekmeyecek ani ve gizli bir baskınla, patrikhanenin aranması kararını Sultan II. Mahmud'a kabul ettirdi. Patrikhanenin etrafındaki duvarlar patrik tarafından yükseltilecek adeta bir "kale" oluşturulmuştu. Yeniçerilerin ani baskınına hazırlıklı olmayan Patrikhane'de kurulması düşünülen "gizli devlet" in hazırlıkları, Fenerli beylerin konu ile ilgili düşünceleri, Rusya'daki hazırlıklar, Etnik-i Eteryan'ın beyannameleri, yardımlara ait makbuzlar; daha da önemlisi Etnik-i Eteryan'ın İstanbul'da bir isyan için kullanacağı silahlar ele geçirilmişti. Patrik bu belgeler karşısında inkâr etmeyip, suçu kendi üzerine alarak işbirlikçilerini ele vermek istememişti. Ancak II. Mahmud'un kiliselere yerleştirdiği istihbaratçılar olayı bütün boyutlarıyla ortaya koymuşlardı. Sultan II. Mahmud hemen patrik ve adamlarının idamlarını emretti. Patrik: "Mora İşyanı'nı tertip etmek, sorumlu olduğu Ortodoks tebaanın isyanlara katılmasını engellemek aksine onları teşvik etmekle" suçlanıyordu. Patrik idam edilirken boynuna asılan yaftada "Devlet-i Aliye sayesinde nail olduğu bunca imtiyaz ve yardımlara teşekkür etmesi gerekirken, Rum patriği olan habis öteden beri görünürde



II. Mahmud

#### Arazi Alımı Engellendi

Sultan II. Abdülhamid, patrikhanenin ekümenik iddialarını tekrar gündeme getirmesi konusunda çok titiz ve kararlıydı. Patrikhanenin "vaftiz madalyası" ile Rum mekteplerinden yardım toplamasına izin verilmeyerek; "madalyanın ancak devlet tarafından verilebileceğini, patrikhanenin ancak vaftiz hediyesi verebileceğini" patriğe hatırlattı. Ayrıca patrikhanenin Heybeli Ada'da Ayayorgi ve Çam manastırları çevresindeki arazileri satın alma girişimi tespit edilerek, bu durum engellendi.





V. Patrik Gregorios'un idam edildiği Orta Kapı'nın hâlâ patrikhanece kapalı tutulması; buranın "kin kapısı" olarak tutulduğu ve büyük bir Türk din adamı asılmadıkça açılmayacağı söylentilerinin devam etmesine sebep olmaktadır.

sadakat göstermekteyse de bazı müfsitlerinin din ve Devlet-i Muhammediye'yi ortadan kaldırmak hayali ile kurdukları ihanet cemiyetine katıldığı için asıldığı delilleriyle birlikte anlatılmaktaydı. (14. Süreyya şahin. S.190-199)

"Orta Kapı" Hâlâ Kapalı 1821'de patrikhanenin orta kapısında V. Gregorios idam edilirken bu ihanet

faaliyetlerinde onunla işbirliği yapan Kayseri, Edremit ve Tarabya metropolitleri de Balık Pazarı, Kaşıklar Hanı ve Parmakkapı'da ayrı ayrı asılmışlardı. Patriğin cesedi üç gün ibreti âlem için asılı kaldıktan sonra, Yahudiler tarafından sokaklarda sürüklenerek denize atılmıştı. Rumlar gizlice cesedi denizden çıkararak Rusya'nın Odessa limanına götürüp orada gömmüşlerdi. Bu arada isyana karışan eski Patrik Kirillos ve bazı Rumlar da Edirne'de idam edilmişlerdi (15. Bülent Atalay. S.10) Böylece Patrikhane'nin ekümenik devlet kurma hayali bir kez daha suya düşmüştü. Bu arada V. Patrik Gregorios'un

idam edildiği Orta Kapı'nın hâlâ patrikhanece kapalı tutulması; buranın "kin kapısı" olarak tutulduğu ve büyük bir Türk din adamı asılmadıkça açılmayacağı söylentilerinin devam etmesine sebep olmaktadır. Patrikhane de bu kapıyı neden açmadığını açıklama ihtiyacı hissetmeyerek, bu söylentileri teyit etmektedir.

Bizans'ı Yeniden Diriltme Girişimleri Sultan II. Mahmud, iktidarda gücünü yavaş yavaş arttırdıktan sonra ilk iş olarak İstanbul'da asayiş sağlamaya çalıştı. Fener Patrikhanesi, 1814'de amacı İstanbul'da patrik yönetiminde Bizans'ı tekrar diriltmek olan Etnik-i Eterya cemiyetinin kurulmasında ve yaygınlaşmasında önemli rol oynamıştı. Patrik ve çevresi, bu gizli örgüte kurucu olarak katılmışlar, örgütün para toplaması ve çeşitli bölgelerde şubeler açması için yazdıkları mektuplarla ve vazifelendirdikleri adamları aracılığıyla katkıda bulunmuşlardı. Patriğin özel kuryesi Dimitri Tomalli, Etnik-i Eterya ile patrikhane arasında irtibat kurduğu gibi patrikhanenin örgüte desteğini tüm Ortodoks Rum metropolitlere ve

### Ayrı Devlet Hayali

Patrikhane, her fırsatta bağımsız bir devlet gibi davranmaya çalışıyordu. Rum Patrikhanesi'ne bağlı Yedikule Rum hastane ambulansının "Hilal-i Ahmer" (Kızılay)ı takmayı reddederek (Salib-i Ahmer" (Kızılhaç) takmasına, Patrikhane ayrı bir devlet olmadığı için izin verilmedi. Ancak bununla da yetinmeyen Rum metropolitler işi iyice azıtmışlardı. Sadece Yunan değil, Rus Bağımsızlık günleri de kiliselerde açıkça "bayram" olarak kutlanıyordu. Bu arada Balkan savaşları sırasında Patrikhane'nin hem

Yunan ordusu için para, hem de gönüllü toplayıp, bunları Yunanistan'a gönderdiği Osmanlı makamlarınca tespit edilmişti. Patrikhaneye bağlı mekteplerin balo ve kermeslerinde Yunan milli marşları çalınıyordu. Tepebaşı ve Pangaltıda düzenlenen iki törende Yunan milli marşının çalınması Osmanlı yönetiminin büyük tepkisini çekti... Müslüman halk da Rum esnafa karşı boykot uygulamaya başladı. Bu sırada, Yunanistan'a göçen Rumların sayısında da artış yaşandı. (21. Bülent Atalay, s. 87-97)



Milletbaşılara duyuruyordu. İstanbul'daki Rum mektubatı, Rum Müdafa-i Milliyet, Rum Edebiyat, Rum İzcilik, Rum Muhacircin, Rum Küçükasya, Rum Trakya ve Rum Tüccar Cemiyetleri Etnik-i Eterya'nın faal birer şubesi olarak patrikhanenin ekümenliği ve Bizans devletinin kurulması için faaliyette bulunuyorlardı. Patrikhanenin bilim kurulu olan "Silagos Bilimsel Kurulu" da bu faaliyetleri açıkça savunuyor ve izlenecek politikaları tespit ediyordu (13. Süreyya Şahin, s. 179-189) Kırım'ın durumu ile ilgili sadrazam Benderli Ali Paşa'ya bir rapor sunan Yunus Bey, Rusların "Ortodoks Kilisesini" kullanarak Osmanlı ülkesinde "Ruslaştırma" politikası izlediklerini, Etnik-i Eterya'yı Rusya'nın kurdurduğunu, Patrik V. Gregorius'un bu cemiyetin üyesi olduğunu ve Rusya hesabına çalıştığını, kiliselere İstanbul'dan bu emellere uygun olarak yetiştirilen metropolitler tayin edildiğini belirterek bunlarla ilgili belgeler de getirmişti.

#### İttihat ve Terakki Yönetimi Geç Uyandı

II. Meşrutiyet'in ilanı ile İttihat ve Terakki yönetimi, tüm etnik unsurlar gibi Rumların da "Kardeşlik" içinde bizimle birlikte hareket edeceğini düşündüler. Hatta bu amaçla Rumeli'de kiliseleri zorla Ortodoks kilisesine bağlamak için çaba gösterdiler. Patrik III. Yovakim İttihat ve Terakki Yönetimi ile 1908 seçimlerinde yolsuzluk yapıldığı iddiası ile görüşmek istedi. Bu istek, İttihat ve Terakki yönetimini, daldıkları derin uykudan uyandırdı. İttihat ve Terakki'nin önde gelenlerinden gazeteci ve İstanbul milletvekili Hüseyin Cahit bu duruma çok sinirlenerek "Patrik dini bir lider

olduğunu unutmamalıdır. Bu konuda bir şikayeti varsa gerekli yerlerle görüşür, siyasete karışmak yok!..." diyordu. Patrik III. Yovakim ise, başka bir dünyada yaşıyormuşçasına rahat konuşuyordu.

Gerçekten de İttihat ve Terakki hükümetleri Rumeli'de kiliseleri birleştirmeye çalışırken, Yunanistan ve Patrikhane, ayrılıkçı unsurları güçlendirmek için var gücüyle çalışıyordu. Bölgedeki Yunan konsoloslukları ve Rum kiliseleri, Rum eşkiyanın silah deposu, ikmal merkezi ve destek üssü olarak faaliyet gösteriyordu. Rum patriği, 31 Mart sonrası Hareket Ordusu kumandanı Mahmut Şevket Paşayı tebrik için ziyaret edip birçok imtiyaz istedi. Fakat bunları kabul etmeyi "vatana ihanet" kabul eden Türk kamuoyu, patrikhanenin bu yıkıcı faaliyetlerine karşı birlikte hareket ediyordu.

II. Meşrutiyet'in ilanı ile İttihat ve Terakki yönetimi, tüm etnik unsurlar gibi Rumların da "Kardeşlik" içinde bizimle birlikte hareket edeceğini düşündüler. Hatta bu amaçla Rumeli'de kiliseleri zorla Ortodoks kilisesine bağlamak için çaba gösterdiler. Patrik III. Yovakim İttihat ve Terakki Yönetimi ile 1908 seçimlerinde yolsuzluk yapıldığı iddiası ile görüşmek istedi. Bu istek, İttihat ve Terakki yönetimini, daldıkları derin uykudan uyandırdı.

#### Dün Rusya, Bugün ABD ve AB Yönlendiriyor

2 Nisan 1897'de Patrik olan V. Konstantin, patrikhanenin nüfus ve itibarını arttırmak için başta Rusya olmak üzere Avrupa devletlerini harekete geçirmeyi başardı. Özellikle Rusya, hem Fener Patrikhanes'ini kontrol etmek, hem de Osmanlı'yı zor durumda bırakmak için patrikhaneye hem para (yıllık 1500 ruble), hem de siyasi destek vermeye başladı. Patrikhane, Eylül 1911'de yayınladığı sözde "Kara Kitap"la Osmanlı yönetimini kendilerine dini baskı yaptığı iddiasıyla Avrupalılara yine şikâyet ediyordu. Beyoğlu'nda bulunan Rum kitapçı Yerasimos, 1910 sonlarında, 1821'de vatana ihanetten idam edilen Patrik V. Gregorios'un idam edildikten sonra yerlerde sürüldüğünü gösteren gravürler dağıtarak, Türklere karşı kin ve intikam duygularını, doksan yıl sonra tekrar harekete geçirmeye çalışıyordu. (19 Bülent Atalay s. 35-45) Şimdilerde ise şikâyetler ABD ve AB'ye bildiriliyor. Rusya'nın Ortodoks dünyası üzerindeki etkisini kırmak için ABD her fırsatta patriğin ekümenik olduğunu ifade ediyor, bu sıfatla davetler yapıyor. Patriğin Ekümenik olması için Türkiye'ye baskı yapıyor.





Ömer DÖNGELOĞLU  
omerdongeloglu@hotmail.com

İnsanoğlunun iman ettikten sonra yükelebileceği en büyük makam şüphesiz ki şehitlik makamıdır. Şehitlik, Cenab-ı hakkın rızası için canı feda etmektir. Kur'an-ı Kerim'de, 'ALLAH yolunda şehid olanlara ölüler demeyin, bilakis onlar diridirler. Fakat siz fark edemezsiniz' buyurarak şehitleri ölümün öldüremediği kahramanlar olarak tanımlamaktadır. Ölüm asla bir şehidi öldüremez. Ölüm bu mübarek makamın önünde diz çökmüştür. Gerek Hızır Ali Muradoğlu, gerekse Bayram Ali Öztürk hocalarımız da ölümün öldüremediği kahramanlardır.

## Ölümün Öldüremediği

# KAHRAMANLAR

**A** ziz dostlar, Ârifân dergimizde bu ay bildiğiniz gibi şehadet ve şehitliği işlerken yakın zamanda Rabbimize yolcu ettiğimiz Bayram Ali Öztürk ve Hızır Ali Muradoğlu hocalarımızın ardından onları hayırla yâd etmek istiyoruz. Gerçi hiçbir kelimeler bir şehidin fedakârlığını anlatmaya kâfi gelmez. Hz. Kur'an, malumunuz Bakara sure-i şerifinde 'ALLAH yolunda şehid olanlara ölüler demeyin, bilakis onlar diridirler. Fakat siz fark edemezsiniz' buyurarak şehidler ölümün öldüremediği kahramanlar olarak ödüllendirmiş olup asıl ödülün ise cennette rabbimizin rızasını kazanmak olduğu hadis-i şeriflerde beyan buyrulmaktadır. İnsanoğlunun iman ettikten sonra

yükelebileceği en büyük makam şüphesiz ki şehitlik makamıdır. Şehitlik, Cenab-ı hakkın rızası için canı feda etmektir. Bilindiği üzere peygamberlik makamı çalışarak elde edilen bir makam değildir ve bu makam Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav) ile sona ermiştir. Zira Efendimiz (sav), tüm âlemlere gönderilmiş hidayet elçisidir. Peygamberlikten sonraki en yüksek makam şehitler ve siddıkların makamıdır. İşte bu kahramanların önünde ölüm dahi diz çökmüş ve onları Hz. Kur'an'ın ifadesiyle öldürememiştir. İlk şehid ve mazlum Âdem Aleyhisselam'ın oğlu Habil'den beri şehitlerimizi ne aradan geçen zaman, ne de mekân farklılığı öldürmeye gücü yetmemiştir. Şehitlerin seyyidi Hz. Hamza Efendimizi sahi ölüm



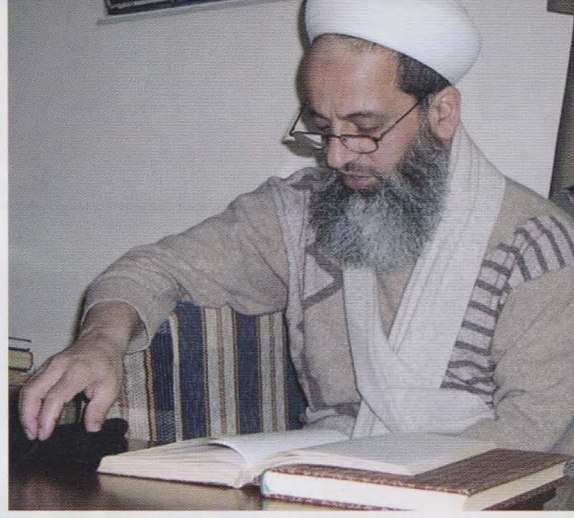
öldürebilmiş midir? Hâlâ Hz. Hamza (ra) anıldığında yüreklerimize cesaret ve hayranlık dolmuyor mu? Mekke'nin en zengin ailesinin gözde evladı Hz. Musab b. Umeyr'in (ra) Resulullah'ın (sav) kucağında Uhud'da cennete yolculuğu hâlâ bizleri o Yusuf yüzlü sahabe efendimize hayran bırakmıyor mu? Bir gün Mekke günlerinde Resulullah (sav.), Hz. Musab Bin Umeyr'i eski elbiseler içinde, aç ve solgun bir vaziyette yürürken görünce gözleri yaşarır ve 'Ey Allah'ım, ben şahidim ki bu kulun tüm dünya nimetlerini senin rızan için terk etti...' diye duygu dolu dualar etmişti. Bu aziz sahabe, Uhud savaşında İslam'ın sancağını alınca yolun sonu cennete varıncaya kadar sancağı hiç bırakmadı.

Akabe biatlarında Medine'den gelen Ensar, Efendimizden (sav) kendilerine dini İslam'ı öğretecek muallim istemişlerdi. Resulullah Efendimiz de (sav) onlara Hz. Musab b. Umeyr'i göndermişti. Burada hemen belirtmemiz gereken bir husus, niçin Musab (ra)? Çünkü hem hitabeti düzgün ve etkileyici hem de siması görenlere itimat telkin eden güzel bir şahıstı. Adeta bu muazzez sahabe Medine'yi Resulullah'a hazırlamakla görevli gibiydi. Aradan iki yıl bile geçmeden Resulullah Efendimiz (sav), Hz. Ebubekir Efendimizle hicretleri esnasında Kuba'ya geldiklerinde Efendimizi karşılayan muhacir ve Akabe biatlarında bulunanların dışındaki yüzlerce Medineli Müslümanlar, Resulullah'ı görmeden Müslüman olmuş Hz. Musab bin Umeyr'in hizmet ve tebliğinin meyveleriydi. Sanki Resulullah'tan önce Medine'ye gelerek önden yürüyen kahramanlara örnek teşkil ediyor ve 'Medine seni bekliyor ey Allah'ın resulü, buyur efendim' diyordu.

**Şehitler Ölmez!**

Burada dikkatimizi çeken bir husus da, Hz. Musab (ra) kıyamete kadar

Resulullah'ı bekleyen kâinattaki her fedakâr ilim ve irfan yolunun yolcularına rehberlik ediyor oluşudur. Yani gerek Hızır Ali Muradoğlu, gerekse Bayram Ali Öztürk hocalarımız gibi İslam'ı tebliğ hizmetkârları adeta bu günün Musab bin Umeyrleri rolüne soyunmuş ve ömürlerini kaderi ilahi şehadetle taçlandırmış bahtiyar müminlerdir. Dünya durdukça Resulullah'ı görmemiş yerlere onun adını ve sünnetini götürecek zamanın Musabları hep var olacaktır. Zira bu Rabbimizin kati vaadidir ki; şehitler ölmez! Her asırda Rabbimizin takdir ettiği sevdalı binlerce yürekte canlanır adeta yeniden... Yani ölüm asla bir şehidi öldüremez. Ölüm bu mübarek makamın önünde diz çökmüştür. Ve onlar Resulullah'ın (sav) bir hadis-i şeriflerinde buyurduğu gibi 'Cennete giren hiçbir mümin oradan çıkmak istemez. Sadece şehitler rablerinin kendilerine verdiği ikram ve dereceleri görünce tekrar dünyaya gelmek ve tekrar şehid olmak isterler' buyuruyor. Aziz dostlarım, bir kulun peygamberlik makamından sonra yükseleceği en yüce makam şahadettir ki, peygamberlik kapısı Resulullah efendimizle kapanmıştır. Başta Hz. Hamza, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali (ra) olmak üzere nice şühedaya arkadaş olmak, cennette komşu olmak ne muazzam bir şereftir değil mi? Bu vesileyle Hz. Osman b. Afvan ve Hz. Musab b. Umeyr (ra) olmak üzere ilim ehli şehid sahabilere yoldaş olmuş merhum ve muhterem Hızır Ali Muradoğlu ve Bayram Ali Öztürk hocalarımıza rabbimizde sonsuz rahmetler diler, hepinizi en emin olana Cenab-ı Hakka emanet ederim. Selam ve dualarımla....



Hızır Ali Muradoğlu, gerekse Bayram Ali Öztürk hocalarımız gibi İslam'ı tebliğ hizmetkârları adeta bu günün Musab bin Umeyrleri rolüne soyunmuş ve ömürlerini kaderi ilahi şehadetle taçlandırmış bahtiyar müminlerdir. Dünya durdukça Resulullah'ı görmemiş yerlere onun adını ve sünnetini götürecek zamanın Musabları hep var olacaktır.



# Kutupta kürese ısınma duası

Patrik Bartholomeos liderlik yaptı



Bartholomeos'un liderliğinde 200 din adamı, Grönland'da eriyen ve iklim değişiminin en endişe verici kanıtı olarak gösterilen buzulun yanbaşı, küresel ısınmanın sona ermesi için dua etti.

## Buzula gittiler

MÜSLÜMAN, Hristiyan, Musevi ve Budist din adamları, "Küresel Kutbu: Yaşamın Aynası"

## İki dakikalık dua

Sessiz dua, iki dakika sürdü. Hristiyan, Musevi ve Budist Müslümanların lideri Patrik Bartholomeos, "Bu dua, dünyayı nas-

Lozan anlaşmasına göre sadece Türkiye'deki Ortodoks azınlığın dini lideri olarak kabul edilen Fener Rum Patriği Bartholomeos, son yıllarda kendisini, dünyadaki 320 milyon Ortodoks Hristiyan'ın dini lideri anlamına gelen, 'Ekümenik' olarak tanımlamaya başladı. Lozan gereği Türkiye tepki gösterse de buna aldırmayan patrik, artık sadece 'Ekümeniğim' demiyor, 'Ekümenik' gibi davranıyor. Patrik Bartholomeos, kendince oluşturduğu yeni imajını oturtmak için, 'Sosyal Pazarlama' yapıyor.

## Patrik, 'Ekümenik'lik İçin 'Sosyal Pazarlama' yapıyor

**T**ürkiye, Lozan anlaşması gereğince Fener Rum Patriği Bartholomeos'u sadece Türkiye'deki Ortodoks azınlığın dini lideri olarak kabul ediyor. Ancak Patrik Bartholomeos, son yıllarda yaptığı dini ve siyasi atraksiyonlarla kendini dünyadaki 320 milyon Ortodoks Hristiyan'ın dini lideri anlamına gelen, 'Ekümenik' olarak tanımlamaya başladı. EKÜMENİK kelimesinin anlamı sözlüklerde "evrensel" olarak geçiyor. Patriğe, 'Ekümenik' sıfatının tanınmasının Fener Rum Patrikhanesi'ne "Ekümenik" (Cihan

Patrikliği) yeni Vatikan statüsü kazandıracak olması Türkiye'nin tepkisine neden oluyor. Türkiye'nin Lozan anlaşmasına dayanan haklı tepkisine rağmen Yunanistan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Yorgo Kumuçakos; Vatikan, uluslararası örgütler ve ABD'nin Fener Rum Patriği'nin ekümenik sıfatı üzerinde uzlaştığını açıkladı. Stratejik Müttefikimiz! diye görülen ABD'nin İstanbul'daki etkinliklerine Patriği 'Ekümenik' sıfatı ile davet etmesi durumunu ciddiyetini göstermesi bakımından önemli. Ancak bundan daha da önemlisi, Patrik Bartholomeos'un 'Ekümenik'



iddiasının ikinci aşamasına geçmiş olması. Bazı duyarlı basın ve kamu yöneticileri hâlâ patriğin, 'Ekümenik' olup olmadığını tartışa dururken Bartholomeos, kendince ilan ettiği 'Ekümenik' olmanın gereğini yapıyor.

'Sosyal Pazarlamacı' Patrik Bartholomeos, kendince ilan ettiği ve başta ABD ile Vatikan olmak üzere ilgili yerlerde mutabakat sağladığı yeni imajını oturtmak için, 'Sosyal pazarlama' yapıyor. 1970'li yıllarda Philip Kotler ve Gerald Zaltman tarafından geliştirilen, 'Sosyal Pazarlama' kavramı, özellikle iş dünyası tarafından sıkça kullanılmaktadır. İçerik ne olursa olsun, hedef kitleyle olan iletişimi sağlama süreci olarak da tanımlanan 'Sosyal Pazarlama', geleneksel ve müşteri odaklı pazarlamanın kapsamına (... ürün, fiyat, yer, ve promosyon gibi en temel kriterlere) ek olarak...

- 1- Toplumsal paydalara hitap etme,
- 2- Toplum içi ortaklıkları geliştirme,
- 3- Verilecek değişim/gelişim hizmetinin konusuyla ilgili politikaları oluşturmaya ve yaygınlaştırmaya destek olma stratejilerini,
- 4- Ve söz konusu projeye ek fon kaynaklarının sağlanması için gerekli faaliyetlerin üretilmesini dahi içeren bir süreçtir. Bu kavramsal çerçeveyi dikkate alarak aşağıdaki örnekte nasıl bir pazarlama yapıldığını ele alalım.

#### Manşetlerden Pazarlama

Yakın bir geçmişe kadar Patrikhane ile ilgili haberler genellikle negatifti. Ancak 9 Eylül 2007 tarihini bu açıdan bir milad olarak kabul edebiliriz. Çünkü aynı günde Türkiye'nin yüksek tirajlı iki gazetesi olan Milliyet ve Hürriyet'te Patrik Bartholomeos manşetten, hem de olumlu bir eylemci olarak sunuluyordu. Milliyet'in, "Buzullarda Çevre Duası" manşetiyle verdiği habere göre Patrik Bartholomeos'un başkanlığını yaptığı "Din, Bilim ve Çevre Kuruluşu" öncülüğünde 200 din adamı küresel ısınmanın oluşturduğu tahribata insanlığın dikkatini çekmek için Grönland'da buluşmuş. Merkezi

Atina'da bulunan "Din, Bilim ve Çevre Kuruluşu" 7 yıldan beribenzer toplantıları düzenliyormuş. Sempozyumun açılışı, bir gemide, din adamlarının sessiz duasıyla yapılmış, ardından sempozyuma geçilmiş. Gelecek yıl toplantının Mısır'da yapılacağını ifade eden Bartholomeos, doğuştan çevreci olduğunu belirterek şöyle devam ediyor; "Bu yedinci sempozyum. Kutuplara gelmemizin amacı da dünyanın dikkatini eriyen buzullara çekmek. Geçen sene de Amazon'daydık. Aslında önlenilecek olan felakete çok yakınız... Din adamları, bilim adamları ve siz gazeteciler toplandık..." Mesajın hedef kitleye ulaştırılması için bazı gazetecilerin katılımı da ihmal edilmemiş.

İnsanlığın gelecekteki en büyük korkusu olan küresel ısınmaya yönelik yapılan bir eyleme karşı çıkmak mümkün mü? Elbette değil... İşte patriğin yapmak istediği de bu! Gerçek niyeti ortak endişe kaynağı bir konuyla kamufle etmek ve zihinlerde olumlu bir imaj oluşturmak...

Bartholomeos'un Liderliğine Vurgu Hürriyet gazetesi, aynı haberi, "Kutupta küresel ısınma duası" manşetiyle verdi. Her iki gazetede haberin Pazar günü verilmesi de dikkat çekici. Çünkü Türkiye'de gazetelerin en çok satış yaptığı gün Pazar olarak biliniyor. Böyle bir günde manşetlerden verilen olumlu bir haberin nasıl bir zihinsel zemin oluşturacağı tahmin edilebilir. Öte yandan resimler de fark edileceği üzere etkinliğe sadece Ortodokslar değil; Müslüman, Musevi ve Budist temsilciler de katılmış. Hürriyet'in patlak içinde verdiği, "Patrik Bartholomeos liderlik yaptı" vurgusu özellikle dikkate değer bir durum. Patrik aynı liderliği önümüzdeki yıllarda İstanbul'da yapmaya kalkışırsa işin nerelere varacağını bilmek için müneccim olmaya gerek yok sanırız.

Yakın bir geçmişe kadar Patrikhane ile ilgili haberler genellikle negatifti. Ancak 9 Eylül 2007 tarihini bu açıdan bir milad olarak kabul edebiliriz. Çünkü aynı günde Türkiye'nin yüksek tirajlı iki gazetesi olan Milliyet ve Hürriyet'te Patrik Bartholomeos manşetten, hem de olumlu bir eylemci olarak sunuluyordu. Milliyet'in, "Buzullarda Çevre Duası" derken Hürriyet Kutupta küresel ısınma duası manşetlerini atıyordu.





# Bizans İmparatoru Onaylandı Sarayı da '2010'a Hazırlanıyor

İlk olarak 11 Şubat 1869'da ortaya çıkan ve Bizans tahtının yasal varisi olduğu gerekçesiyle Papaya, asaletini onaylatan Prens Giovanni Anton

Lascaris Paleolog'in başlattığı girişim adım adım imparatorluğa gidiyor. Benzer asalet onaylarını mahkeme kararıyla İtalya, Fransa, İngiltere, Amerika ve Rusya'da da gerçekleştiren Paleolog hanedanı, AB'nin girişimleriyle dünyadaki tek Bizans sarayı olarak kabul edilen Edirnekapı'daki Tekfur Sarayı'nı da restore ettiriyor. 2010'a yetiştirilmesi öngörülen çalışmaların Türkiye için PKK'dan daha tehlikeli olduğunu kaydeden Aytunç Altındal, restorasyonların 'Kültürel' değil, 'Siyasi' olduğunu açıkladı.

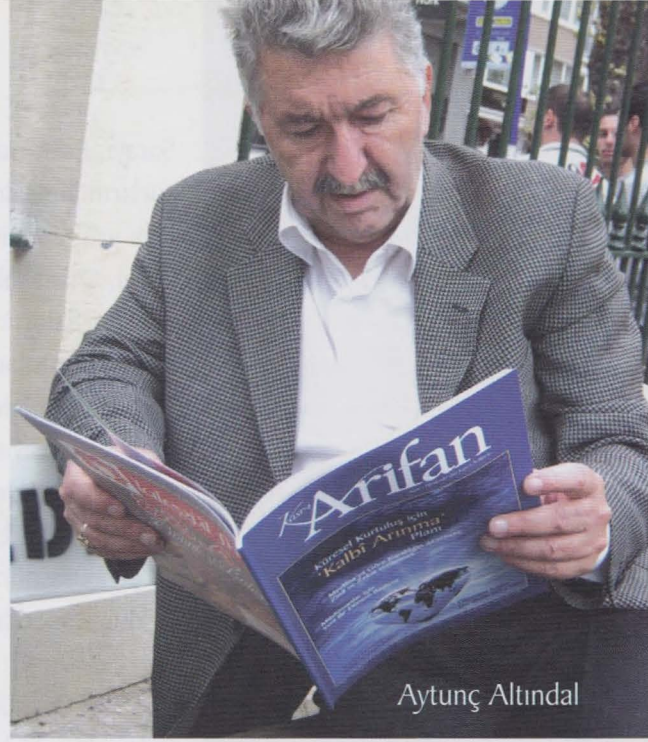
**V**atikan ve Hristiyan ilahiyatı ile ilgili araştırmalarıyla ön plana çıkan araştırmacı-yazar Aytunç Altındal, tespitlerini ve gözlemlerini yıllardır yazarak ve anlatarak konuyla ilgili farkındalık sağlamaya çalışıyor. Ancak birçoğunu bunları kestirmeden, 'Komple teorisi' olarak yaftalayıp es geçebiliyor. Açıkçası yakın bir geçmişe kadar biz de o es geçenlerdendik. Fakat Aytunç Altındal'ın yıllar önce yazdıklarının bugün gerçekleşiyor olmasını görmek paradigmayı değiştirmemiz gerektiğini gösteriyor bize. Yaşadıklarımız, yazılanların bize hiç de uzak olmadığını hatırlatıyor. Nedir bu gerçekleşen öngörüler? diyenler için hemen bir örnek verelim. İlk baskısı 2002'de yayınlanan, 'Vatikan ve Tapınak Şövalyeleri' isimli

eserinde Aytunç Altındal, Bizans tahtının yasal varisinin bulunduğunu ve bu varisin uluslararası mahkemelerce kabul edilebilecek bir üst makamdan; Papalık, Patriklik veya egemen bir kraldan 'Fons Honorum' diye bilinen bir yetki belgesi olarak resmi statü kazandığını yazıyordu. Altındal'ın kaydettiklerine göre 11 Şubat 1869'da Prens Giovanni Antonio Lascaris Paleolog, Bizans tahtının yasal varisi olduğu gerekçesiyle Papaya başvurarak kendisinden (Papa IX. Pius) 'Fons Honorum' almıştı. Roma Senatosu'nun zabıtlarına geçirilen bu girişimden kısa bir süre sonra, 27 Mart 1869'da karar İngiliz Asalet Sicili'ne işlendi. 27 Mart 1869'da Prens Gerolamo de Vico Lascaris Paleolog Roma Senatosu'na başvurarak İmparatorluk sıfatının



Roma hükümdarlarının Altın Sicili'ne kaydedilmesini istemiş ve isteği de yerine getirilmişti. 3 Temmuz 1961 'de Florida'da bir mahkeme benzeri karar vermişti. 14 Kasım 1990'da Prens Henri Londra'deki "College of Arms" (Asalet Sicil Kayıt Okulu)'nda asaletini ve şeceresini belgelendirdi. Nihayet 16 Nisan 1991'de Fransız üst mahkemesi (La Cour de Cassation) Prens Henri'yi açtığı bir "Asalet verme davası'nda haklı bularak tasarruf hakkının kendisine ait olduğunu onaylamıştı. Ortada ne Bizans Tahtı ve ne de Bizans olmasına rağmen Prens Henri Paleolog adında birinin olmayan bir tahtın, olmayan bir devletin ve olmayan bir ordunun başındaki gerçek bir İmparator olduğunu İtalya, Fransa, İngiltere, Amerika ve Rusya'da mahkeme kararıyla onaylatabildiğine dikkat çeken Aytunç Altındal, bu durumun Türkiye için PKK'dan daha tehlikeli bir hal alacağını yazıyordu. İmparator Tamam, Sarayı da

Hazırlanıyor! Aytunç Altındal'ın yazdıkları ışığında Fatih'te yaşananları değerlendirdiğimiz zaman yazılanların yabana atılacak şeyler olmadığını anlıyoruz. Kariye, Fethiye ve Zeyrek gibi camilerin müzeye çevrilmesi, Fener Balat'ın yeniden canlandırılması yanında dünyadaki tek Bizans Sarayı olarak da bilinen İstanbul Edirnekapi'daki Tekfur Sarayı'nın restore ediliyor olması dikkate değer gelişmeler. Edirnekapi ile Eğriekapi'nin arasında, yıkılmayıp da kalan surların dibindeki duvar kalıntılarından bir saray ortaya çıkarma gayreti başka nasıl değerlendirilebilir ki! Bizans İmparatorlarının ikinci saray kompleksi olarak da bilinen Blakhernai



Aytunç Altındal



Restorasyonu tamamlandığında Tekfur Sarayı bu hale gelecek.





Sarayı, Edirnekapı'dan Haliç'e inen surların bitişiğinde bulunuyor. Bu yapı grubundan günümüze kalan kısım, Osmanlılardan kalma tabirle 'Tekfur Sarayı' olarak biliniyor. Yapım tarihi kesin olarak bilinmiyor fakat 12. yüzyılın ikinci yarısında inşa edildiği sanılıyor. Osmanlı döneminde farklı amaçlar için kullanılan yapı, 1864'te büyük bir yangın geçirmiş ve üç katta dört duvar olarak bugüne gelmiş. Önünde bir avlu olan yapı, bir bodrum katı ve iki tam kattan REFAHYOL hükümeti döneminde Rahmi Koç Vakfı, kalıntıları karşılıksız olarak onarma teşebbüsünde bulunmuşsa da zamanın Kültür Bakanı'nın tutumu nedeniyle bunun mümkün olmadığı belirtiliyor. Ancak İstanbul'un '2010 Yılı Avrupa Kültür Başkenti' adaylığı çerçevesinde projenin tekrar gündeme alındığı ve gereğinin yapılmaya başlandığı anlaşıyor. Çevresinde arkeolojik kazı yapılması ve bölgedeki diğer kültür unsurlarıyla ortaya çıkarılması hedeflenen restorasyonun 2010'a

yetiştirilmesi öngörülüyor. Bizans eserlerinin turizme kazandırılmasıyla turizm gelirlerinin önemli oranda artacağının hesaplanmasına karşın Aytunç Altındal aynı kanaatte değil. Restorasyonların ticari olmaktan öte siyasi bir amaç taşıdığını belirten Altındal, şöyle devam ediyor, "Patrikhane, ne kadar tersini iddia etse ve Türkiye'deki bazı aklıevvel 'İnternet Münevverleri' bu yalanı gerçekleştirmiş gibi yutturmaya çalışsalar da Patrikhane'nin 'Devlet içinde Devlet' olmak istediği kesindir. 1923'de Lozan Anlaşması imzalanmadan hemen önce Milletler Cemiyeti'ne RESMEN başvuruda bulunmuşlar ve 'Devlet içinde Devlet' olarak bütün dünyada tanınmak istediklerini bildirmişlerdi (Bu belge arşivimdedir, sırası gelince yayınlayacağım). Restorasyonlar 'Kültürel' amaçlı olduğu sürece yararlıdır, ama siyasi olduğu takdirde çok tehlikelidir. Türkiye'deki kilise restorasyonlarının 'Siyasi' olduğu kanısındayım, çünkü yurtdışındaki ata yadigarı camiler bir bir yok edilirken Türkiye'de kiliselerin hem de cemaati sıfır olanların restore edilmesi siyasi değildir de ne nedir?"

### AB Elma Şekeriyile Uyutuluyoruz

Bütün bunların ışığında özelde Fatih, genelde ise İstanbul'u nasıl bir gelecek bekliyor? Türkiye, hazindir ki, dışa bağımlı, gırtlığına kadar borca sokulmuş, egemenlik hakları tırpanlanmış, Ermeni Terörü, Soykırım yalanı, PKK belası ve daha nice sahte sorunla boğuşur hale getirilmiş bir ülkedir. Sadece Fatih veya İstanbul değil Türkiye'nin 'Bölünmez' denilen bütünlüğü tehdit altındadır. Yakında Ermenilere Tazminat gündeme gelecek. Arkasından toprak talepleri çıkacak. Türkiye bütün bu belaları göğüsleyebilecek mi? Faiz sarmalına alınmış ve eline tutuşturulan AB elma şekeriyile uyutulan bir Türkiye, hazindir ki, ne Milli bütünlüğü ne de Manevi varlığını sürdürebilir. Zaten 2014 yılından itibaren Türkiye'nin mali denetimi yeni duyunu umumi olan AB'ye geçecek. Allah Türkiye'nin sonunu hayır etsin.

ABD Lozan'ı Tanımamıştı Zaten Haliç'ten Deniz Kuvvetlerini çıkartıldığını kaydeden Aytunç Altındal, Fener Rum Patrikhanesi'nin karşısına tekabül eden alana yönelik HaliçPort projesinin düşünüldüğünü ve bununla Patrikhane'ye toprak kazandırmanın hedeflendiğini belirterek, "Muhtemelen Türk ve Müslümanların bu bölgeye girmeleri de izne tabi olacaktır" uyarısında bulundu. Eylül ayında ülkemizi ziyaret eden ABD Dışişleri Bakanlığı'nın siyasi işlerden sorumlu müsteşarı Nicholas Burns'un daha gelmeden azınlıklarla



ilgili yaptığı açıklamalar büyük tepki çekmişti. Patrikhane'yi ziyaret eden ve Karaköy'de bazı kesimlerle gizli görüşmeler yapan Burns'un neyi hedeflediğini sordüğümüzda Altındal şu cevabı verdi, "Anlaşıldığı kadarıyla TSK'ya düşman olan sözde sivil toplum örgütü diye bilinen paravan örgütlere 'ABD ve CIA sizin yanınızdadır, korkmayın' mesajını vermek, PKK'ya zaman kazandırmak ve Türk-İran ilişkilerini sabote etmektir." Yeni anayasada Azınlık Hakları'nın 'İmtiyaz' haline getirilmeye çalışıldığına yönelik bir izlenim edindiğini ifade eden Altındal, Lozan anlaşmasının kazanımlarını kaybetmemek için anayasa çalışmalarında özellikle vakıflar konusuna çok dikkat etmek gerektiğini vurguladı.

ABD'nin Lozan anlaşmasına imza koymamasının başta Irak'ın kuzeyi olmak üzere Türkiye'nin geleceği için büyük bir tehdit olduğunu kaydeden Aytunç Altındal, "ABD, Lozan'ı tanımadığı için Türkiye'nin Güneydoğu ve Ermenistan sınırlarını da kabul etmiyor. Bu bakımdan çok büyük bir tehdit oluşturuyor" açıklamasını yaptı.

Kiliseler ve AB Ayasofya'yı İstiyor  
4-8 Eylül 2007'de Romanya'nın Sibiu kentinde Avrupa Birliği ülkelerindeki tüm Kiliselerin temsilcileri 3. kez bir araya geldiler. Katolik, Protestan ve Ortodoks Kiliselerini temsilen 2000 delegenin katıldığı tahmin edilen bu çok önemli toplantıda Fener Patrikhanesi de üst düzeyde temsil edildi. Patrikhanenin delegeleri Türkiye'de Yargıtay'ın aldığı, "Patrik Ekümenik Değildir ve Olamaz" şeklindeki kararı eleştirerek böylesine uluslararası toplantıda Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm Kiliseler

tarafından kınanmasını sağladı. Burada hangi kararların alındığını ve bu kararların Türkiye'yi nasıl etkileyeceğini Aytunç Altındal şöyle açıkladı; "Ekim ayında yayınlanacak olan AB'nin 'İlerleme Raporu'nun Din ve Azınlıklar bölümünde Sibiu'da yapılan toplantıda alınan kararlara yer verilecektir. Bu karardan ikisi, 1- Ayasofya'nın Ortodoks ibadete açılması, 2- Patrik'in Ekümenliğinin T.C. devleti tarafından tanınmasıdır."



### Vatikan'ı Bitirecek Belgeler İsrail'de Saklanıyor

Eski bir Katolik rahip olan Luigi Cascioli ve iki arkadaşı Vatikan'a, İncil'de anlatılan Hz. İsa'nın aslında hiç yaşamadığı ve insanları bu masalla kandırarak vergi topladıkları gerekçesiyle dava açtı. Aytunç Altındal, İnsan Hakları mahkemesi'nin (AİHM) bakmayı kabul ettiği bu davaya müdahil olarak katılıyor. Altındal, dava ile ilgili olarak geline son nokta hakkında şu bilgiyi verdi, "Bu davada taraflar arasında karşılıklı suçlamalar sürmektedir. Kamuoyunda Kısaca 'Casioli' davası diye biliniyor. İtalya'daki ön duruşmalardan 1500 Euro para cezası kararı çıktığı haberi geldi. Kararda Katolik Kilisesi için kutsal sayılan bir kişiye (Jesus Christ) hakaret edildiği belirtilmişti. Dikkat edilirse İtalyan mahkemesi sadece Katolik kilisesi için 'Kutsal' sayılan demişti, tüm Hristiyanlar ve/veya tüm Dinler veya tüm İnsanlık için kutsal sayılan dememişti. Bu nedenle AİHM'deki davada Casioli'nin eli güçlendi, 1500 Euro ceza ise çok önemli değildi; sadece zevahiri kurtarmak içindi."

Yaşamamış bir kişiye yaşamış göstererek kiliseye para topladığı için bu davanın Vatikan'ın sonunu getireceğini belirten Altındal, H.z. İsa'nın çarmıha gerilmeden önce Yahudi Yargıçlar Kurulu'na iki mektup yazarak tanrı olmadığını beyan ettiğini, fakat bu mektupların İsrail siyaseti gereği açıklanmadığını kaydediyor. İncil araştırmacısı Michael Leigh'e ait olan bu iddia hakkında Altındal, "1960'ın başlarından bu yana İsrail'in bu mektupları elinde tuttuğu çok üst düzeydeki yetkililer tarafından sözlü olarak belirtilmiştir" açıklamasını yaparak mektupların varlığını teyit etti.



Yaklaşık 800 yıl hüküm süren ve İslam medeniyetinin en güzel örneklerini yaşatan Endülüs'ün geçen süre zarfında koyu Katolik bir İspanya'ya dönüşmesinden ibret almak gerektiğini vurgulayan eski Kültür Bakanı İsmail Kahraman, "İlânihaye memleketimizin Müslüman bir ülke olarak kalacağını garanti olamaz" diyerek Roma ve Bizans'ı ihya çalışmalarına karşı uyardı. Yapılan kazı çalışmalarının Selçuklu ve Osmanlı tapularını iptale yönelik olduğuna dikkat çeken Kahraman, 'Milli Kültür Bakanlığı'nın kurulmasını ve 'Milli Kültür Şurası'nın acilen toplanması gerektiğini kaydetti.

# Endülüs'ün Akıbetine Uğramayalım

**K**ültür eski Bakanı İsmail Kahraman, başta Fatih ve İstanbul olmak üzere yurt genelinde Roma ve Bizans eserlerini ihya etmeye yönelik çalışmalara dikkat çekti. Endülüs'ün akıbetine uğramamak için bir garantimiz bulunmadığını vurgulayan İsmail Kahraman şöyle devam etti; "Kazılarla tarihi miras, diğer bir ifadeyle o medeniyetin tapusu ortaya çıkarılır. Kazılara bakınız, hep yabancı kültür eserleriyle ilgilidir. Yani Selçuklu ve Osmanlı eserleriyle ilgili kazılar değildir. Niye Selçuklu'nun, Osmanlı'nın mimarisini ortaya çıkarmıyorsunuz, niye kendi medeniyetimize ait çalışma yapmıyorsunuz da illa Bizans üzerine çalışıyorsunuz? Yapılan kazılar için, 'Eski eserleri ortaya çıkartalım, arkeoloji ve tarih dünyasına kazandıralım' görüşü seslendiriliyor ki

bu tamamen lafı güzafıdır. Esasında bu çalışmalar, 'Sizin tapunuzu iptal edelim' manasına geliyor. Taksim'e camii yapılmasına da tapuyu yenileyeceğimiz gerekçeyle mani oluyorlar. Israrla, 'Noel baba Türkiye'de doğdu. Meryem Ananın evi Anadolu'da. Burası sizin hac yerinizdir ve mukaddes bölgeleriniz bizdedir' demek, arkeoloji ilmine ve tarihe hizmet adı altında kendimizin asimile olmasını, kendi kültürümüzün yok olmasını istemek manasına geliyor.

**Medeniyetimizin Tapusu İlga Edilmesin**  
Başta İstanbul olmak üzere nerede Roma ve Bizans kalıntısı varsa onu ortaya çıkaracak çalışmalar yapılıyor. Bizans ve Roma'nın ortaya çıkması demek, üstündeki Osmanlı, Selçuklu eserinin yok edilmesi demektir. Ayasofya dahil olmak üzere bir çok eserde aynı taktik uygulanıyor. 1934'de Ayasofya tamir edilmek maksadıyla ibadete kapatıldı.



Aradan geçen bunca zamana rağmen nasıl bir tamiratsa bitirilemedi. Bizim tatbikatımız, 'Altında ne olursa olsun Osmanlı, Selçuklu ve İslam eserlerine dokunamazsınız' şeklinde olmuştur." Kültür Bakanlığı, 'Milli Kültür Bakanlığı' olarak meseleye el atmalıdır. Milli Şuuru olmayan insanların millet halinde devamı mümkün değildir. Yani ilânihaye memleketimizin Müslüman bir ülke olarak kalacağına garanti verilemez. Çünkü önümüzde bir Endülüs örneği var. Yaklaşık 800 yıl hüküm süren ve medeniyetin zirvesine çıkan Endülüs bugün takipçilerinden yoksun durumda. Zirveye çıkan İslam medeniyetine ev sahipliği yapan İspanya'nın koyu bir Katolik ülke haline gelmesi bize bir ibret olmalı. Dolayısıyla bize ait eserlerin ihyası lazımdır. Tapularımızın ilga edilmemesi lazımdır. Uykuya daldığın zaman gidersin. Bu nedenle uyumamak zorundayız. Kimseye kanıp ağzımızdaki peyniri düşürmeyiz inşallah."

**'Milli Kültür Bakanlığı' Kurulmalı**  
Kültürün milli olduğunu, dolayısıyla 'Milli Kültür Bakanlığı'nın yeniden hayata geçirilmesinin zorunluluğunu anlatan İsmail Kahraman, 'Milli Kültür Şurası'nın da düzenli olarak toplanması gerektiğini belirterek açıklamasını şöyle sürdürdü; "Fatih hakkında özel bir sayı yapmanız güzel bir girişimdir, tebrik ediyorum. Bugün toplumumuz tarihini yeterince bilmemektedir. Fakat tarihi öğrenmek gerekmektedir. Tarih geleceğin kendisidir ve istikametimizi bulmamız için fener tutuyor önümüze. Sıkıntımız tarihi bilmemekten kaynaklanmaktadır. Kültür Bakanlığının şeması içinde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü vardır. Bir de Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü diye bir birim var. Kültür Bakanlığı'nın esas adı Milli Kültür Bakanlığı'dır. Nasıl Milli Eğitim Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı varsa öyle bir isim olarak ortaya atılmıştır. Ancak 12 Mart 1971 muhtırasıyla

sonra sadece Kültür Bakanlığı şeklinde tanımlanmış.

#### **'Milli Kültür Şurası' Toplanmalı**

Şu anda Kültür Bakanlığı'nın yönetmeliğinde 4 yılda bir; Milli Kültür Şurası toplanır kaydı var. Ben bakan olduğumda geçen 6 yılda yapılmamıştı. Osmanlı'nın 700. kuruluş yıldönümünü de kapsamak üzere bir şura toplama çalışması yapmıştık, fakat hükümetin ömrü yetmediği için bize nasip olmamıştı. O günden bu zamana kadar da yapılmadı. Demek 16 yıldır Milli Kültür Şurası toplanmıyor. Ben, benden sonraki bakan olan İstemihan Talay'a, sonradan Atilla Koç'a da toplanmasını önermiştim, toplanamadı. Şimdi Ertuğrul Günay beye de teklif edeceğim.

Milli Eğitim Şuraları sürekli yapılıyor. Aynı şekilde Milli Kültür şuraları da olmalıdır. Çünkü Kültür Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı'ndan daha çok öneme haiz bir bakanlıktır.

Kültür millidir, evrensel değildir. 'Kültür evrenseldir' diyenler, milliliği kabul etmeyip Türkiye'nin asimile olmasını ve ortadan kalkmasını isteyenlerdir. Evrensel değerler olur ama evrensel kültür olamaz. Çünkü her toplumun kendine göre bir yaşayışı vardır ve kültür de doğumdan ölüme kadar insan hayatının tamamını ihtiva eder.

Fatih İstanbul'u aldığı anda Ortodoks cemaat bizzat kendi iradesiyle 13 tane Kilisenin camiye çevrilmesine rıza gösterdiler. Kariye ve Fethiye gibi camiler bu kabildendir.

Milli eserlerimizin ihyasında elimizden geleni yapmalıyız. Fakat bu, başka medeniyetlere ait olan ve müstakil duran eserlerin yok olmasını istemek manasını taşımaz. Çünkü siz yok ederseniz diğer taraf da sizi yok eder."



İsmail Kahraman

Eski Kültür Bakanı İsmail Kahraman, "Patrikhane'ye Osmanlı hiç imar izni vermemiştir. Rahmetli Turgut Özal imar iznini verdi. Ayasofya hangi zorlamalarla kapatıldıysa Turgut Özal'ın da benzer zorlamalarla izin verdiğini düşünüyorum."





İslam Mimarisi üzerine özgün çizimler yapan ve fikirler üreten Mimar Mehmet İşçi, geleneksel değerleri hesaba katmayan 'Kentsel Dönüşüm' projeleri ve restorasyon çalışmalarının şehirlerimizdeki kültürel devamlılığı ve şehre aidiyet duygusunu ciddi oranda zedeleyebileceği uyarısında bulundu. Şehirlerin de dili, ruhu ve kültürü olduğunu belirten Mehmet İşçi, iyi niyetle hazırlanan 'Kentsel Dönüşüm' projeleri ile farkında olmadan eski kalıntı medeniyetlerin yeniden ihyasının sağlanabileceğini vurguladı.

# İslam Şehrinin Ruhu Yaşatılmalı

**M**imar ve Mühendisler Grubu'nun (MMG) kurucu üyelerinden olan Mehmet İşçi, İslam mimarisi üzerine özgün çizimler yapan ve fikirler üreten bir mimar. Depremlerden sonra gündemimize giren, "Kentsel Dönüşüm" kavramının özellikle yerel yöneticileri cezp edici bir nitelik kazandığını kaydeden Mehmet İşçi, "Ancak bu kavram neler getiriyor ya da götürüyor, buna pek aldırış edilmiyor aslında" diyerek endişelerini dile getiriyor. Mehmet İşçi, 'Kentsel Dönüşüm' projeleri ve restorasyon çalışmalarının şehirlerimizdeki kültürel devamlılığı ve şehre aidiyet duygusunu ciddi oranda zedeleyebileceği uyarısında bulundu.

Kazanılmış Haklarımızı Kaybetmeyelim "Kentsel dönüşüm" projeleri ile insanlarımızın kendi kültürleriyle örtüşmeyen devasa gökdelenlerdeki kutucuklarda yaşamak zorunda kalabileceğini belirten Mehmet İşçi, uyarısını şöyle sürdürüyor; "Daha da tehlikeli olanı, AB trendine giren ülkemizde artık esamisi okunmayan, varlığı tartışılmayacak derecede tarihin derinliklerine gömülmüş olan bir takım eski kalıntı medeniyetlerinin ihyası adı altında ülkemizin içten içe parçalanmasına fırsat sağlanmasıdır. Bu tür kötü niyetli girişimleri de önleyecek tedbirler alınmalıdır. Hiçbir yerel yönetim kimliğimizle, medeniyetimizle örtüşmeyen ve kazanılmış hakları yok sayacak keyfi uygulamalar yapmamalıdır. Bu konuda



vazgeçilmez önceliklerimiz olmalıdır.”

### İslam Şehrinin Ruhu Yaşatılmalı

Şehirlerin de dili, ruhu ve kültürü olduğunu belirten Mehmet İşçi, Şehirlerin de bir canı bir ruhu vardır. O ruh, o şehirdeki insanları, taşıyla toprağıyla, evleri, ağaçları, mezarları, abideleri, hatıralarıyla yaşatır. O şehir vatan olur, sıla olur. Ondandır ayrılan özlemle yanar. Gurbet acısıyla yüreği dağlanır. Tarihin her döneminde, kendi kucağında yaşayanlara kollarını açar şehir. Onlarla iletişim kurar. Onlara tarihini açar. Onlardan yeni değerler, eserler alır, kültürünü yoğurur. Adetlerini geleneklerini şekillendirir, var olur. Şehir olur, medeniyetin beşiği olur. Gelişir, büyür, ama içerisinde her zaman geçmişini saklayarak. Mekke nedir, ya Medine? İstanbul nedir? Bağdat nedir? Beyrut nedir? Şam ve Kudüs ne? Bu kentler hiç de sıradan kentler değil; ruhu var bu kentlerin, ruhunu karartmamış olanlar fark eder ve onlarla diyalojik bir iletişime girebilir. Kalbi var bu kentlerin; onların nabız atışını duyabilecek bir kulağı olanlar bilir. Söyleyecek çok sözü var bu şehirlerin, tabi ki dilinden anlayana... Mekke hüznlenirse, İstanbul ağlar; Bağdat yanarsa, dumanıyla “Şam”ı boğar. Tahran ağlıyor duymuyor musun hıçkırık seslerini? Bir şehrin büyüklüğü insanların hayallerine hitap etmede gösterdiği marifetle ölçülür. Tarih cenderesinden geçmiş, asırların havasını koklamış, her şehir istisnasız kendine has bir “ruh” taşır. Bu ruh asaleti onu farklı kılan, insanları kendine doğru “mıknatıs” gibi çeker. Havasını teneffüs edip, kaldırımlarını arşınlayanlar, konaklarında bir çay yudumlayanlar, orada kendilerine ait



“yitik sevdalarını” bulur ve başkalarına kolay kolay anlatamayacakları içten bazı zevklerin derinlemesine tadarlar. Öyle şehirler vardır ki insan oraya girince kendisini bir halet-i ruhiye kaplar. Kendisini kuvvetli bir mıknatısın çekim alanına girmiş gibi hissederek; bu insan ruhuna bir fedakârlık ya da sıkıntı verir. Manevi bir haz alır insan ya da sıkılır. Sanki o şehir, o sokak, o ev; kısacası o mekân insanla konuşuyor gibidir. Zaten şehirlere ruh veren esasen oradaki taş ve toprak fiziki nesneler değil, orada yaşamış olan önemli şahsiyetlerin bıraktığı izlerdir. İnsanı etkileyen de taşlar topraklar değil, o büyük şahsiyetlerin eserlerine sinmiş maneviyattır.”

### Yapıların Yüksekliği Minarenin Boyunu Geçmezdi

İslam şehirlerinde hiçbir yapı yüksekliğinin minarenin boyunu geçmediğini, fakat alafranga anlayışla geleneksel şehirlerimizin bir ucubeye dönüştürüldüğünü dile getiren Mehmet İşçi, İslam şehirlerinin özelliklerini özlemle şöyle özetliyor; “Şehirlerin mimarisi ruhumuzun dantelâsına uyumsuz değildi. Sanki iç

İslam mimarisi üzerine özgün çizimler yapan ve fikirler üreten Mimar Mehmet İşçi (sağda), açtığı sergilerle konuyu gündeme taşıyor.





mekânımıza, iç mimarimize uygun tasarlanmıştı dış mekânların mimarisi. Ona göre şekillenmişti şehir. Sanki en geniş anlamıyla çevre; ruh ve kültür düzenimize uygun olarak kendiliğinden şekillenmişti şehir. En geniş anlamıyla çevre; ruh ve kültür düzenimize uygun olarak kendiliğinden şekillenmişti. İnsanla bütünleşen, yaşamı güzelleştiren çatışmasız mekânları, mahalleleriyle şehirler kendi kendilerini kurmuş gibiydiler. Şehirle insan birbirini besleyen, onaran, tezyin eden bütünlük içindeydiler. Şehir insanı sarıp sarmalar, ona bir sahici dost gibi kendinden bir şeyler katardı. Şehirli yaşadığı yerle ve yaşadığı yerden kimlik kazanırdı evvela. Yaşam insanı zorlayan, koşturan, kıstıran, bunaltan giderek

anlamsızlaştıran karakter edinmemişti. Şehirler de insan gibiydi bir bakıma. İnsan gibi uyanır, çalışmaya başlar, dinlenir, bayram eder, hüznlenir, geceyi yorgan gibi üzerine örter dinlenmeye çekilirdi. İnsanın sevincini, coşkusunu, hüznünü paylaşırdı. Yaşama katılır, insana katılır, bazen insanı kendine katardı. İnsanın ruhu sinerdi şehirlere. Sabrı, imanı, asaleti sinerdi. Bu anlamda sokaklar, yolları, binaları, kemerleri, taşları, sütunları, çeşmeleri, çarşıları konuşurdu. Sonra ne olduysa oldu, şehirler beton kentlerin soğukluğuna, anlayışsızlığına orantılı olarak 'sisler bulvarı' içinde eriye eriye küçülüp metruk köşelerine büzüşüp kaldılar. Eski olanın inzivaya çekilmesiydi bu. Sonra sokaklarda görgüsüz, müsamahasız edalarla salına salına gezinen alafranga anlayış, yerli değerler adına ne varsa bir bir yaşamın dışına itti. Şimdi sokaklar eski renklerin ve seslerini yitirmiş olarak, korkunun, güvensizliğin kol gezdiği tekin olmayan mekânlar haline geldi."

Mehmet İşçi, İslam şehirlerinde hiçbir yapı yüksekliğinin minarenin boyunu geçmediğini, fakat alafranga anlayışla geleneksel şehirlerimizin bir ucubeye dönüştürüldüğünden yakındı.

### 'Kentsel Dönüşüm'de Vazgeçilmez Öncelikler

- Kentsel Dönüşüm ıslah edilmesi gerekli olan çarpık kentleşmenin yoğunlaştığı bölgelerde yapılmalıdır.
- Mülkiyetin dokunulmazlığını zedeleyen, sosyal içerikli çözümler getirilmelidir.
- Mahalle ve komşuluk ilişkileri korunmalıdır.
- Topoğrafik yapı ve doğal çevre korunmalıdır.
- Yeni oluşturulacak bölgeler kültürel geçmişimizi bugüne taşıyan objeleri ve derinlikleri taşımalıdır.
- Konut bölgeleri, insani ölçülerde 2-3 katı aşmayacak yapılarla oluşturulmalıdır.
- Mahalle ve sokak aidiyetini güçlendirecek şekilde camisi, çeşmesi, köy kahvesinden oluşan kent meydanı, evin uzantısı olan çıkmaz sokaklar oluşturulmalıdır.
- Lüks ve sefahati içermeyen, mütevazı yaşamayı özendirecek projelerle, maliyetleri makul düzeydi tutmak gerekir.
- Projelerde kentlinin toprakla ve doğayla doğrudan ilişkisini güçlendirecek çözümler getirilmelidir. Şurası unutulmamalıdır ki; bir eylemin sadece iyi niyetli olması yeterli değildir, pratik sonuçları daha da önemlidir.



Bizans'ın Ayasofya'dan sonraki ikinci kutsal tapınağı olan Havariyun kilisesi kalıntıları üzerine yapılan Fatih

Külliyesi, "Yeni bir inancın İstanbul'a hâkim olduğunun göstergesi" olarak 'Fethin Sembolü' niteliğini taşıyor. Bu önemin kamuoyu tarafından yeterince anlaşılması için Kültür A.Ş. Genel Müdürü Nevzat Bayhan, Fatih bölgesine yönelik, 'Kültür Turları' yapabilecekleri müjdesini verdi. Bununla birlikte Fethin 554. yıldönümünde Fatih Sultan Mehmed Han'a bir vefa güldestesi olması için Kültür A.Ş. tarafından hazırlanan üç ciltlik "Fatih Külliyesi" isimli eser yayınlandı.

# Fethin 554. yıldönümünde Ulu Hakan'a Vefa

**O**smanlı sultanları ve ailesi tarafından yaptırılan ve "Sultan camileri" anlamına gelen 'Selâtin camileri'nin ilki olan Fatih Camisi, Bizans'ın Ayasofya'dan sonraki ikinci kutsal tapınağı olan Havariyun kilisesi kalıntıları üzerine yapılmıştı. Bizans uzmanı olarak bilinen Prof. Dr. Semavi Eyice, Fatih Camisi'nin en büyük özelliğinin "Büyük bir külliyein merkezine yapılması olduğunu" belirtiyor. Anadolu Ajansı'ndan Nevbahar Kabaklı ve Nesime Ergöner'in bildirdiğine göre Prof. Semavi Eyice, Bizans imparatorlarının mezarlarının bulunduğu Havariyun Kilisesi'nin yerine yapılan caminin, "Yeni bir inancın İstanbul'a hâkim olduğunun göstergesi olarak özellikle buraya inşa edildiğini" vurguluyor. Dolayısıyla Fatih Camisi, sıradan bir yapı olmanın ötesinde 'Fethin Sembolü' olan bir abide niteliği taşıyor. Bu önemin kamuoyu tarafından

yeterince anlaşılması için Kültür A.Ş. Genel Müdürü Nevzat Bayhan, Fatih bölgesine yönelik, 'Kültür Turları' yapabilecekleri müjdesini verdi.

## Güzel Gelişmeler...

Kamuoyunda Fatih bölgesi ile ilgili endişeler var, ancak Fatih Camisi'ne yönelik uygulamalar mutluluk verici. Fatih Camisi İmamı Osman Şahin, Fatih Camisi'nin İstanbul'da 5 vakit cemaati en kalabalık cami olduğunu ve her gün bin civarında cemaatin geldiğini ifade ediyor ki, bu birincisi. İkinci mutluluk verici gelişme de, İstanbul Büyükşehir Belediyesi kuruluşlarından olan Kültür A.Ş. tarafından hazırlanan üç ciltlik "Fatih Külliyesi" isimli eser. Fethin 554. yıldönümünde Fatih Sultan Mehmed Han'a bir vefa güldestesi olması için hazırlanan eser, Fatih ve Külliyesi hakkındaki verilere dayanarak medeniyet penceresinden gözlemlenmeye çalışılıyor. Bir başka deyişle, bu konu hakkında yapılan yayınlar gözden geçirilmiş; elde edilen



bilgiler, kültür, sanat ve medeniyet açısından yeniden değerlendirilerek bir bütün halinde sunuluyor. Eserin sınırları aşan bir niteliğe sahip olduğunu belirten Kültür-Sanat Yazarı Mehmet Nuri Yardım, şöyle devam ediyor; "İstanbul'da en çok ziyaret edilen mekânlardan Fatih Sultan Mehmed Han'ın türbesinin sağ tarafında bulunan hazirede yatanların envanteri çıkarılmış. Tam 425 kişinin mezarı bulunuyor. Burada yatan bütün merhum şairler, yazarlar, âlimler, devlet adamları ve diğerlerinin mezar taşları okunmuş. Mezar taşının fotoğrafı titizlikle çekilip esere eklenmiş, ayrıca bu taşta yazılanların orijinali veriliyor. Altında bugünkü sadeleştirilmiş metni okuyucuya sunuluyor. Mezar taşlarının mimarî ve sanat özellikleri özellikle vurgulanıyor. Son olarak mezar taşı yazısının İngilizcesi dikkati çekiyor. Böylece Fatih Külliyesi'nin bütün dünyaca tanınması bu sayede sağlanmış bulunuyor."

#### Ulu Hakan'a Vefa

Hazırlanan eser için, "Ulu Hakan Fatih Sultan Mehmed Hân'a, vefa ve sadâkat borcumuzun daima hatırlanması gayesine matûftur" notunu düşen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş sunuşunun bir bölümünde şunları kaydediyor; "Dünya tarihinin en mühim simalarından biri olan Fatih Sultan Mehmed, serdâr, âlim ve sanatkâr bir padişah olması yanında, İstanbul'u şehircilik anlamında yeniden imâr eden baş mimârdır. O, Bizans elinde şitâb ve bîtâb düşmüş Kostantiniyye'yi, feth-i mübînden sonra 'Belde-i Tayyibe' haline getirmiştir. Hizmet kuşağını çift kuşananlar zümresinden olan Sultan Fatih, kısa ömrüne sığdırdığı her biri kendi alanında 'ilk'ler olan hizmetleri arasında, doğuşundan ve oluşundan güzel olan bu şehri dilârâyı şehircilik anlayışı bakımından öyle bir plânlamıştır ki, yaptıklarının tek bir çivisi değiştiği zaman bile ahengi bozulmuştur. Bir medeniyet telâkkisi içinde ele aldığı kutlu şehir İstanbul'da,

fetihten sonra yaptığı ilk şey, 'binalar benimdir' diyerek korumaya aldığı gayri menkullerden sonra, şehrin imârî ve su yollarının islahı olmuştur. Fatih Külliyesi'nin yapılması için İstanbul'un en hâkim tepelerinden olan bugünkü yeri tercih edilirken, külliye ortasında yer alacak caminin, burada yeni bir inancı temsil etmesi bakımından o şehrin silüetine hâkimiyeti ve mekânın uygunluğu da göz önünde bulundurulmuştur. Çünkü tek başına ele alındığı zaman dünyanın en büyük mimarî şaheserlerinden biri olan Süleymaniye Camii, medreseleri vs. müstemilâtıyla birlikte Fatih Külliyesi'nin yerleştiği arazinin ona sağladığı imkân sayesinde elde edilen mimarî bütünlük ve âhenge ulaşamamıştır. Bu tercih, Fatih'in çok iyi bir şehir plâncısı ve mimarî anlayışa sahip olduğunu gösterir. 1470 yılında tamamlanan Fatih Külliyesi içinde plânlanan Fatih Medreseleri, İstanbul Üniversitesi'nin temelini teşkil etmesi bakımından önemlidir. Kanunî Sultan Süleyman döneminde siyaseten önemli konuma gelen Süleymaniye Medreseleri'ne nazaran Fatih Medreseleri, ilmî protokolde daimâ en önde gelmiş bir vakıf medresesidir. Fatih'in bizzat takip ettiği ve özel sicil defterine tek tek not ettiği Semaniye Medresesi mezunları, ilmiye sınıfında ve devlet otoritesinde en kıymetli ve muteber kişiler olmuştur. Diğer bütün kurumları gibi külliyeler içinde yer alan hazireler, Hat ve Sanat Tarihi'nin olduğu kadar Türk Dili ve Edebiyatı'nın da, hiç kuşkusuz en kıymetli hazineleridir. Her biri bir sanat şaheseri olan Mezar Taşları, 'kökü mazide olan âtiler' olan bizler için, vatanımız açısından da en sağlam tapu sicil belgeleridir."



#### Fatih'e 'Kültür Turu' Müjdesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi kuruluşlarından olan Kültür A.Ş. geçtiğimiz yıllarda Anadolu'daki bazı kentlere, "Kültür Turları" organize etmişti. Fatih semtinin Türk tarihindeki/mimarisindeki yerinin Türk kamuoyu tarafından yeterince bilinmediğini kaydeden Kültür A.Ş. Genel Müdürü Nevzat Bayhan, Fatih'e yönelik "Kültür Turları"nın da gerçekleştirilebileceği müjdesini vererek açıklamasını şöyle sürdürdü: "Fatih semtinin Türk tarihindeki/mimarisindeki yeri kamuoyu tarafından hak ettiği ölçüde bilinmiyor kanaatindeyiz. Tarih ve mimariyle ilgilenen bir kesim tarafından bilinen bu değerlin halkın geneline yayılması adına şimdiye kadar farklı tarihi ve kültürel mekânlarımızda gerçekleştirdiğimiz kültür turlarının bir benzerini bu noktada da gerçekleştirebiliriz."



# İstanbul ve Fatih'in İslam Dünyasındaki Önemi

Osmanlılar döneminde  
İstanbul ve Fatih  
Fatih, tasavvuf

erbabının nefis  
tezkiyesi ve terbiyesi  
ile insanlara manevî  
tasarrufla bulundukları  
ana merkezdi. Üst  
düzey devlet ricalinin  
çoğu ve hatta bazı  
padişahlar bu tasavvufî  
neşveden feyizyab  
olmuşlardı. Fakat  
Cumhuriyetin ilanından  
sonra, faaliyetlerine  
müsaade edilmeyen  
tasavvuf erbâbı, bir  
çok zorluklara rağmen,  
Allah dostlarının  
kendilerine bıraktığı bu  
manevi emaneti canları  
pahasına muhafaza  
etmişlerdir. Şariat-  
tarikât-marifetin üç  
sacayağı tamamen  
onların omuzlarında  
kaim olmuştur.

**M**ekke, Medine ve  
Kudüs eksenli İslam  
coğrafyasının kilit  
beldelerinden biri, belki  
de en önemlisi İstanbul'dur. O, doğuyla  
batının kesiştiği en önemli mihverdir.  
O, tarih boyunca tüm kavimleri kendine  
çeken bir cazibe merkezi olmuştur.  
O'nun güzelliği ve değeri, kelimelerle  
ifade edilemeyecek kadar büyüktür.  
Büyük şâir Necip Fazıl İstanbul'u:  
Ana gibi yar olmaz, İstanbul gibi diyar;  
Güleni şöyle dursun, ağlayanı bahtiyar  
mısralarıyla özetler.  
Divan şâiri Nedim ise bunu:  
Bu şehri-stanbûl ki bî misl ü bahadır  
Bir sengine (taş) yek pare acem mülkü fedadır.  
İstanbul'un evsafını mümkün mü beyan hiç  
şeklinde ifade etmiştir.  
Allah Resûlü Hz. Muhammed (SAV) ise:  
"İstanbul mutlaka fetholunacaktır. Onu  
fetheden kumandan ne güzel kumandan,  
Onu fetheden ordu ne güzel ordudur"  
buyurarak İstanbul'un İslamiyet'in



Yakup YAZICI  
bilgi@arifandergisi.com



yayılmasındaki kilit rolüne işaret etmiştir.  
Sahih-i Müslim'in "Kıyamet Alâmetleri"  
bahsinde rivayet ettiği, kıyamet  
kopmadan evvel İstanbul'un yeniden  
mutlaka fethedileceğine dâir hadis-i şerif  
bu kutlu şehrin kıyamete kadar fütuhât  
kapısı olma özelliğini sürdüreceğini  
haber vermiştir.  
Ve Elmalılı Hamdi YAZIR merhumun  
Molla Cami'den naklettiği bir rivayette,  
Sebe' sûresinin 15. ayet-i celîlesindeki  
"Beldetün Tayyibetün" ifadesi, ebcedî  
hesapla İstanbul'un fetih tarihi olan hicrî  
875 senesine işaret etmektedir.  
Yine bir başka görüşe göre, Kevser  
Sûresinin ilk ayeti olan "Şüphesiz ki biz  
sana Kevser'i verdik" ayet-i celîlesi de  
ebcedî hesaba göre İstanbul'un fetih  
tarihi olan Hicrî 875 yılına işaret ederek,  
bu fethin İslamiyet'e büyük fütûhatlar  
kazandıracağı haber verilmektedir.  
Görülüyor ki, Kur'an-ı azîmüşşân'dan  
dahi bu beldenin kıymet-i azîmesine  
delalet eden pırıltılar vardır.



## Fetih ve Sonrası

Bu müjdelerle "kızıl elma", İslam âleminin rüyası haline gelen İstanbul'u fethetmek, 1453 yılında Fatih Sultan Mehmed Han'a (ra) müyesser olmuştur. Feth-i mübînden hemen sonra Fatih Sultan Mehmed Han (ra), tarihi yarımada olarak bilinen "sur içi"nde imar çalışmalarına başlamıştır. Önce Fatih Camii ve etrafında Sahn-ı Seman medreseleri inşa edilmeye başlanmış; tüm şehir, inci ve mercanlarla bezenircesine donatılmaya çalışılmıştır. Cami ve mescitler, medrese ve tekkeler başta olmak üzere kütüphane, çeşme ve hamam gibi eserlerle dantel gibi örülmüş, İstanbul'da İslam medeniyeti oluşmaya başlamıştır.

Öylesine bir çalışma yapılmıştır ki, Fatih Sultan Mehmed Han (ra) vefat ettiğinde İstanbul'da 192 cami ve mescit bulunuyordu. Bugün İstanbul'un sadece Fatih ilçesinde, 185 tanesi faal olmak üzere 353 cami ve mescit, 377 tekke ve zaviye, 96 medrese ve 51 kütüphanenin varlığını biliyoruz. Bunların içerisinde tekkeler, İstanbul'un manevi atmosferini oluşturması bakımından önemli bir yere sahiptir. Bunların içerisinde Nakşibendî, Kadirî, Cerrâhî, Gülşenî, Mevlevî, Şazelî, Uşşâkî, Halvetî, Rûfâî ve Bayramî tekkeleri çok önemli yere sahiptir. Bu manevi ders halkalarında bir çok tasavvuf erbabı, nefis tezkiyesi ve terbiyesi ile insanlara manevî tasarrufta bulunmuşlardır. Yetiştirdikleri kimseler, cemiyete bir çok faydalı hizmetler yapmışlardır. Osmanlı'da üst düzey devlet ricalinin çoğu ve hatta bazı padişahlar bu tasavvufî neşveden feyizyab olmuşlardır. Bu itibarla da tarikatların Osmanlı'nın dünya siyasetine ve İslam anlayışına katkısı inkâr edilemez.

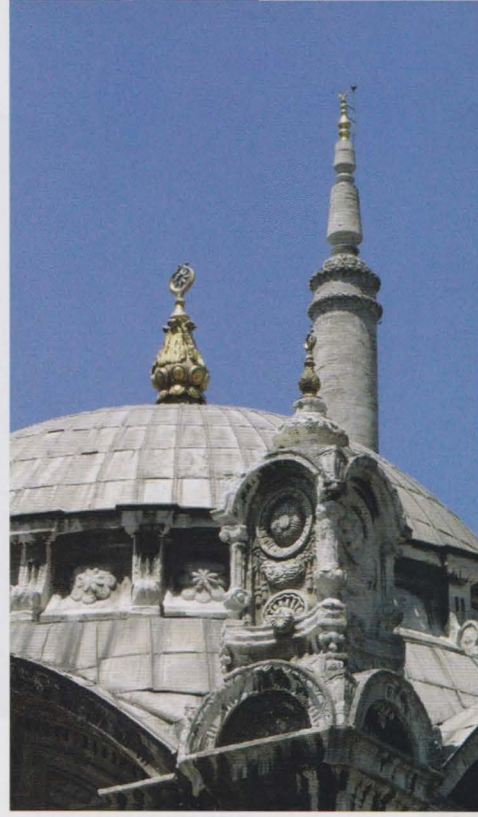
## Bugün

Cumhuriyetin ilanından sonra, XX. yüzyılda dini faaliyetlerin büyük bir kısmını oluşturan tekkelerin faaliyetleri durdurulunca, bu yapıların hemen hepsi yıkılmaya yüz tutmuş ve büyük bir kısmı farklı maksatlarla kullanılır

olmuştur. Faaliyetlerine müsaade edilmeyen tasavvuf erbâbı ise, bir çok zorluklara rağmen, Allah dostlarının kendilerine bıraktığı bu manevi emaneti canları pahasına muhafaza etmişlerdir. Yüreklerinde taşıdıkları muhabbet meşalesiyle gönüllere İslam nurunu taşımış ve yaymışlardır. Fakat yükleri biraz daha ağırlaşmıştır. Zira Osmanlı döneminde Şeriat ilimleri medreselerde öğretilmekteyken, Cumhuriyetle medreseler lağvedilip yeri doldurulmayınca, tasavvuf erbabı bu boşluğu doldurmayı bir vecibe görmüşlerdir. Şeriat-tarikat-marifetin üç sacayağı tamamen onların omuzlarında kaim olmuştur. Onların, tüm imkânsızlıklara rağmen yaptıkları bu hizmetler asla unutulmayacaktır. Fetihten sonra, başta Hristiyan-Ortodoks dünyası olmak üzere bir çok topluluk, İstanbul üzerinde çeşitli hayaller kurmuş, eski günlere dönmek için ileriye yönelik planlar yapmışlar ve halen yapmaktadırlar. Yakın bir dönemde Atina Belediye Başkanı'nın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'na hitaben, "Kostantinapolis Belediye Başkanı" diyerek mektup yazması, onların feth-i mübîni, asla kabullenmediklerinin, eski günlere olan özlemlerinin açık ifadesidir. Bir çok topluluğun hakkında senaryolar yazıp planlar kurduğu "Tarihi yarımada" eski İstanbul'un merkezi Fatih ve Eyüp semtleridir. Burada, çekirdeğini cemaatlerin oluşturduğu İslâmî faaliyetler elbette birilerini rahatsız etmektedir.

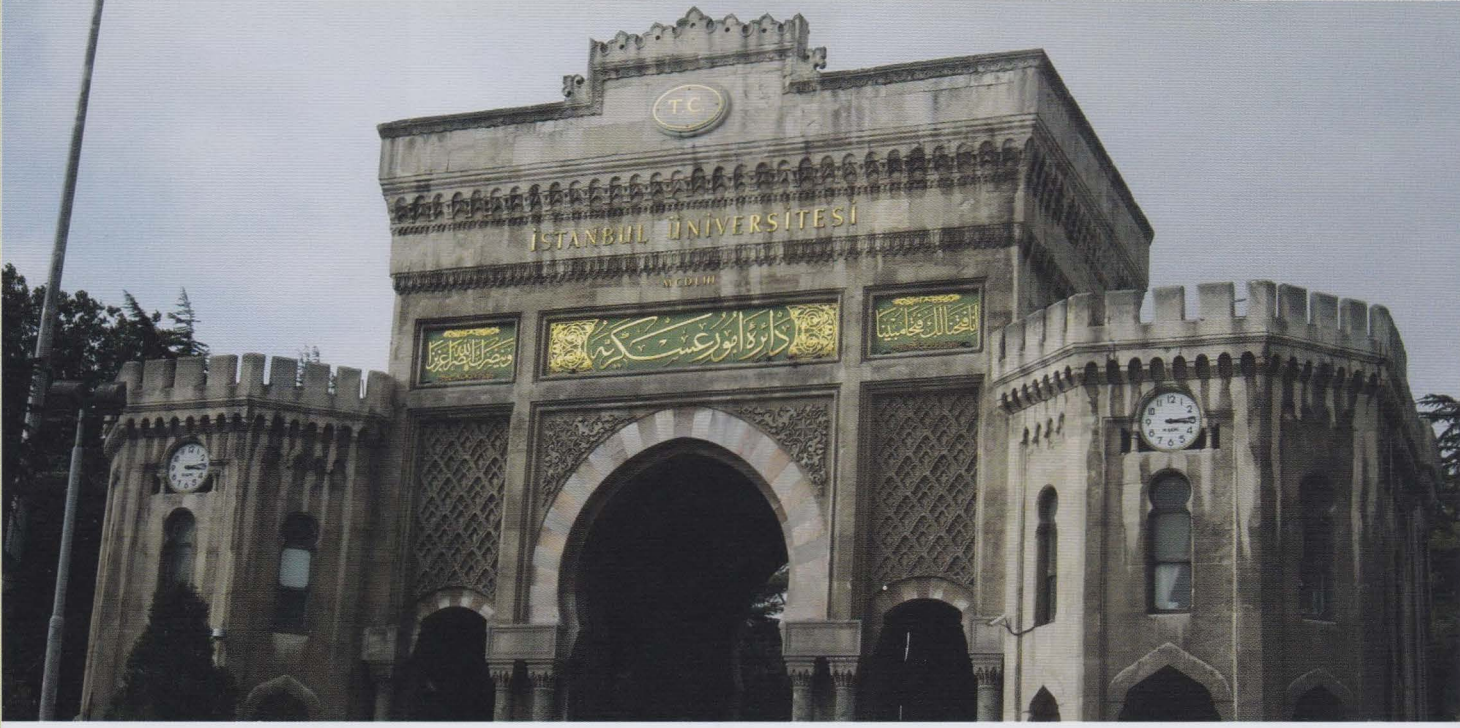
## Bize Düşen

İstanbul, ülkemizin ve İslam âleminin gözbebeklerindendir ve öyle kalacaktır. Ecdadın bize emanet bıraktığı toprakları, yolunda çileler çekilen, uğrunda canlar verilen manevi değerleri korumak bizim vazifemizdir. Bu, hudutlarda nöbet tutma, ribat görevidir. Sahip olduğumuz değerlerin, taşıdığımız sorumlulukların farkında olarak bize bırakılan manevi mirası gelecek nesillere en güzel bir şekilde teslim etmeliyiz.



Fetihten sonra, başta Hristiyan-Ortodoks dünyası olmak üzere bir çok topluluk, İstanbul üzerinde çeşitli hayaller kurmuş, eski günlere dönmek için ileriye yönelik planlar yapmışlar ve halen yapmaktadırlar. Yakın bir dönemde Atina Belediye Başkanı'nın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'na hitaben, "Kostantinapolis Belediye Başkanı" diyerek mektup yazması, onların feth-i mübîni, asla kabullenmediklerinin, eski günlere olan özlemlerinin açık ifadesidir.





Haçlıların yağmaladığı, insanlara zulmettiği Konstantin, Fatih'in merhametli ellerinde hayat buldu. Eğitim kurumları, hastaneler, kütüphaneler inşa edildi. Fatih'in saltanatı döneminde Osmanlı ülkesinde 500'den fazla mimari eser inşa edildi. Cami ile medrese, kitaplık, imarethane (aşevi), darüşşifa (hastane), hamam, kervansaray gibi birimleri kapsayan Fatih Külliyesi en başta gelen eseridir. "5 kişi yetiştirmek için gerekirse 500 kişi beslerim" diyen büyük Sultan, üniversite anlamında Osmanlı ve dünya tarihinde bilinen en eski eğitim kurumlarından olan Sahn-ı Seman'ı kurmuştur. Sahn-i Seman İstanbul'un yükseköğretim kurumudur.



Kemal ÇİFTÇİ  
k.ciftcii@yedirenk.com



# Fatih'in Eğitim ve Bilime Kazandırdıkları

**F**atih Sultan Mehmed'in en önemli özelliği neydi? Onun misyonu, "Ölü bir imparatorluğu ve ölmüş bir şehri ihya etmeye çalıştı" şeklinde özetlenebilir. Zaten öyle yaptığı için de "Fatih" ünvanını aldı. Sadace çağ kapatıp çağ açmakla kalmadı, aynı zamanda her bakımdan insanlığa unutulmayacak dersler verdi. Savaş kazanan bir komutan gibi davranmadı. Bilakis yaraları sarmaya gelmiş bir baba gibi kucak açtı ezilmiş, savaş yorgunu bir şehrin insanlarına. Çökmüş bir şehrin elinden tuttu ve sadece maddi olarak imar etmekle kalmadı, kültür, sanatı ve bilimiyle büyük bir hamle başlattı burada. Haçlıların yağmaladığı, insanlara zulmettiği Konstantin, Fatih'in merhametli ellerinde hayat buldu. Eğitim kurumları, hastaneler, kütüphaneler inşa edildi. Fatih'in saltanatı döneminde Osmanlı ülkesinde 500'den fazla mimari eser inşa edildi. Cami ile medrese, kitaplık, imarethane

(aşevi), darüşşifa (hastane), hamam, kervansaray gibi birimleri kapsayan Fatih Külliyesi en başta gelen eseridir. Fatih, bilime, tarihe ve felsefeye özel ilgi gösterdi. Türkçe'den başka Arapça, Latince ve Yunanca kitaplardan oluşan şahsi kütüphanesi vardı. "Avni" takma adıyla şiirler yazdığını biliyoruz. Fatih, nesir ustası Sinan Paşa ile şair Ahmed Paşa'yı vezirliğe kadar yükseltti. Ünlü matematikçi ve astronomi bilgini Ali Kuşçu'yu İstanbul'a davet etti. Ali Kuşçu Osmanlı sınırlarına girerken, Fatih onu törenlerle karşıladı, kendisine hediyeler verdi. Fatih Sultan Mehmed'in en önemli yanlarından birisi de eğitime verdiği önemdir. Üniversite anlamında Osmanlı tarihinde ve dünya tarihinde bilinen en eski eğitim kurumlarından olan Sahn-ı Seman'ı kurmuştur. Sahn-i Seman İstanbul'un yükseköğretim kurumudur. Sahn-ı Seman medreseleri Fatih Külliyesi içindeki en yüksek düzeyli medreseler idiler. Sahn-ı



Semân'ın eğitim müfredatı büyük oranda Ali Kuşçu tarafından hazırlandı.

Fatih'i, "Medrese Merkezi" Yaptı İstanbul'da ilk medrese eğitimi, fetihten hemen sonraki günlerde cami haline getirilen Ayasofya'da başlamıştır. Molla Hüsrev'in başmüderrisliğe getirildiği bu kurumda, İstanbul'un ilk kadısı ve aynı zamanda Ayasofya'yı Cami olarak "tescil eden" Hızır Çelebi de ilk müderrisler arasındadır. Aynı dönemde molla Zeyrek de müderris olarak Zeyrek camisinde derslere başladı. Fatih medreselerinin yapımı bitince, Zeyrek'teki öğrenciler oraya taşınmış, Ayasofya'da ise öğretim devam etmiştir. Vakfiyesinde de belirtildiği üzere, Medaris-i Semaniye adı ile Fatih Camii'nin etrafında yapılmış olan bu yeni kuruluş, sekiz medrese ve her medresenin arkasında Tetimme adı verilen daha küçük sekiz medreseden oluşmaktadır. Ayrıca müderris ve öğrencilerin faydalanması için bir kitaplık, bir Darüşşifa ve bir de misafirhane bulunuyordu. Her medresede "akli" ve "nakli" bilimlerde birer müderris, Darüşşifa'da ise iki hekim, bir göz hekimi, bir cerrah ve bir de eczacı görevlendirilmişti. Fatih döneminde üzerinde durulması gereken önemli bir kuruluş da akademi niteliğindeki Enderun Okulu'dur. Burası daha ziyade devlete bürokrat yetiştirirdi. Bu kurumda, askerlik, yöneticilik, güzel sanatlar bölümleri olduğu gibi, ayrıca bir de hastane bulunmakta idi. Tanzimat dönemine kadar devam eden Enderun'da Galata Sarayı, Eski Saray ve Edirne Sarayı gibi sarayların orta dereceli saray okullarını bitirenler kabul edilmekteydi. Fatih, medreseler yaparken amacını şöyle açıklıyordu: "5 kişi yetiştirmek için gerekirse 500 kişi beslerim." Bu anlayışla Fatih, ismini alan semti, zamanın üniversitesi ayarındaki, "Medrese Merkezi" haline getirdi.

#### Kütüphaneler Kurdu

Osmanlıda en önemli kurumlardan biri de kütüphane idi. Kütüphane

görevlileri, son derece zeki ve iyi eğitilmiş insanlardan oluşmaktaydı. Hatta kaybolan sayfaları yazıp eksikliği tamamlayacak kadar kitapların muhtevasına hâkimdiler. Bilimle uğraşanlar buralardan istedikleri kadar kitabı ödünç alma imkânına sahiptiler. Fatih de aynı anlayışla çok sayıda kütüphaneler kurdu. 1930'lu yıllarda yaşanan bir olay, Fatih dönemi bilim zihniyetinin çağından ne kadar ileride olduğunu çok çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Üniversitede kütüphanecilik bölümü açmak üzere dönemin maliye bakanından bütçe talep edilir. Bakanın cevabı aynen şöyle olur: "Kütüphanecilik için okul açmaya ne gerek var?"

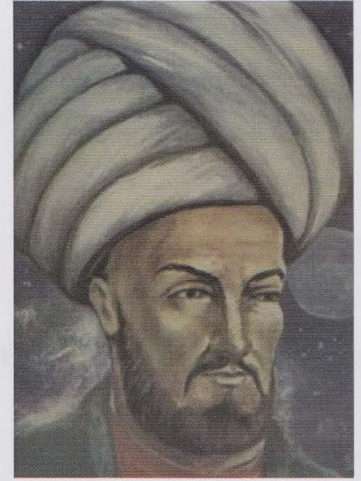
Aşağıda vereceğimiz örnek, Fatih'in olgun kişiliği ve bilim aşkı konusunda daha net bir resim ortaya koyacaktır: Sultan Fatih Edirne'ye giderken Molla Kırımı'ya sordu:

"Molla, Kırım mamur bir yermiş, altıyüz âlimi varmış ki kitap telifi ile meşgul olurlarmış, doğru mu?"

"Evet, Padişahım öyle," demiş. "Lâkin ben sonlarına yetiştim. Bir hain vezir çıkıp ulemaya zulmettiğinden, şimdi ne onlardan, ne mamuriyetten eser kalmamış. Malumunuzdur ki, ilim ve sanat bir memleketi

ihyaya sebeptir." Sultan, Sadrazam Mahmud Paşa'yı çağırtmış ve Molla'nın sözlerini naklettikten sonra şöyle demiş: "Görüyor musun, bir vezir koca memleketi ne hâle sokmuş." Sadrazam ise son derece anlamlı ve tarihe geçecek değerinde bir cevap vermiş:

"Efendimiz, suç vezirin değil, Kırım Hanı'nındır ki, öyle bir adamı vezir yapıp idareyi eline vermiştir."



Ünlü matematikçi ve astronomi bilgini Ali Kuşçu'yu İstanbul'a davet etti. Ali Kuşçu Osmanlı sınırlarına girerken, Fatih onu törenlerle karşıladı, kendisine hediyeler verdi.

#### Yedi Günlük İlmî Toplantı Yaptırdı

Fatih Sultan Mehmed'in sahip olduğu bilim anlayışı, tarih boyunca pek az devlet adamına nasib olmuştur. Molla Zeyrek ile Hocaade arasında yaptırdığı "Tehafüt-ül Felasife" konulu münakaşası bilim tarihi açısından zikretmeye değer bir olaydır. Bu münakaşada Farabi ve İbni Sina gibi filozofları savunan İbni Rüşd ile onları tenkid ve bazı noktalarda tekfir eden İmam Gazali arasındaki görüş ayrılıkları karşılaştırılıyordu. Molla Zeyrek, Farabi ve İbni Sina gibi filozofları, Hocaade ise Gazali'yi savundu. Padişahın bizzat takip ettiği ve hakemlik yaptığı bu tartışma tam yedi gün sürdü. Sonunda Gazali'nin görüşünü müdafaa eden Hocaade, tartışmayı kazandı. Fatih, Hocaade'yi takdir ederek bu fikirlerini, bir eser halinde yazmasını söyledi.





Toplumsal gelecekteki temel yapısını oluşturan çocuğun eğitimi için öncelikle annenin eğitilmiş olması gerekir. Annenin eğitimi, çocuk eğitiminde atılacak ilk ve en önemli adımdır. Bugün bütün mesleklerin bir eğitim öğretim kurumu, okulu vardır. Ama toplumda en önemli ve en zor bir meslek olan anneliğin eğitim-öğretim kurumu yoktur. Kadının herhangi bir meslekte iyi bir kariyerinin olması veya birçok okullar bitirmesi eğitilmiş olduğu anlamına gelmez. Çünkü kadının aile içerisindeki başarısızlığını ev dışındaki hiçbir başarıyla telafi edemez.

Geleceğin inşası için

Şerife TORTOP  
bilgi@arifandergisi.com

# Kadının Eğitimi Şart

“Beşiği sallayan el dünyaya hükmeder” (Atasözü)  
“Kadının eğitilmesi toplumun eğitilmesidir” (Şemseddin Sami)

**T**oplum yapısının şekillenmesinde tesiri en güçlü unsur annedir. Dolayısıyla kadın her yerde geleceğe köprü kuran, topluma damgasını vurandır. Kadın ve erkek bir zincirin halkaları gibi birbirine muhtaç ve bağımlılıkla yaratılmıştır. Fıtraten kendilerine yüklenmiş olan rollere sahiplendiklerinde birbirlerini tamamlayıcıdır. Roller karışırse toplumun düzeni bozulmaya yüz tutar. Ne yazık ki günün sistemi kadına erkek gibi toplumu kalkındırıcı, maddeyi üretici bir rol biçmektedir. Bugün batı, insanlığa çığınca bir tüketim ve bunun mukabilinde üretim öngörmektedir. Bunun için de kadın ve erkek arasında ayrım yapmamaktadır. Günümüzde bu üretim ve tüketim psikolojisinin tesirinde kalan toplumumuz da kadını, kendi asli

vazifesini unutturarak kamusal alanlarda çalışmaya yönlendirmektedir. Hâlbuki kadın zaten üretkendir. O toplumda insanı, insanlığı, sevgiyi, fazileti üretendir. En büyük potansiyeli olan annelikle geleceğe imza atandır. Kadının bu potansiyelini ortaya çıkaramaması, kendine biçilen hayat rolünü oynayamaması kimlik bunalımına sebeptir. Bunun sonuçları da toplumda uzun vadede sosyal ve ahlaki buhranlar şeklinde ortaya çıkmaktadır. Kadının ailedeki anne, eş ve ev hanımlığı işlevlerinin toplumsal niteliğini görmemek oldukça büyük bir gaflettir. Alkol bağımlılığı, suça ve şiddete yönelme, aşırı cinsellik, intiharlar gibi çeşitli ruhsal problemler daha çok, kadının asli görevinden uzaklaşması sebebiyle, anne şefkatinden mahrum yaşamış çocukluğun neticeleri olarak



ortaya çıkabilmektedir.

Toplumun düzeni, gelişmesi ve insanlığın huzuru için kadının fitri rolüne döndürülmesi şarttır.

*"Bize iyi anneler verin*

*Size iyi bir dünya verelim"* (söz)

**Kadının Eğitim Seviyesi Çok Düşük**

Her çocuk bir nesli temsil eder.

Dolayısıyla çocuk bir yerde toplumun

temelidir. Bu noktada çocuk eğitimi

apayrı bir önem arz eder. Toplumun

gelecekteki temel yapısını oluşturan

çocuğun eğitimi için de öncelikle

annenin eğitilmiş olması gerekir.

Yapılan istatistikler toplumumuzda

kadının eğitim seviyesinin çok düşük

olduğunu göstermektedir.

Kitap okuma alışkanlığı, düşünce ve fikir

yapısını geliştirme gayretleri maalesef

çok yaygın değil.

Ama bunun yanı sıra el becerileri, pasta,

börek, yemek çeşitleri tv dizileri, alışveriş

merkezleri, ucuzlukçular, modalar,

markalar, fiyatlar, indirimler hep kadının en

önde gelen ilgi alanı dâhilinde.

Çocukların temiz ve şık giyimli

olması, vücutlarının gürbüz ve sağlıklı

görünmesi de anneliğin tek ve yeterli

vazifesi olarak telakki edilmektedir.

Hâlbuki asıl olan, çocuğun bedeninden

ziyade ruhunu doyurabilmek manevi

açlıklarını giderebilmektir. Annelik

budur... Yoksa bedeni sağlıklı ama ruhu

hastalıklı; yüzü, elbisesi temiz ama fikir

ve mana ufku kirli, çocuklar yetiştirmek

annelik değildir.

*"İyi evlatlar iyi annelerin meyveleridir"*

Unutulmamalıdır ki iyi terbiye her

zaman kuvvetli şahsiyetlerin eseridir.

Bir anne çocuklarıyla beraberliğini

sürdürebilmek ve onların inatçı, ruhen

sağlıklı olduklarını görmek mutluluğunu

ancak çok önceden kendini eğitime

yoluyla elde edebilir.

Kendini yetiştirmeyen, geliştirmeyen

bir annenin çocuklarına verebileceği

bilgi birikimi zayıflayacak hatta zamanla

tükenmiş olacaktır. Bu da onun çocuklar

üzerindeki tesirini azaltacak ve iletişimin

kopmasına sebep olacaktır.

Ailede annenin eğitim seviyesinin

geriliği, çocuklarda terbiye ve disiplin

mekanizmasının işlerliğini

yitirmesi demektir.

*"Kendini ıslah edemeyen*

*Başkasını ıslah edemez."* (söz)

**İyi Kariyer Eğitilmiş Olmak**

Değildir

Aslında her anne baba

çocuğunun iyi yetişmesini,

mükemmel olmasını bekler.

Bu, çocuk eğitiminde

önemli bir motivasyondur.

Ancak çocuğumuzun

iyi yetişmesinin, bizim

iyi insan olmamıza bağlı

olduğu gerçeği göz önünde

tutularak, çocuk eğitimi

için işe önce kendimizden

başlamalıyız.

Kişinin kendini değiştirmesi çok zor,

ama mümkündür. Mümkün olmasaydı

Peygamber Efendimiz (sav) "Ben güzel

ahlâkı tamamlamak için gönderildim"

buyurmazdı...

Anne veya anne adayı, çocuğunda

görmek istediği üstün vasıfları

önce kendi şahsında yerleştirmeye

çalışmalıdır. Annenin eğitimi, çocuk

eğitiminde atılacak ilk ve en önemli

adımdır. Bugün bütün mesleklerin bir

eğitim öğretim kurumu, okulu vardır.

Ama toplumda en önemli ve en zor bir

meslek olan anneliğin eğitim-öğretim

kurumu yoktur.

Günümüz maarif sisteminde erkekler

aynı müfredata tabi tutulan genç

kızımız ne yazık ki kendi asli mesleği

olan annelik ve ev hanımlığına daha bir

yabancılaşmakta, uzaklaşmaktadır.

Onun için bir kadını herhangi bir

meslekte iyi bir kariyerinin olması veya

birçok okullar bitirmesi eğitilmiş olduğu

anlamına gelmez. Eğitimci yazar Seyhan

Büyükcoşkun'un ifadesiyle; "Kadının aile

içerisindeki başarısızlığını ev dışındaki

hiçbir başarısı telafi edemez."

Allah Resulü'nün (sav) ifadesiyle,

"Cennet annelerin ayağı altındadır."

Ancak öyle zannediyoruz ki bu müjde

taşıdığı mesuliyetin ağırlığını bilen,

sistemli bir çalışma ve gayret sarf eden,

azimli, özverili anneler içindir.



Çocukların temiz ve şık giyimli olması, vücutlarının gürbüz ve sağlıklı görünmesi de anneliğin tek ve yeterli vazifesi olarak telakki edilmektedir. Hâlbuki asıl olan, çocuğun bedeninden ziyade ruhunu doyurabilmek manevi açlıklarını giderebilmektir. Annelik budur... Yoksa bedeni sağlıklı ama ruhu hastalıklı; yüzü, elbisesi temiz ama fikir ve mana ufku kirli, çocuklar yetiştirmek annelik değildir.





# Ders Kitaplarındaki Yanlışlar Bilgi Eksikliğinden mi Yoksa !

Din Kültürü Ders kitaplarıyla milletin evladına, kelime-i tevhidin yarısını öğretip yarısını öğretmemek, "Lâ ilâhe ilallah" dedirtip "Muhammedür Resûlullah"

Ali EREN  
bilgi@arifandergisi.com

dedirtmemek, küçük bir mesele değil. Öte yandan Tevrat, Zebur ve İncillerin kutsal kitaplar olduğu öğretiliyor ama şu anda bu isimlerle elde bulunan kitapların Allah'ın indirdiği kutsal kitaplar olmadığına dair tek kelime edilmiyor. İslam inancına göre, Allah kelamı olan bir kitabın Allah kelamı olduğunu kabul etmemek, insanı imansız yaptığı gibi, Allah kelamı olmayan bir kitabı Allah kelamı kabul etmek de aynıdır. Ders kitaplarında böyle yanlışların bol bol sergilenmesi ise ayrı bir merak konusu. Bunun sebebi bilgi eksikliği mi yoksa başka bir şey mi?

**D**ergimizin geçen sayısında, 4. sınıf Din Kültürü kitabındaki bazı yanlışlara işaret etmiştik. Ancak, yanlışlar sadece onlardan ibaret değil. Yukarı sınıflarda okutulan Din Kültürü kitaplarında da benzer yanlışlar var. Bu yazımızda da o yanlışların bir kısmına işaret etmek istiyoruz. Önce bir giriş yapalım. Hepimizin bildiği gibi, bir kimsenin Müslüman olması/olabilmesi/sayılmaması için "Allah'dan başka ilah olmadığı ve Muhammed Aleyhisselam'ın Allah'ın peygamberi olduğuna" inanmış olması şarttır. Müslümanlar, bu inançlarını kelime-i tevhidi söyleyerek dışa vururlar. Kelime-i tevhid, bilindiği gibi "Lâ ilâhe illallah Muhammedür Resûlullah" demektir. "Tevhid", mânâ itibarıyla "Birleme, bir kabul etme" demek. Bir kimse Kelime-i tevhidi yani tevhid kelimesini söylemekle "Allah'ın bir olduğuna

inandığını" açıklamış olur. (Kalben inandığı halde açıkça söylemeyen kimse de mü'min ve müslümandır. Ancak, insanlar onun imanlı olduğunu bilmedikleri için ona müslüman muâmelesi yapmazlar. Bir kimseye Müslüman muâmelesi yapılması için, onun kelime-i tevhidi söylediğinin bilinmesi icap eder.) "Lâ ilâhe illallah"ın mânâsı "Allah'dan başka ilah yoktur" demektir. Bunu söylemekle tevhid yani Allah'ı birleme yerine gelmiş olur. "Muhammedür Resûlullah"ın mânâsı Allah'tan başka ilah olmadığı ile ilgili değil. Öyleyse, "Muhammedür Resûlullah" demek de şart mı? Şartsa niçin? Buna benzer bir soru İmam-ı Âzam Hazretleri'ne de sorulmuş: "Yâ imam, bir kimse Allah'a inansa da Muhammed Aleyhisselam'a inanmasa bu kişinin vaziyeti nedir?" İmam-ı Âzam Hazretleri şöyle cevap vermiş: Böyle bir şeyin olması



mümkün değil. Çünkü Allah'a inanan mutlaka onun peygamberine de inanır. Ama farz edelim ki böyle bir şey oldu da bir kimse Allah'a inandığı halde Hz. Muhammed'i inanmadı... O zaman biz o kimsenin Allah'a da inanmadığına hükmederiz." Allah'ın peygamberine inanmamak Allah'a da inanmamak demek olduğundandır ki, İslam âlimleri tevhid kelimesini "Lâ ilâhe illallah Muhammedür Resûlullah" diye tarif etmişlerdir. Çünkü Kur'an-ı Kerim, Allah'ın peygamberine inanmamanın, Allah'ı da inkâr etmek olduğunu şöyle haber veriyor:

"Allah'ı ve peygamberini inkar edenler, (Allah'a inanıp peygambere inanmamakla) Allah'la peygamberinin arasını ayırmak isterler." (Nisâ sûresi, âyet: 150)

Bu girişten sonra şimdi 5. sınıflarda okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi kitabının 20-21. sayfelerinde geçen bir bilgiyi aktarmak istiyorum. Kitapta aynen şu bilgi veriliyor:

"Kelime-i tevhidin söylenişi şöyledir: Lâ ilâhe illallah. Anlamı şudur:

Allah'tan başka tanrı yoktur."

Gördüğünüz gibi, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun, 20.05.2005 tarihli kararıyla 2005-2006 yılından itibaren 5 yıl süreyle ders kitabı olarak kabul ettiği bu kitapta, kelime-i tevhidin ikinci yarısı yani "Muhammedür Resûlullah" kısmı maalesef çıkarılmış.

Gerçi kelime-i şehâdetten bahsedilirken "Eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh" diyerek Peygamberimiz'den bahsediliyor. Ama bu, mevcut yanlışlığı ortadan kaldırmaz...

Bir kimse, "Allâhümme salli"yi eksik yazıp arkasından "Allâhümme bârik"i doğru yazsa da, kendisini tenkit edenlere, "Ne olmuş yani! Birincisi eksikse ikincisi doğru" diyerek yanlışını savunamaz. Veya Kur'an-ı Kerim basan bir kimse, "Kul eûzü birabbil felak..." sûresinin âyetlerini eksik, "Kul eûzü birabbil nâs..." sûresini ise düzgün bassa; kendisini bu hatadan

dolayı tenkit edenlere de, "Ne var bunu bu kadar büyümeye! Birinci sûre de eksiklik varsa da ikincisi tamam ya!" demeye hakkı olamaz.

Aynen bunun gibi, kelime-i tevhid eksik öğretildikten sonra, kelime-i şehâdetin doğru öğretilmesi, ortadaki hatayı yok etmez. Milletin evladına, kelime-i tevhidin yarısını öğretip yarısını öğretmemek, "Lâ ilâhe illallah" dedirtip "Muhammedür resûlullah" dedirtmemek, küçük bir mesele değil. Zira kelime-i tevhid, kalpteki imânın kelimelerle dışa yansımalarıdır...

**Yanlışlar Saymakla Bitmez!**

Değerli okuyucular! Yanlışlar saymakla bitmediği için yazımızın başlığında, "Din Kültürü kitapları yanlışlarla dolu" demiştik. Bu yanlışların bir kısmını aşağıda göreceğiz....

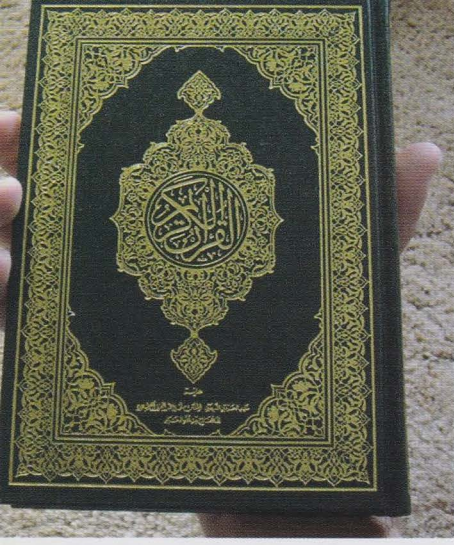
6. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi kitabını açıyoruz. İlk sayfede "Namaz Nedir ve Niçin Namaz Kılınır" başlığı var. Okuyoruz, hemen ilk adımda bir yanlışla karşılaşırız. Namazdan bahsederken, "Bu ibâdet, duâ okuyarak bazı beden durumlarını kuralınca yineleyerek yapılır...." deniliyor ki yanlış... Namazda, aslanan âyet okumaktır ve bu da farzdır. Gerçi duâ da okunuyor. Meselâ namazda okunan Sübhâneke bir duâdır ve okunması sünnettir. Ancak, farz dururken sünneti ele alarak, namazı âyet okuyarak değil de "Duâ okuyarak yapılan bir ibâdet olarak" tarif etmek elbette yanlıştır.

Bu, sadece yanlış bilgi verildiğine dair bir misal. Fakat bu tür yanlış bilgiler insanı sapkınlığa götürmez. Asıl tehlike bunlar değil diğer tehlikeli bilgilerdir. Şimdi de onların ne olduğuna bakalım. Biliyoruz ki, Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an Allah'ın gönderdiği 4 büyük kitap. Ve yine biliyoruz ki, Kur'an-ı Kerim'den başkası insanlar tarafından değiştirilmiş ve ilâhiliğini kaybetmiştir. Dolayısıyla, günümüzdeki Tevrat, Zebur ve İnciller Allah'ın gönderdiği kutsal kitaplar değil. Gerçek bu olduğu halde, 6. sınıf Din Kültürü ve Ahlak



6. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi kitabında Namaz için, "Bu ibâdet, duâ okuyarak bazı beden durumlarını kuralınca yineleyerek yapılır..." deniliyor ki yanlış... Namazda, aslanan âyet okumaktır ve bu farzdır. Gerçi duâ da okunuyor. Ancak, farz dururken sünneti ele alarak namazı tarif etmek elbette yanlıştır.





6. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi kitabında "Kutsal kitaplar; Kur'an- Kerim, Tevrat, Zebur ve İncil'dir. Bu kitaplar günümüze kadar ulaşmıştır" (Sa: 98) ifadesine yer veriliyor. Oysa biliyoruz ki, Kur'an-ı Kerim'in dışındakiler insanlar tarafından değiştirilmiş ve ilâhîliğini kaybetmiştir.

Bilgisi kitabında bakın ne deniliyor: "Kutsal kitaplar; Kur'an-ı Kerim, Tevrat, Zebur ve İncil'dir. Bu kitaplar günümüze kadar ulaşmıştır." (Sa: 98) Hayır! İnsan eli ile bozulmuş olan bir kitap asla Allah kelamı olarak kabul edilemez... Ama, bu kitapların bozukluğu yok sayılarak, "Kutsal Kitaplardan Öğütler" başlığı altında, Allah kelamı olmaktan çıkmış olan şimdiki bozuk İncil ve Tevratlardan örnekler verilmekte ısrar ediliyor. (Sa: 98... 20.05.2005 tarihli MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı kararı ile 5 yıl ders kitabı kabul edilmiş.) Tevrat, Zebur ve İncillerin kutsal kitaplar olduğu öğretiliyor ama şimdi bu isimlerle elde bulunan kitapların Allah'ın indirdiği kutsal kitaplar olmadığına dair tek kelime edilmiyor. Oysa bu yanlış, çocuklarımızı ebedî felâkete götürecek tehlikeli bir durumdur. Çünkü İslam inancına göre, Allah kelamı olan bir kitabın Allah kelamı olduğunu kabul etmemek, insanı imansız yaptığı gibi, Allah kelamı olmayan bir kitabı Allah kelamı kabul etmek de aynıdır. Onun için, bu kitapları okuyan yavrularımızın îmânî durumlarını ciddi ciddi düşünmemiz icap etmektedir.

Tek 'İlâhî Din' İslam

Başka bir yanlışla geçelim. 7. sınıf Din Kültürü kitabında Kurban hakkında şu bilgi veriliyor:

"İnsanlık tarihinde, hemen hemen bütün toplumlarda kurban geleneği vardır. Bu geleneğe göre önceleri, ilkel toplumlarda doğaüstü güçlere hayvan, yiyecek ve içecekler sunulmuştur... Bu tür yanlış uygulamalar ilâhî dinler tarafından yasaklanmıştır." (Sa: 51) Buna ne demeli bilmem... Âdem Aleyhisselam hem ilk peygamber hem ilk insan. Öyleyse ilkel toplum denilenler ondan öncesi olamaz. Ondan sonraki zamanlara ilkel deniliyorsa o zaman da akla "İnsanlar zaman geçtikçe ilkelleştiler mi?" sorusu gelir. Öyleyse ilkel toplum diye kimlere deniliyor?

Bir de "Bu tür yanlış uygulamalar ilâhî dinler tarafından yasaklanmıştır" deniliyor. Bunu kabul etmek de imkânsız. Hz. Âdem ilk insan ve ilk peygamber olup ilâhî din onunla başlamıştır. Ondan önce insan yoktu ki, onların yanlışlarını Hz. Âdem'in tebliğ ettiği ilâhî din yasaklamış olsun... Bu arada, "İlâhî dinler" ifadesinin yanlış olduğunu da hatırlatmış olalım. Allah (c.c.) kendisi de tek, onun dini de tektir. Onun için, çeşit çeşit "İlâhî dinler" yok, tek "İlâhî din" vardır o da İslamdır... Kitapta şu cümlelere de rastlıyoruz: "Allah zaman zaman peygamberler ve kutsal kitaplar göndererek insanları doğru yola iletmek istemiştir. Böylece tarih boyunca Yahudilik, Hristiyanlık, İslâmiyet gibi çeşitli dinler ortaya çıkmıştır." Bu cümlelere de itiraz mecburiyetimiz var. Çünkü, Allah'ın -hâşâ- İslâmiyetin dışında Yahudilik, Hristiyanlık adında çeşitli dinleri yoktur. Yegâne hak din İslamdır. Yahudilik ve Hristiyanlık ise, Hz. Musa ve Hz. İsa'nın tebliğ ettiği hak dinin bozulmuş şeklinin ismidir. Gerçek bu... Onun için, kitabın 92. sahifesindeki "Yahudilik yaşayan ilâhî dinlerdendir Yahudiliğin peygamberi Hz. Musa'dır" cümlesini şiddetle reddettiğimiz gibi, 95. sahifedeki "Hristiyanlık, Allah'ın vahiy yoluyla göndermiş olduğu ilâhî dinlerdendir. Hristiyanlığın peygamberi Hz. İsa'dır" cümlesini de şiddetle reddediyoruz. Şu cümleye bakınız: "Kur'an, İncil'in insanları doğru yola iletmek için gönderilen bir rehber ve öğüt olduğunu bildirir." İyi ama Kur'an'ın bahsettiği İncil hangi İncildir? Allah'ın gönderdiği orijinal İncil değil mi? Hani nerede o? İnsanları doğru yola ileten İncilin, şimdi Hristiyanların ellerindeki İnciller olmadığına niçin dikkat çekilmediği cidden meraka değer... Bu ders kitaplarında böyle yanlışların bol bol sergilenmesi ise ayrı bir merak konusu. Acaba diyor insan, bunun sebebi bilgi eksikliği mi yoksa başka bir şey mi?



# Biriktirerek Değil Vererek Zenginleşti

Abdurrahman bin Avf, Resûlullahın sağlığında Allah yolunda çok mal harcadı. Üç kere malının yarısını verdi. Birinci defa 4 bin dirhem, ikincide 40 bin dirhem ve üçüncüde de 40 bin altın sadaka olarak Allah yolunda dağıttı. Verdikçe zenginleşen bu Allah dostunun kazancı sadece dünya ile sınırlı kalmadı, hayatta iken cenneti de kazandığı Peygamberimiz tarafından kendisine müjdelendi.

**M**üslüman için para gereklidir, fakat her şey değildir. Paranın yeri de Müslüman için bellidir. Bir Allah dostu, "Paranın yeri kasa ve kesedir, kalp değil" buyuruyor. Kasa ve kesede olması gereken para kalbe girdikçe durum değişiyor ve Kapitalizm ortaya çıkıyor. Ondan sonra biriktirme süreci başlıyor. Biriktirdikçe daha da hırslanıyor ve sonuçta sadece kendisine değil topluma da zarar verir bir noktaya geliyor. Peki, parayı kalbe sokmadan kazanmak mümkün mü? Elbette mümkün... Hem de iki dünyayı kazanmak mümkün. Buna en güzel örnek Abdurrahman bin Avf Hazretleri.

Hayatta iken Cennetle Müjdelendi Verdikçe zenginleşen bu Allah dostunun kazancı sadece dünya ile sınırlı kalmadı, hayatta iken cenneti de kazandığı Peygamberimiz tarafından kendisine müjdelendi. Rasûlullah'ın hayatta iken Cennetle müjdelediği on sahâbiden ve ilk müslümanlardan biri

olan Abdurrahman bin Avf, Kureys kabilesinin Zühreoğullarından Hâris'in oğlu olup Câhiliyye devrinde asıl adı Abdulkâ'be veya başka bir görüşe göre Abdu Amr idi. Abdurrahman b. Avf (r.a.) ilk müslümanlardan olmasından dolayı Kureys'in zâlim tutumuna dayanamayan ashâb ile birlikte Habeşistan'a yapılan iki hicrete de katılmıştı. Nihayet Rasûlullah, ashâbı Medine'ye hicret etmeye teşvik edince, o da diğer ashâb ile birlikte hicret etmişti.

**Taşı Tutsa Altın Oldu**  
Hz. Peygamber (s.a.s.) Medine'de ensâr ile muhâcirler arasında kardeşlikler ilân edince Abdurrahman b. Avf ile Ensâr'dan Sa'd b. Rabî'i kardeş ilân etmişti. Ensâr'ın ileri gelenlerinden Sa'd b. Rabî' 'Din kardeşi' Abdurrahman'a şunları söylemişti: "Benim bir hayli malım vardır. Bunun yarısını sana veriyorum. Ayrıca iki eşim vardır. Bunlardan birini boşayacağım, iddeti



bitince onu nikâhlarsın." Bu büyük âlicenaplık karşısında Abdurrahman b. Avf kardeşine şu cevabı verdi; "Cenâb-ı Allah malını ve aileni sana mübarek eylesin. Senin bu davranışına karşı Allah ecrini versin. Sen yalnız bana çarşının yolunu göster, benim için yeterlidir." Bu sözü Peygamber efendimize bildirilince, çok sevindi. Kendisine hayır duâ etti. Bu duâdan sonra Abdurrahman b. Avf (r.a.) ticaret hayatını çok iyi bilen Kureyş içinde büyümenin de sağladığı avantajla Medine çarşısında alışverişe başlamış ve Allah ona büyük servet vermişti. Ticârî hayatını şöyle anlatıyordu; "Cenâb-ı Allah bana öyle bir nimet verdi ki, bir taşı bile bir yerden kaldırıp başka yere koyduğumda sanki altın oluveriyordu." Kazancının sırrını soranlara, "Çok az kâra râzî oldum. Hiçbir müşteriye boş çevirmedi" diye cevap veriyordu.

#### Hem Maliyla Hem De Canıyla Cihada Katıldı

Hz. Abdurrahman bütün harplerde bulundu. Bedir'de kahramanlıkları çok oldu. Abdurrahman bin Avf hazretleri, Uhud savaşında yirmi yerinden yaralandı. 12 dişi kırıldı.

Resûlullahın sağlığında Allah yolunda çok mal harcadı. Üç kere malının yarısını verdi. Birinci defa 4 bin dirhem, ikincide 40 bin dirhem ve üçüncüde de 40 bin altın sadaka olarak Allah yolunda dağıttı. Uhud savaşı esirlerinden 30 tanesini azâd ettirdi ve her birine 1000 altın dağıttı. Tebük seferi için 500 at ve 500 yüklü deve verdi.

Birgün buğday, un ve çeşitli zahire yüklü 700 devesi ile Medîne'ye girdiğinde, Hz. Aişe, Resûlullah efendimizin;

- Abdurrahman bin Avf, Cennete emekliyerek girer, buyurduğunu bildirince, Abdurrahman bin Avf, develerin hepsini yükleriyle birlikte Allah yolunda dağıtacağını söz verip, onu şâhit tutmuştur.

Emanetin Farkındaydı  
Abdurrahman bin Avf, bahşedilen zenginliğin kendisine bir emanet olduğunun farkındaydı. Nevfel bin İyas hazretleri bununla ilgili bir kıssayı şöyle anlatıyor: Abdurrahman bin Avf hazretleri, bizi bir gün evine götürdü. Bize tepsi içinde leziz yemekler ikrâm etti. Yemeği önümüze koyunca, ağlamaya başladı. O ağlayınca biz de ağlamaya başladık. Fakat niçin ağladığımızı bilmiyorduk. Sordum, - Ey Abdurrahman, seni bu kadar ağlatan nedir? - Biz bu kadar ni'metler içerisindeyiz. Resûlullah vefat etti. Fakat kendisi ve ehli arpa ekmeğinden bile bir defa olsun doyaya yemedi. Biz bu yediklerimizin şükrünü nasıl yapacağız? Bunun için ağlarım.

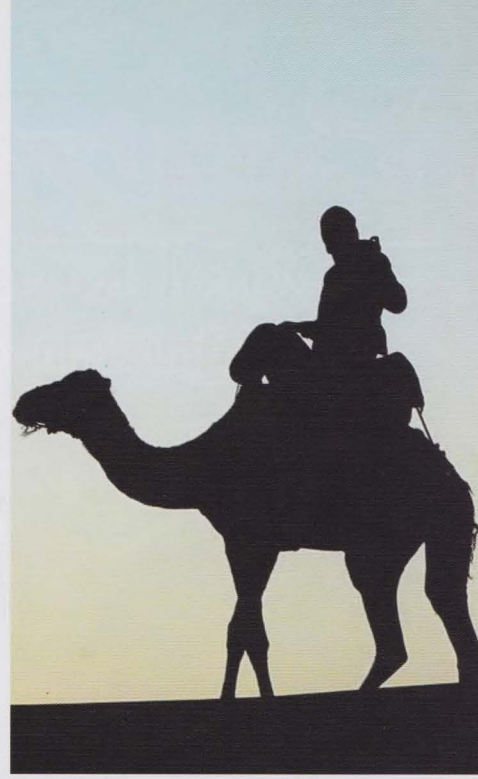
#### Kalbine Parayı Koymadı

Abdurrahman bin Avf hazretleri, fazîlet ve kemâl sâhibi bir insandı. Kalbi sadece, Allah korkusu, Resûlüne muhabbet, doğruluk, iffet, merhamet ve şefkat ile doluydu. Allah yolunda malını dağıtmaktan zevk alırdı. Eshâb-ı kirâmın en zenginlerinden olduğu hâlde, mala karşı en ufak bir sevgisi yoktu. Her zaman âhireti dünyaya tercîh ederdi. En büyük arzûsu, dînin emirlerine eksiksiz uyabilmektir. Müslüman olarak yaşamayı her şeyin üstünde tutmuştu.

Abdurrahman bin Avf, 651 senesinde 75 yaşında iken vefât etti. Medine'de vefat ettiği kesin olarak bilindiği halde Siirt ili Pervari ilçesi yakınında bir mezarın ona izafet edilmesi halkın yakıştırmasından başka bir şey değildir.

#### Resûlullaha İmâm Oldu

Tebük harbi dönüşünde, Peygamber efendimiz gecikince, namaz geçmesin diye, Abdurrahman bin Avf hazretleri imâm yapıldı. İkinci rek'atte iken Peygamber efendimiz yetişip kendisine uydu. Namazdan sonra, 'Bir peygamber sâlih bir kimsenin arkasında namaz kılmadıkça rûhu kabzolmaz' buyurdu.



Ensâr'ın ileri gelenlerinden Sa'd b. Rabî 'Din kardeşi' Abdurrahman'a şunları söylemişti: "Benim bir hayli malım vardır. Bunun yarısını sana veriyorum. Ayrıca iki eşim vardır. Bunlardan birini boşayacağım, iddeti bitince onu nikâhlarsın." Bu büyük âlicenaplık karşısında Abdurrahman b. Avf kardeşine şu cevabı verdi; "Cenâb-ı Allah malını ve aileni sana mübarek eylesin. Senin bu davranışına karşı Allah ecrini versin. Sen yalnız bana çarşının yolunu göster, benim için yeterlidir." Bu sözü Peygamber efendimize bildirilince, çok sevindi. Kendisine hayır duâ etti.



# Buzdağı®

Doğal Kaynak Suyu  
sağlığınız için, en doğru seçim

KULLAN AT!

SİZE

ÖZEL

HİJYENİK

TEK KULLANIMLIK!!



19 lt.

YENİ  
ÜRÜN



M.Ç GIDA

BAŞAKŞEHİR BAYİİ

TEL: 0212 486 36 67 - 0212 486 36 69

[www.buzdagisu.com.tr](http://www.buzdagisu.com.tr)

## Çocuklara Yemek Yedirme Rehberi

### Anne-Babalara Önemli Uyarılar!

Unutmayınız ki yemek yeme o çocuğun sıra dışı yapması gereken bir olay değil, onun fizyolojik bir ihtiyacıdır. Bu hayati ihtiyacı zevkle yapması gereken bir şeyi iştence haline getirmemeli. İşte bunun için dikkat edilmesi gerekenler:

- Sağlıklı beslenmeye önem vermeyen, yemek yemeyi gereksiz gören, sürekli tek çeşit beslenen anne ve babaların çocukları da aynı davranışları sergilerler. Bu sebeple, çocuğun iştahsızlığı ile başa çıkmanın en temel yolu, kendi beslenme alışkanlıklarımızı düzenlemek ve sağlıklı beslenme alışkanlıklarına sahip olmaktır.
- Yemek yeme konusunda çocuğa baskı yapılmamalı, çocuk ile bu konuda tartışılmamalıdır.
- İştahı iyi başka çocuklarla, çocuğu kıyaslamak da besin tüketiminin azalmasına neden olabileceği için bu tutumdan da kaçınılması gerekir.
- Anne veya babanın sofrada çok titiz olması ya da kendi beslenebilecek yaşta olan çocuğa izin vermemesi de çocuğun beslenme konusunda olumlu davranış geliştirmesine engel olabilir.
- Diğer bir yanlış tutum ise çocuğun yemeğini bitirmesi için aceleci davranmak veya süre vermektir.

Yemeklerin porsiyon büyüklüğü de çocukların iştahını etkileyebilir.

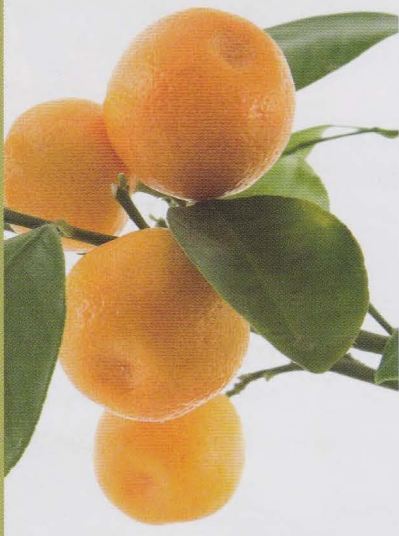
- Tıka basa dolu bir tabak, çocuğun besine olan ilgisini azaltabilir. Yemeği tabağa küçük miktarlarda koymak ve isterse tekrar alabileceğini söylemek bu konuda uygulanabilecek en doğru metottur.
- Besinlerin sunuluş tarzı da çocuklar için önem taşır. Bu nedenle şekli, rengi ve kokusu uygun olmayan besinler çocuğa sunulmamalıdır.
- Yemeklerin değişik şekillerde sunulması (bebek şeklinde bir salata tabağı gibi), çocuklar için özel üretilmiş tabak ve bardakların kullanılması da çocuğun sofraya olan ilgisini arttırabilir.
- Çocuklara ara öğünlerde çikolata, bisküvi, gofret gibi şekerli besinler veya kolalı içecekler, meyve suları gibi içecekler verilmemelidir.
- Çocuğun sadece sevdiği besinlerin sofrada bulunması çocuğun tek tip beslenme alışkanlıkları kazanmasına neden olabilir. Sevmediği besinlerde sofrada bulunmalı fakat yemesi konusunda baskı yapılmamalıdır. Sofrada tekrar tekrar aynı yemeği gören çocuk bir süre sonra tüketmek isteyecektir.



# Eşinizin Sevgisini Kazanmak İçin...

- Onu Sevdiğinizi Ve Ona Değer Verdiğinizizi Sık Sık Belli Edin
- Ona Ara Sıra Özel Bir Hediye Verin
- Bir Arkadaşa İhtiyacı Olduğunda Mutlaka Onun Yanında Bulunun
- Ona Her Zaman İçin Vakit Ayırın
- Sık Sık Onunla Yürüyüşe Çıkıp Konuşun
- Birlikte Yemek Yemek İçin Dışarı Çıkın
- Özel Günlerinde Kesinlikle Hatırlayın
- Konuşurken Tamamen Onu Dinleyin
- Konuşurken Tamamen Samimi Konuşun
- Konuşurken Kesinlikle Gözüne Bakın
- Onun İyi Özelliklerini Keşfetmeye Çalışın
- Onun Üzüntülerini Ve Dertlerini Dinleyin
- Onun Size Tamamen Güvenmesini Sağlayın
- Boş Zamanlarınızı Ona Ayırmaya Çalışın
- Tatil İçin Birlikte Program Yapın
- Onun Sevmediği Şeyleri Öğrenin
- Onu Değiştirmek Yerine Önce Kendinizi Değiştirmeyi Düşünün
- Onun Hoşuna Giden Şeylerin Bir Listesini Yapın
- Hayal Ve Düşüncelerinizi Onunla Paylaşın
- Ona Kızdığınızda Onunla Hemen Konuşmaya Çalışın
- Yaptıkları Hakkında Tahminde Bulunmak Yerine Onunla İletişim Kurun
- Onunla Bir Çok Ortak Yönünüz Olduğunu Düşünün
- İyi Yönlerini Sık Sık Aklınıza Getirin
- Onu Her Zaman İçin Kontrol Etmeye Çalışmayın
- Kendini İfade Etmesine Sık Sık İzin Verin
- Onun Hayatındaki Zorlukları Sık Sık Hatırlayın
- Başarılarını Takdir Edin
- Yanında Olduğunuzu Hissettirin
- Duygularına Öncelik Tanıyın
- Onu Olduğu Gibi Kabul Etmeye Çalışın
- Eleştirmeyin, Ona Kötü Şey Söylemeyin
- Onun İçin Özel Olan Nedir? Onu Bulun
- Ona Bir Kitap Alın Ve Onun İçin İmzalayın
- Ona İltifat Etmeyi Unutmayın
- Hata Yaptığınızda Ondan Gecikmeden Özür Dileyin
- İyiliği Karşısında Teşekkür Etmeyi Unutmayın
- Hatalarını Büyütmeyin Ve Ona Karşı Hata Yapmamaya Çalışın
- Onun Hakkında İyimser Olun, İyi Düşüncelerinizi Pekiştirin
- Gücendiğinizde Ondan Kaçmaya Çalışmayın
- Onun Yerine Sık Sık Kendinizi Koyun
- Endişelerinizi Rahatça Söyleyin
- Ona Biraz Daha Zaman Tanıyın
- Kişiliğine Önem Verin, Duygularını Anlamaya Çalışın





# Kış Hastalıklarına Doğal Tedavi Yöntemleri

Kışla birlikte günlerin kısılması vücut kimyamızda önemli değişiklikler yapıyor. Bedenimizdeki bu hormonal değişiklik, hastalık olarak ortaya çıkabiliyor. Kış aylarında ortaya çıkan üst solunum yolu enfeksiyonları, özellikle bağışıklık sistemi zayıf olan çocuk ve yaşlılar için daha önemli. Basit bir grip veya nezle yeterli önlemler alınmazsa çocuklarda sinüzite, bademcik rahatsızlığına, yaşlılarda ise ağır bir zatürreeye dönüşebiliyor. Basit doğal yöntemlerle kış hastalıklarından korunmak ve tedavi olmak mümkündür.

**U**zun süren kuraklıktan sonra özenlen kış geliyor. Ancak beraberinde hastalıkları da getiriyor.

İlerleyen hayat standartlarına rağmen gribe, nezlele yakalanma ihtimalinde veya zatürre, sinüzit ve bademcik rahatsızlıklarının sıklığında ciddi bir azalma yok. Modern tıbbı göre bunun birinci nedeni kış hastalıklarının sadece soğukla ilişkili olmamasıdır. Kış aylarında gündüz-gece süreleri değişiyor. Bu da tabiri caize, 'Vücut kimyamızı' bozuyor. Bedenimizdeki bu hormonal bozukluk, hastalık olarak ortaya çıkabiliyor. Kış aylarında ortaya çıkan üst solunum yolu enfeksiyonları, özellikle bağışıklık sistemi zayıf olan çocuk ve yaşlılar için daha önemli. Basit bir grip veya nezle ile ilgili yeterli önlemler alınmazsa çocuklarda sinüzite, bademcik rahatsızlığına, yaşlılarda ise ağır bir zatürreeye dönüşebiliyor. Kış

hastalıklarından aşağıda sıralanan doğal yöntemlerle korunmak mümkün;

Hamam veya Saunada Toksinlerinizi Atın  
Yapılan araştırmalar, düzenli olarak saunaya giden kişilerin soğuk algınlığından daha az şikâyet ettiklerini ortaya koyuyor. Uzmanlar, saunanın vücut ısısını yükselttiğini ve bunun sonucunda yüksek ateşi engellediğini belirtiyor. Öyle ki, bağışıklık sisteminiz yüksek ateşle savaşmak için hemen aktif hale geliyor. Ayrıca, vücudunuzun toksin maddelerden arınması sayesinde savunma sisteminiz de yeniden eski gücüne kavuşuyor. Saunada terledikten sonra kan dolaşımını canlandıran 'sıcak - soğuk' değişimli banyoyu da ihmal etmeyin. Ancak akut enfeksiyon, yüksek tansiyon, kalp - dolaşım hastalıkları ve varis gibi önemli rahatsızlıklarda saunanın yarar yerine zarar getireceğini de aklınızdan çıkarmayın!

Dr. İsmail VURGUN  
bilgi@arifandergisi.com



## Odanızı Sık Sık Havalandırın

Havalar soğuyunca kapalı mekânlarda daha fazla zaman geçiriyoruz. Dolayısıyla bu mekânların havası sağlığını üzerinde son derece önemli rol oynuyor. Kalorifer, mukozanın kurummasına yol açarak vücudunuzu virüs ve bakterilere karşı savunmasız bırakıyor. Bu nedenle soğuk algınlığı ve gripten korunmak için odanızı her gün sık sık havalandırın.

## Soğuk Algınlığına Çinko!

Soğuk algınlığının tedavisinde bazı elementler son derece önemli role sahipler; özellikle de çinko! Çinko, savunma hücrelerinin artmasını ve aktifleşmesini sağlayarak bağışıklık sistemine destek veriyor. Ayrıca, dış enfeksiyon etkenlerine karşı antikor üretimine de yardımcı oluyor. Uzmanlar sağlığımız için günde 15 mg. çinko almamız gerektiğini söylüyor. Çinkonun hangi besinlerde bulunduğunu merak ediyorsanız, hemen söyleyelim: Susam, peynir, sığır eti, sütsüz çikolata, yumurta ve mısır... Ayrıca eczanelerden de çinko preparatlarını kolayca temin edebilirsiniz.

## Spor Şart, Ama...

Sağlığını korumak için düzenli olarak spor yapmanız şart. Her gün dışarıya çıkın ve derin nefes alarak hareket edin. Tabii temiz havada! Açık havada yapacağınız yürüyüş ya da jogging, savunma sisteminizin güçlenmesini sağlayacak. Yarım saat hareket ettikten sonra bile kanınıza yeterli düzeyde bağışıklık hücresi karışacak. Ancak; ağır sporların vücudunuzu savunmasız bıraktıklarını da aklınızdan çıkarmayın.

## Ayaklarınızı 'Sıcak' Tutun

Ayaklarının soğuk olmasından yakınanlar bu hastalıklara daha çabuk yakalanıyorlar. Nedenine gelince... Ayakların normal vücut ısısının altına düşmesi, otonom sinir sistemi ve solunum yollarındaki kan dolaşımının azalmasına yol açıyor. Bunun sonucunda mukozadaki savunma sistemi zayıflıyor ve virüsler organizmaya daha kolay girebiliyor. Soğuk ayaklar

aynı zamanda boğaz yollarındaki ısıyı da düşürüyor. Bunun sonucunda ise hastalığa yol açan virüsler vücutta hızla çoğalmaya başlıyor.

## Ayak Banyosuz Olmaz!

Hiç kuşkusuz, gribin en önemli belirtilerini baş ya da kas ağrısı oluşturuyor. Bu şikâyetlerden kurtulmak istiyorsanız ayak banyosu yapabilirsiniz. Nasıl mı? Çok basit! Ayaklarınızı 37 derece ısıdaki suyun içinde dinlendirin. 15 dakika sonra suyun sıcaklığını 40 - 42 dereceye kadar yükseltin. Banyonun etkisini artırmak için, suya hardal tozu katmanızda da yarar var.

## C vitamini Yine Başrolde

Aktif ve güçlü bir savunma mekanizmasının temelinde doğru ve dengeli beslenme yatıyor. Dolayısıyla yemek listenizden sebze ve meyveleri eksik etmemeniz gerek. Özellikle de C vitamini bakımından zengin olanları! Çünkü C vitamini bakterilere karşı savaşan savunma hücrelerine nüfuz ediyor ve vücudu zararlı maddelere karşı koruyor. Limon, portakal, greyfurt, kivi, brokoli, biber ve lahana gibi sebze meyveler

## Şifalı Çaylarla Gelen Sağlık

Grip ve soğuk algınlığından korunmanın etkili yöntemi de şifalı çaylar içmek! C vitamini yönünden zengin olan kuşburnu, bağışıklık sistemini güçlendiren etkisi sayesinde özellikle gribe karşı son derece etkili. Kış boyunca mutfağımızdan eksik etmememiz gereken bir diğer bitki de Adaçayı. Adaçayı, hem vücut direncini artırıyor hem de enfeksiyonlara karşı etkili. İhlamur ise göğsü yumuşatıyor, balgam söktürüyor ve vücudun terlemesini sağlıyor. Ayrıca zencefil, rezene, anason, kekik otu, ağaç hatmisi gibi bitkiler de soğuk algınlığı ve gribe karşı son derece etkililer. Ancak her zaman söylediğimiz gibi, bu çayları yan etkilerine karşı günde 1 - 3 fincandan fazla tüketmeyin. Ve doğru hazırlanma tekniklerini de mutlaka öğrenin!



Hiç kuşkusuz, gribin en önemli belirtilerini baş ya da kas ağrısı oluşturuyor. Bu şikâyetlerden kurtulmak istiyorsanız ayak banyosu yapabilirsiniz. Nasıl mı? Çok basit! Ayaklarınızı 37 derece ısıdaki suyun içinde dinlendirin.



# Ayın Tarihi

Ne Zaman

Ne Oldu?

|          |  |
|----------|--|
| 1 Kasım  | Yeni Türk Harflerinin Kabulü (1928)<br>Çeçenistan bağımsızlığını ilan etti. (1991)   |
| 2 Kasım  | Abdülaziz Bekkine Efendinin vefatı (1952)  |
| 3 Kasım  | Hız. Ömer(ra)'ın şehadeti (644)<br>"Gülhane Hattı Hümayunu" ile Tanzimat Devri' nin Başlayışı (1839)<br>Musul'un Türk Topraklarından Ayrılışı (1918)   |
| 6 Kasım  | Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı<br>(GAP)'nin Kuruluşu (1989)   |
| 9 Kasım  | Berlin Duvarı'nın yıkılışı (1989)  |
| 10 Kasım | "Halk Fırkası"nın Adı, "Cumhuriyet Halk Fırkası" Olarak Değiştirildi (1924)<br>Mustafa Kemal Atatürk'ün Ölümü (1938)   |
| 11 Kasım | Varna Meydan Muharebesi (1444)<br>Birinci Dünya Savaşı'nın Sonu (1918)<br>4305 Sayılı Varlık Vergisi Yasası Kabul Edildi (1942)  |
| 13 Kasım | Birinci Dünya Savaşı Sonu İtilaf Devletleri Donanmasının İstanbul'a Girişi (1918)<br>Mehmed Zahid Kotku Efendi Hazretleri'nin vefatı (1980)<br>Suriye'de Savunma Bakanı General Hafız Esad'ın Yönetime El Koyması (1970)<br>Bölücü Terör Örgütü PKK'nın Başlı Abdullah Öcalan'ın yakalanışı (1998) |
| 15 Kasım | Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşu (1983)  |
| 16 Kasım | Süveyş Kanalı'nın Açılışı (1869)   |
| 17 Kasım | Son Padişah Vahdettin'in Türkiye'den Ayrılışı (1922)<br>Güney Afrika Siyasi Liderleri, Irk Ayrımına Son Veren<br>Yeni Anayasayı Kabul Etiler (1993)  |
| 18 Kasım | Büyük Millet Meclisi'nin Abdülmecit Efendi'yi Halifelğe Seçmesi (1922)   |
| 20 Kasım | Lozan Konferansı başladı (1922)<br>Türkiye'de İlk Koalisyon Hükümeti'nin İsmet İnönü Tarafından AP ve CHP'li<br>Bakanlarla Kuruluşu (1961)   |
| 24 Kasım | Ankara Zafer Anıtı'nın Açılışı (1927)<br>Mustafa Kemal'e "ATATÜRK" Soyadı'nın Verilişi (1934)<br>Sürgünde Filistin Devleti'nin Kuruluşu (1988)   |
| 25 Kasım | Sütçü İmam'ın şehadeti (1922)<br>Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun'un Kabulü (1925)<br>İsmet Paşa'nın "İNÖNÜ" Soyadını Alışı (1934)   |
| 26 Kasım | Lakap ve Unvanların Kaldırılışı (1934)   |
| 27 Kasım | Kore'de, Kunuri Savaşı'nın Başlaması (1950)<br>Seyyid Abdülhakim Arvasi'nin vefatı (1943)  |